

ปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาการใช้โปรแกรมระบบบัญชีคอมพิวเตอร์
ของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ กรณีศึกษา สหกรณ์การเกษตร
เพื่อการตลาดอุทก้า ธ.ก.ส. นครราชสีมา จำกัด

สุนันทา เพ็งภูมิเกียรติ

ปัญหาพิเศษนี้เป็นส่วนหนึ่งของความสมบูรณ์ของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์สหกรณ์
สำนักงานบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยแม่โจ้

พ.ศ. 2551

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยแม่โจ้

ใบรับรองปัญหาพิเศษ

สำนักงานบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยแม่โจ้

ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์สหกรณ์

ชื่อเรื่อง

ปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาการใช้โปรแกรมระบบบัญชีคอมพิวเตอร์

ของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ กรมศึกษา สหกรณ์การเกษตร

เพื่อการตลาดลูกค้า ธ.ก.ส. นครราชสีมา จำกัด

โดย

สุนันทา พึ่งภูมิเกียรติ

พิจารณาเห็นชอบโดย

ประธานกรรมการที่ปรึกษา

(อาจารย์ ดร.รัตนา โพธิ์สุวรรณ)

วันที่ 12 เดือน ๖ พ.ศ. 51

กรรมการที่ปรึกษา

(ศาสตราจารย์พิเศษ ดร.อาบ นคงจืด)

วันที่ 12 เดือน ๖ พ.ศ. 51

กรรมการที่ปรึกษา

(รองศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ จรรยาสุภาพ)

วันที่ 12 เดือน ๖ พ.ศ. 51

ประธานกรรมการประจำหลักสูตร

(รองศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ จรรยาสุภาพ)

วันที่ 12 เดือน ๖ พ.ศ. 51

สำนักงานบัณฑิตศึกษารับรองแล้ว

(รองศาสตราจารย์ ดร.เทพ พงษ์พานิช)

ประธานกรรมการบัณฑิตศึกษา

วันที่ 15 เดือน ๖ พ.ศ. 2551

ชื่อเรื่อง	ปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาการใช้โปรแกรมระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ กรณีศึกษา สหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาดลูกค้า ธ.ก.ส. นครราชสีมา จำกัด
ชื่อผู้เขียน	นางสุนันทา เพ็งภูมิเกียรติ
ชื่อปริญญา	วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์สหกรณ์
ประธานกรรมการที่ปรึกษา	อาจารย์ ดร.รัตนา โพธิ์สุวรรณ

บทคัดย่อ

การวิจัย เรื่อง ปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาการใช้โปรแกรมระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ กรณีศึกษา สหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาดลูกค้า ธ.ก.ส. นครราชสีมา จำกัด (สกต. นครราชสีมา จำกัด) มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อศึกษาปัญหาการใช้โปรแกรมระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ ของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ของเจ้าหน้าที่ สกต. นครราชสีมา จำกัด 2) เพื่อศึกษาแนวทางแก้ไขปัญหาการใช้งานของโปรแกรมระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ การวิจัยครั้งนี้ใช้ข้อมูลทุติยภูมิ โดยรวบรวมจาก สกต. นครราชสีมา จำกัด และจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และข้อมูลปฐมภูมิจากแบบสอบถาม และสัมภาษณ์ คณะกรรมการดำเนินงาน เจ้าหน้าที่ สกต. นครราชสีมา จำกัด และพนักงาน ธ.ก.ส.ที่ทำหน้าหน้าผู้ตรวจสอบภายใน รวม 34 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก และรูปแบบสถิติเชิงพรรณนา ผลการวิจัย ปรากฏ ดังนี้

จากการวิเคราะห์ข้อมูลทุติยภูมิ พบว่า สกต. นครราชสีมา จำกัด จัดทะเบียนตาม พ.ร.บ. สหกรณ์ พ.ศ. 2511 เมื่อวันที่ 18 กรกฎาคม 2534 มีสมาชิกเริ่มต้น 45 คน ปัจจุบัน (พ.ศ. 2551) มีสมาชิก 166,951 คน มีโครงสร้าง 2 ด้าน คือ โครงสร้างด้านองค์การและโครงสร้างด้านประกอบธุรกิจ

เมื่อวันที่ 1 กันยายน พ.ศ. 2547 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการกำกับส่งเสริม สกต. ทั่วประเทศ 3 หน่วยงาน คือ กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ คณะกรรมการกลาง สกต. และ ธ.ก.ส. ได้จัดทำบันทึกข้อตกลงว่าด้วยความร่วมมือในการเสริมสร้างความเข้มแข็งด้านระบบบัญชีการเงินของ สกต. ขึ้น แต่ สกต. นครราชสีมา จำกัด ได้เริ่มใช้โปรแกรมระบบบัญชีของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ เมื่อเดือนตุลาคม พ.ศ. 2550 สาเหตุที่ทำให้ สกต. นครราชสีมา จำกัด ใช้เวลานานกว่า สกต. อื่นๆ ในการนำโปรแกรมระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์มาใช้ เนื่องจากปัญหาทางเทคนิคในการปรับเปลี่ยนจากโปรแกรมเดิมของเอกชน เป็น โปรแกรมใหม่ของกรมตรวจบัญชี

สหกรณ์ (Version 1, Version 1.5 และ Version 2 ตามลำดับ) จึงต้องใช้เวลานานถึง 3 ปี 1 เดือน ในการปรับแต่งให้สอดคล้องเหมาะสมกับระบบองค์การและธุรกิจของตนที่มีขนาดใหญ่มากซึ่งแตกต่างจาก สกต. อื่นๆ และแตกต่างมากจากของสหกรณ์การเกษตรทั่วไป รวมทั้งเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง ต้องทำความเข้าใจและเรียนรู้ เกี่ยวกับการใช้โปรแกรมระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ใหม่

ผลการวิเคราะห์ ข้อมูลปฐมภูมิ พบว่า ผู้ให้ข้อมูล ส่วนใหญ่ร้อยละ 55.9 เป็นเพศหญิง มีอายุเฉลี่ย 45 ปี ระดับการศึกษาจบปริญญาตรี อัตราเงินเดือนเฉลี่ย 12,573.54 บาท ส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส และเป็นคณะกรรมการ 15 คน อายุงานเฉลี่ย 5.76 ปี ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ร้อยละ 55.9 เคยได้รับการฝึกอบรมการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ ในระดับปานกลาง ด้วยค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก 3.18 และได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการใช้โปรแกรมระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ในระดับปานกลาง ด้วยค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก 3.01 โดยผู้ให้ข้อมูลร้อยละ 41.2 มีความรู้ความเข้าใจในการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ และร้อยละ 50 มีความรู้ความเข้าใจในการใช้โปรแกรมระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ผู้ให้ข้อมูลร้อยละ 97.1 เห็นด้วยกับนโยบายของคณะกรรมการ และร้อยละ 97.1 เท่ากัน เห็นด้วยกับระบบงานของ สกต.นครราชสีมา จำกัด

ปัญหาทางด้านทัศนคติ พบว่า ผู้ให้ข้อมูล เห็นว่า การใช้โปรแกรมระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ Version 2 ของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ยังมีปัญหาในด้านระบบสินค้าคงคลัง คือ รายงานรายละเอียดการซื้อ-การขายไม่แสดงสถานะ รายชื่อ เลขสมาชิก และประวัติการซื้อการขายย้อนหลังของสมาชิก ปัญหาระบบสมาชิกและหุ้น คือ โปรแกรม Version 2 ยังไม่สามารถตอบสนองการจ่ายเงินปันผลแก่สมาชิกโดยแยกเป็นรายกลุ่มตามแต่ละอำเภอได้ และปัญหาระบบบัญชีแยกประเภท คือ ยังไม่สามารถเรียกรายงานทางการเงินตามวันที่ที่ต้องการได้ แต่ปัญหาดังกล่าว สกต.นครราชสีมา จำกัด ได้หาแนวทางแก้ไขโดยแจ้งให้กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ทราบปัญหาแล้ว และอยู่ในระหว่างพัฒนาโปรแกรมเพื่อการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นต่อไป

อนึ่ง ผลการวิจัยไม่พบว่า การนำโปรแกรมระบบบัญชีใหม่ของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์มาใช้ในการดำเนินงานของ สกต.นครราชสีมา จำกัด ได้ขัดกับผลประโยชน์ของผู้ใด จนทำให้การปรับแต่งและปรับใช้โปรแกรมระบบบัญชีใหม่ล่าช้า

ผลการวิจัยครั้งนี้ มีข้อเสนอแนะ คือ สกต.นครราชสีมา จำกัด ควรจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการในการใช้คอมพิวเตอร์และการใช้โปรแกรมระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ให้มากขึ้น เพราะผู้ให้ข้อมูลน้อยกว่าครึ่งหนึ่งมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องดังกล่าวเพราะว่าเคยได้รับการฝึกอบรมในระดับปานกลางเท่านั้น

Title	A Case Study of the Problem and Solution on Full Use of the Computer Accounting Programs of the Cooperative Auditing Department of Nakornrachsrma Agricultural Marketing Cooperative, Ltd.
Author	Mrs. Sunanta Phengphumkiat
Degree of	Master of Science in Cooperative Economics
Advisory Committee Chairperson	Dr. Ratana Pothisuwan

ABSTRACT

The objectives of this study aimed to investigate: 1) problems in using computer accounting programs of the staff of the Cooperative Auditing Department of Nakornrachsrma Agricultural Marketing Cooperative, Ltd. (NAMC); and 2) guidelines for the solution of the problems. Secondary data were collected from the NAMC and concerned agencies. Primary data were collected through questionnaires, interview schedules, staff of the NAMC, and staff of the Bank for Agriculture and Agricultural Cooperative (BAAC) who were responsible for internal audit. As a whole, respondents in this study consisted of 34 people. Obtained data were statistically analyzed for finding frequency, percentage, and weighted mean.

Findings showed that the NAMC was registered in accordance with the 1968 Cooperative Act on 18th July, 1991 with 45 members. In 2008, the NAMC has 166,951 members. The NAMC had two structures: organization and enterprise. On 1st September, 2004, three concerned agencies under the supervision and promotion of the Agricultural Cooperative for Client Market of the Bank for Agriculture and Agricultural Cooperative (ACCMB) throughout the country namely the Cooperative Auditing Department, the Central Committee of the Agricultural Cooperative for Client Market of the Bank for Agriculture and Agricultural Cooperative (ACCMB) and the Bank for Agriculture and Agricultural Cooperative had done the MOU on the collaboration in the strengthening of financial account system of the Agricultural Cooperative for Client Market of the Bank for Agriculture and Agricultural Cooperative (ACCMB). However, the NAMC began to use the accounting programs of the Cooperative Auditing Department in October, 2007. This was late because of the technical problem in the

modification of the previous programs of the private sector to the new ones of the Cooperative Auditing Department (Version 1, Version 1.5, and Version 2, respectively). Thus, it took 3 years and 1 month for the modification in order to be relevance to the system of a big organization and business like the NAMC. Moreover, concerned staff had to understand and learn about the new computer accounting programs.

With regards to results of the primary data analysis, it was found that more than one-half of the respondents (55.9 percent) were female, 45 years old on average, Bachelor's degree graduates, and having an average monthly income of 12,573.54 baht. Most of the respondents were married and 15 of them were the committee. They had 5.76 years of service on average. More than one-half of the respondents (55.9 percent) had attended the training on computer using in a moderate level (weighted mean = 3.18). They also had attended the training on computer accounting programs of the Cooperative Auditing Department in a moderate level (weighted mean = 3.01). Less than one-half of the respondents (41.2 percent) had knowledge and understanding on computer using while one-half of the respondents (50 percent) had knowledge and understanding in using computer accounting programs. Most of the respondents (97.1 percent) agreed to the policies of the committee and most of them (97.1 percent) also agreed to the task system of the NAMC.

For attitude problem, it was found that the respondents had perceived that computer accounting program Version 2 of the Cooperative Auditing Department still had a problem in the inventory system. This was because there were no details on name list, member number, and purchasing background of members in the report. Besides, there were problems in the member system and share since Version 2 program had no capability on the dividend payment for members in terms of groups of each district. For problems in general ledger, it could not call financial report in terms of needed data. However, the NAMC had tried to find guidelines for solving these problems and notified it to the Cooperative Auditing Department for further improvement of the program.

In addition, it was not found that the application of the new computer accounting program of the NAMC had conflict with anybody. For suggestions and recommendation, the NAMC should hold the workshop training on computer using and computer accounting programs of the Cooperative Auditing Department again because less than one-half of the respondents stated that they had a moderate level of knowledge and understanding on it.

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาปัญหาพิเศษฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี โดยผู้วิจัยได้รับความกรุณาจาก อาจารย์ ดร.รัตนา โพธิ์สุวรรณ ประธานกรรมการที่ปรึกษา ศาสตราจารย์ (พิเศษ) ดร.อาบ นกะจัด และรองศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ จรรยาสุภาพ กรรมการที่ปรึกษาปัญหาพิเศษ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำตรวจสอบ แก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ตลอดจนให้คำปรึกษา แนะนำ จนทำให้ปัญหาพิเศษฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณผู้จัดการ สมุห์บัญชี เจ้าหน้าที่บัญชี พนักงาน ธ.ก.ส.ผู้ทำหน้าที่ผู้ตรวจสอบภายใน คณะกรรมการ สกต.นครราชสีมา จำกัด และผู้ที่เกี่ยวข้อง ที่กรุณาให้ความช่วยเหลือ ให้ข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้ จนกระทั่งมีผลทำให้ปัญหาพิเศษสำเร็จเรียบร้อย

สุดท้ายนี้ ขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์ บิดา มารดา รวมทั้งเพื่อนๆ พี่ๆ และน้องๆ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์สหกรณ์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ทุกท่าน ที่ได้ส่งเสริมสนับสนุน และให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยได้ทำปัญหาพิเศษฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

สุนันทา เพ็งภูมิเกียรติ

ธันวาคม 2551

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	(3)
ABSTRACT	(5)
กิตติกรรมประกาศ	(7)
สารบัญ	(8)
สารบัญตาราง	(10)
สารบัญภาพ	(11)
สารบัญตารางผนวก	(12)
บทที่ 1 บทนำ	1
ระบบบัญชีสำหรับสหกรณ์	1
ความสำคัญของปัญหา	2
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
ขอบเขตของงานวิจัย	4
นิยามศัพท์	5
บทที่ 2 การตรวจเอกสารที่เกี่ยวข้อง	6
วิวัฒนาการของการบัญชีให้สหกรณ์ทำบัญชี โดยพระราชบัญญัติสหกรณ์	
ฉบับต่างๆ	6
ความเป็นมาของสหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาดลูกค้า ธกส. (สกต.)	8
โปรแกรมระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์	12
ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	15
กรอบแนวคิดในการวิจัย	23
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	24
สถานที่ดำเนินการวิจัย	24
ประชากร	24
ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย	24
เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิ	25
การทดสอบแบบสอบถาม	26
วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล	27

บทที่ 4 ผลการวิจัยและวิจารณ์	30
ส่วนที่ 1 ข้อมูลทฤษฎี	30
ส่วนที่ 2 ข้อมูลปฐมภูมิ	40
บทที่ 5 สรุปและข้อเสนอแนะ	45
สรุปผลการวิจัย	45
อภิปรายผล	49
ข้อเสนอแนะ	50
ข้อเสนอแนะการทำวิจัยครั้งต่อไป	50
บรรณานุกรม	51
ภาคผนวก	54
ภาคผนวก ก บันทึกความร่วมมือ 3 ฝ่าย ระหว่างกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ คณะกรรมการกลางสหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาดลูกค้า ธ.ก.ส. แห่งประเทศไทย และธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ การเกษตร	55
ภาคผนวก ข ระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ ว่าด้วยการบัญชีสหกรณ์ พ.ศ. 2542	59
ภาคผนวก ค คำสถิติ และการวิเคราะห์	69
ภาคผนวก ง แบบสอบถาม	83
ภาคผนวก จ ประวัติผู้วิจัย	95

สารบัญตาราง

ตาราง		หน้า
1	จำนวนสมาชิกของ สกต. นครราชสีมา จำกัดแยกตามอำเภอพื้นที่ ณ 31 มีนาคม 2551	31
2	เปรียบเทียบข้อมูลต่างๆ ของ สกต. ทั่วประเทศ ปี 2548 กับ สกต. นครราชสีมา จำกัด ปี 2549	35

สารบัญภาพ

ภาพ	หน้า
1 โครงสร้างสหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาดลูกค้า ธ.ก.ส. จำกัด	11
2 กรอบแนวคิดในการวิจัย	23

สารบัญตารางผนวก

ตารางผนวก	หน้า
1 จำนวน และร้อยละ ของผู้ให้ข้อมูลจำแนกตามลักษณะส่วนบุคคล	72
2 จำนวน และร้อยละ ของผู้ให้ข้อมูลการที่เคยได้รับฝึกอบรมเกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์ และเคยได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ของ กรมตรวจบัญชีสหกรณ์	74
3 ค่าเฉลี่ย ของการฝึกอบรมเกี่ยวกับการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ ของพนักงานสหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาดลูกค้า ธ.ก.ส.นครราชสีมา จำกัด	75
4 ค่าเฉลี่ย ของการฝึกอบรมเกี่ยวกับการใช้โปรแกรมกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ของ พนักงานสหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาดลูกค้า ธ.ก.ส.นครราชสีมา จำกัด	76
5 ระดับ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ ของ คณะกรรมการ สกต.นครราชสีมา จำกัด	77
6 ระดับ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ของ กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ของคณะกรรมการ สกต.นครราชสีมา จำกัด	78
7 จำนวน และร้อยละ ข้อมูลนโยบายของคณะกรรมการ	79
8 จำนวน และร้อยละ ของข้อมูลระบบงานของ สกต. จากผู้ให้ข้อมูล ของ พนักงานสหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาดลูกค้า ธ.ก.ส.นครราชสีมา จำกัด	81

บทที่ 1

บทนำ

ระบบบัญชีสำหรับสหกรณ์

ในระบบเศรษฐกิจการตลาด ภายใต้ระบบการปกครองแบบประชาธิปไตย หรือระบบอื่นทั่วโลก ต้องมีกฎหมายและมาตรการต่าง ๆ สำหรับกำกับและส่งเสริมผู้ประกอบการ (Firms) ในระบบเศรษฐกิจทั้งที่เป็นนิติบุคคลและบุคคลธรรมดา

สหกรณ์เป็นผู้ประกอบการที่เป็นนิติบุคคลประเภทหนึ่ง ในระบบเศรษฐกิจการตลาดของประเทศไทย องค์ประกอบของการเป็นสหกรณ์ตาม พ.ร.บ. สหกรณ์ พ.ศ. 2542 มาตรา 4 มาตรา 33 และ มาตรา 37 มีดังนี้ ถ้าขาดองค์ประกอบอย่างใดอย่างหนึ่งไป ย่อมขาดความเป็นสหกรณ์

1. เป็นคณะบุคคล ตามจำนวนที่กฎหมายกำหนด และนายทะเบียนสหกรณ์เห็นชอบ
2. ร่วมกันดำเนินกิจการ
3. เพื่อประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคม
4. ช่วยตนเอง และช่วยเหลือซึ่งกันและกันตามอุดมการณ์สหกรณ์
5. ได้จดทะเบียนเป็นนิติบุคคลตามพระราชบัญญัติสหกรณ์แล้ว

ด้วยสหกรณ์เป็นองค์การธุรกิจการตลาดรูปแบบพิเศษ (Formal Market) ทำหน้าที่การตลาด (Marketing Functions) ทั้งปวงแทนมวลสมาชิก ดังนั้น เพื่อกำกับและส่งเสริมสหกรณ์กฎหมายสหกรณ์ จึงบัญญัติให้นายทะเบียนสหกรณ์ กำหนดระบบบัญชีและมาตรฐานการสอบบัญชีตลอดจนสมุด และแบบรายงานต่าง ๆ ที่สหกรณ์ต้องยื่นต่อนายทะเบียนสหกรณ์ รวมทั้งแบบพิมพ์อื่น ๆ ที่ต้องใช้ในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ (พ.ร.บ.สหกรณ์ พ.ศ. 2542 มาตรา 16(2)) และให้นายทะเบียนแต่งตั้งผู้สอบบัญชี ผู้ตรวจการสหกรณ์ และผู้ชำระบัญชี (พ.ร.บ.สหกรณ์ พ.ศ. 2542 มาตรา 16 (3))

สหกรณ์ทุกประเภทต้องจัดให้มีการทำบัญชีตามแบบและรายการที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนดให้ถูกต้อง ตามความเป็นจริง และเก็บรักษาบัญชีและเอกสารประกอบการลงบัญชีไว้ที่สำนักงานสหกรณ์ภายในระยะเวลาที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด เมื่อมีเหตุต้องบันทึกในรายการบัญชีเกี่ยวกับกระแสเงินสดของสหกรณ์ให้บันทึกรายการในวันที่เกิดเหตุ นั้น สำหรับเหตุอื่นที่ไม่เกี่ยวกับกระแสเงินสด ให้บันทึกรายการในสมุดบัญชีภายในสามวัน นับแต่วันที่มีเหตุอัน

จะต้องบันทึกการนั้น การลงรายการบัญชีต้องมีเอกสารประกอบการลงบัญชีที่สมบูรณ์ครบถ้วน” (พ.ร.บ.สหกรณ์ พ.ศ. 2542 มาตรา 65)

และให้สหกรณ์จัดทำบัญชีอย่างน้อยครั้งหนึ่งในรอบสิบสองเดือน อันจัดว่าเป็นรอบปีทางบัญชีสหกรณ์ บัญชีนั้นต้องมีรายการแสดงสินทรัพย์ หนี้สินและทุนของสหกรณ์ กับทั้งบัญชีกำไรขาดทุนตามแบบที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด บัญชีนั้น ต้องทำให้แล้วเสร็จ และให้ผู้ตรวจสอบบัญชีตรวจสอบแล้วนำเสนอเพื่ออนุมัติในที่ประชุมใหญ่ของสหกรณ์ภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีทางบัญชี (พ.ร.บ.สหกรณ์ พ.ศ. 2542 มาตรา 66)

โดยบทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าว สหกรณ์ทุกประเภท จำนวน 7,630 สหกรณ์ มีประมาณธุรกิจรวมกันเป็นเงิน 997,462.35 ล้านบาท (กรมตรวจบัญชีสหกรณ์: 2550) จะต้องทำบัญชีตามระบบบัญชีที่นายทะเบียนกำหนด ให้ผู้สอบบัญชีตรวจสอบ แล้วนำเสนอเพื่ออนุมัติในที่ประชุมใหญ่ของสหกรณ์ภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวันหรือห้าเดือน นับแต่วันอันจัดว่าเป็นรอบปีทางบัญชีของสหกรณ์

ระบบบัญชีและมาตรฐานการสอบบัญชื่อนั้น นายทะเบียนตามกฎหมาย ว่าด้วยผู้ประกอบการธุรกิจ นิติบุคคลนั้น ๆ ย่อมเป็นผู้กำหนดขึ้น ภายใต้วัตถุประสงค์เพื่อการกำกับและส่งเสริมผู้ประกอบการธุรกิจนิติบุคคลนั้น ๆ

ระบบบัญชี และมาตรฐานการสอบบัญชี เพื่อการกำกับ และส่งเสริมสหกรณ์ ได้พัฒนาเจริญก้าวหน้า มีการจัดตั้งสหกรณ์วัดจันทรไม่จำกัดสินใช้ขึ้นที่อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก เมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2459 จนมีการจัดตั้งกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ขึ้นเมื่อวันที่ 12 มีนาคม พ.ศ. 2495 ภายหลังการจัดตั้งสหกรณ์วัดจันทรไม่จำกัดสินใช้ 36 ปี

ความสำคัญของปัญหา

สกต. นครราชสีมา จำกัด ได้ใช้โปรแกรมระบบบัญชีของเอกชนมาก่อนหลายปีแล้ว และเมื่อวันที่ 1 กันยายน 2547 ได้เริ่มปรับแต่งใช้โปรแกรมระบบบัญชีของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ซึ่งประกอบด้วย 3 ระบบ คือ 1) โปรแกรมระบบบัญชีสมาชิกและหุ้น (Shareholders and Shares) 2) โปรแกรมระบบบัญชีสินค้าคงคลัง (Stocks) และ 3) โปรแกรมระบบบัญชีแยกประเภท (General Ledger)

ทั้งนี้ ภายใต้บันทึกข้อตกลงความร่วมมือ 3 ฝ่าย ระหว่างกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ คณะกรรมการกลางสหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาดลูกค้า ธ.ก.ส. แห่งประเทศไทย ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ซึ่งทำขึ้นเมื่อวันที่ 1 กันยายน 2547 (ภาคผนวก ก)

ผลการใช้โปรแกรมระบบบัญชีของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ โดย สกต. นครราชสีมา จำกัด ในระยะแรกนั้น ยังขัดข้องในการใช้รายการออกคำสั่ง (program) จะต้องใช้เวลาานพอสมควรในการปรับแต่งโปรแกรมของเอกชนที่ใช้มาก่อน และโปรแกรมใหม่ของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ให้เชื่อมประสานกันได้

ปัญหาทางเทคนิค ดังกล่าวนี ก่อให้เกิดปัญหาว่า ฝ่ายบริหาร คือ คณะกรรมการดำเนินการ ฝ่ายจัดการ คือ เจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ เจ้าหน้าที่ของ ธ.ก.ส. ที่เกี่ยวข้อง และหัวหน้ากลุ่มสมาชิกตามอำเภอต่าง ๆ บางอำเภอ จาก 16 อำเภอจังหวัดนครราชสีมา จำนวนหนึ่งอาจคิดว่า โปรแกรมระบบบัญชีของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์กระทบประโยชน์บางอย่างของตน จึงบ่ายเบี่ยงยืดเวลาในการใช้โปรแกรมระบบบัญชีใหม่ แทนระบบเก่าของเอกชนที่ใช้ และผู้เกี่ยวข้องจำนวนหนึ่งอาจคิดว่าโปรแกรมระบบบัญชีที่ซื้อจากเอกชนและใช้อยู่ปัจจุบัน คืออยู่แล้ว

ผู้วิจัยเห็นว่า ปัญหาทางเทคนิค และปัญหาทางการบริหารจัดการเกี่ยวกับการนำโปรแกรมระบบบัญชีของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์มาใช้ของ สกต. นครราชสีมา จำกัด ครั้งนี้ เป็นปัญหาพิเศษที่ควรนำมาศึกษาวิจัย เพื่อประโยชน์ของ สกต. นครราชสีมา จำกัด และของสหกรณ์ประเภทการเกษตรอื่น ๆ ที่มีลักษณะองค์การและระบบงานคล้ายคลึงกัน ทั้งที่เกิดในปัจจุบันและที่จะเกิดในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาการใช้โปรแกรมระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ ของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ของเจ้าหน้าที่ สกต. นครราชสีมา จำกัด
2. เพื่อศึกษาแนวทางแก้ไขปัญหาการใช้งานของโปรแกรมระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ ของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลการวิจัยเรื่องนี้ จะทำให้ได้ประโยชน์ ดังนี้

1. สกต. นครราชสีมา จำกัด ได้ทราบปัญหาและวิธีการแก้ไขปัญหาทางเทคนิคในการใช้โปรแกรมระบบบัญชีของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ แทนโปรแกรมระบบบัญชีของเอกชน
2. สกต. นครราชสีมา จำกัด ได้ทราบปัญหาและวิธีการแก้ไขปัญหาทางทัศนคติของกรรมการ เจ้าหน้าที่ สกต. นครราชสีมา จำกัด และเจ้าหน้าที่ ธ.ก.ส. ที่เกี่ยวข้องที่มีต่อการนำโปรแกรมระบบบัญชีของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์มาใช้แทนโปรแกรมของเอกชนที่ใช้มาก่อน

3. สกต. นครราชสีมา จำกัด เมื่อมีการใช้โปรแกรมระบบบัญชีของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ สามารถจะได้ประโยชน์ทางเศรษฐกิจ คือ ประหยัดค่าใช้จ่าย, ประหยัดแรงงานของเจ้าหน้าที่ หรือจำนวนเจ้าหน้าที่, เพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ คือ คณะกรรมการ ผู้ตรวจสอบกิจการ และเจ้าหน้าที่ สกต. นครราชสีมา จำกัด รวมทั้ง พนักงาน ธ.ก.ส. ผู้ทำหน้าที่ผู้ตรวจสอบภายใน จะสามารถใช้ข้อมูลทางบัญชีประกอบการปฏิบัติงานได้ทุกรอบเดือน และทุกวัน

ขอบเขตของงานวิจัย

งานวิจัยครั้งนี้ กำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ เกี่ยวกับเรื่องต่อไปนี้

ขอบเขตของระยะเวลา

งานวิจัยครั้งนี้ ใช้ข้อมูลในระยะเวลาระหว่างปี 2547 – 2550 ซึ่งเป็นระยะเวลาที่ สกต. นครราชสีมา จำกัด นำโปรแกรมระบบบัญชีของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์มาปรับแต่งเพื่อให้ใช้ได้อย่างสมบูรณ์

ขอบเขตของเนื้อหา

1. ศึกษาปัญหาและวิธีแก้ไขปัญหาทางเทคนิคของการใช้โปรแกรมระบบบัญชีของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ แทนโปรแกรมระบบบัญชีของเอกชนที่ใช้มาก่อนของ สกต. นครราชสีมา จำกัด
2. ศึกษาปัญหาและวิธีแก้ไขปัญหาทางทัศนคติต่อการใช้โปรแกรมระบบบัญชีของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ แทนโปรแกรมระบบบัญชีของเอกชนที่ใช้มาก่อนของ สกต. นครราชสีมา จำกัด
3. ศึกษาความรู้ความเข้าใจในการใช้โปรแกรมระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์จากคณะกรรมการดำเนินการ จำนวน 15 คน เจ้าหน้าที่ สกต. นครราชสีมา จำกัด ประกอบด้วย ผู้จัดการ สมุห์บัญชี เจ้าหน้าที่บัญชี จำนวน 16 คน พนักงาน ธ.ก.ส. ผู้ทำหน้าที่ผู้ตรวจสอบบัญชี จำนวน 3 คน

นิยามศัพท์

สกต. นครราชสีมา จำกัด หมายถึง สหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาดลูกค้าธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร จังหวัดนครราชสีมา จำกัด

ธ.ก.ส. หมายถึง ธนาคารเพื่อการเกษตร และสหกรณ์การเกษตร

ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) หมายถึง ข้อมูลทางตัวเลข และทางเอกสารต่างๆ ที่มีอยู่ก่อนแล้วเกี่ยวกับเรื่องที่น่าสนใจ

ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) หมายถึง ข้อมูลทางตัวเลขและทางเอกสารที่ผู้วิจัย ได้สอบถามและสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ สกต. นครราชสีมา จำกัด

โปรแกรม (Program) หมายถึง ชุดของคำสั่งในรหัส ซึ่งควบคุมการปฏิบัติงาน หรือปฏิบัติหน้าที่ต่างๆ ของคอมพิวเตอร์ (Oxford Advanced Learner's Dictionary, International Student's Edition, Sixth Edition, 2000)

โปรแกรมระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ หมายถึง โปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่กรมตรวจบัญชีสหกรณ์พัฒนาขึ้นเพื่อให้สหกรณ์ใช้ในการลงบัญชี

คลังอำเภอ หมายถึง การดำเนินงานของ สกต. กระจายไปตามอำเภอในจังหวัดนั้น
คณะกรรมการดำเนินงาน หมายถึง คณะกรรมการดำเนินงานของ สกต. นครราชสีมา จำกัด

เจ้าหน้าที่ สกต. หมายถึง บุคคลที่ทำงานใน สกต. เช่น ผู้จัดการ สกต. สมุห์บัญชี สกต. เจ้าหน้าที่บัญชี สกต. พนักงาน ธ.ก.ส. ผู้ทำหน้าที่ตรวจสอบบัญชี และคณะกรรมการดำเนินงาน

พนักงาน ธ.ก.ส. ผู้ทำหน้าที่ผู้ตรวจสอบบัญชี หมายถึง พนักงาน ธ.ก.ส. ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นผู้ตรวจสอบบัญชี สกต. นครราชสีมา จำกัด

ปัญหาการใช้โปรแกรมระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ หมายถึง ปัญหาด้านเทคนิคและปัญหาด้านทัศนคติต่อการใช้โปรแกรมระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์

ปัจจัยส่วนบุคคล หมายถึง เพศ อายุ ระดับการศึกษา อัตราเงินเดือน สถานภาพ สมรส ดำรงตำแหน่ง อายุงาน

ระดับการศึกษา หมายถึง ระดับของการศึกษาชั้นสูงสุดของผู้ตอบแบบสอบถาม
อัตราเงินเดือน หมายถึง ค่าตอบแทนที่ สกต. นครราชสีมา จำกัด จ่ายให้เป็นตัวเงิน ในแต่ละเดือน

สถานภาพสมรส หมายถึง สถานะของผู้ให้ข้อมูลที่บ่งบอกถึงการเป็น โสด สมรส หม้าย หย่าร้าง

ดำรงตำแหน่ง หมายถึง บุคคลที่ดำรงตำแหน่งในส่วนงานของ สกต. นครราชสีมา จำกัด 3 ตำแหน่ง คือ ผู้จัดการ สกต. สมุห์บัญชี สกต. และเจ้าหน้าที่บัญชี สกต.

อายุงาน หมายถึง จำนวนปีที่ทำงานใน สกต. นครราชสีมา จำกัด

การฝึกอบรมเกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์ หมายถึง จำนวนครั้งที่เจ้าหน้าที่ สกต. ได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์

ปัจจัยสิ่งแวดล้อมอื่น หมายถึง การฝึกอบรมเกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์ และการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ ของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์และการใช้โปรแกรมระบบบัญชีของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ นโยบายของคณะกรรมการ สกต. นครราชสีมา จำกัด และระบบงานของ สกต. นครราชสีมา จำกัด

การฝึกอบรมเกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์ หมายถึง จำนวนครั้งที่เจ้าหน้าที่ สกต. นครราชสีมา จำกัด ได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์

การฝึกอบรมเกี่ยวกับการใช้โปรแกรมของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ หมายถึง จำนวนครั้งที่เจ้าหน้าที่ สกต. ได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการใช้โปรแกรมระบบบัญชีของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์

ปัจจัยที่มีผลกระทบ หมายถึง ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโปรแกรมระบบบัญชีของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์ หมายถึง เจ้าหน้าที่ สกต. นครราชสีมา จำกัด มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโปรแกรมระบบบัญชีของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ หมายถึง เจ้าหน้าที่ สกต. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับโปรแกรมระบบบัญชีของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์

นโยบายของคณะกรรมการ สกต. นครราชสีมา จำกัด หมายถึง แนวทางการดำเนินงานของคณะกรรมการ สกต. นครราชสีมา จำกัด

ระบบงานของ สกต. นครราชสีมา จำกัด หมายถึง วิธีการของ สกต. นครราชสีมา จำกัด ที่ใช้ดำเนินการ

ปัญหาด้านเทคนิค หมายถึง ปัญหาเฉพาะด้านของโปรแกรมระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์

ปัญหาด้านทัศนคติ หมายถึง ปัญหาด้านความคิดเห็นที่มีต่อโปรแกรมระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์

บทที่ 2

การตรวจเอกสารที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ตรวจเอกสาร เกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

1. วิวัฒนาการของการบัญญัติให้สหกรณ์ทำบัญชี โดยพระราชบัญญัติสหกรณ์ฉบับต่าง ๆ
2. ความเป็นมาของสหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาดลูกค้า ธ.ก.ส. (สกต.)
3. ระบบบัญชีของสหกรณ์การเกษตร
4. ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วิวัฒนาการของการบัญญัติให้สหกรณ์ทำบัญชี โดยพระราชบัญญัติสหกรณ์ ฉบับต่าง ๆ

พระราชบัญญัติสมาคมเพิ่มเติม พ.ศ. 2459

ถือว่าเป็น พ.ร.บ. สหกรณ์ฉบับแรกของประเทศไทย บัญญัติไว้ในมาตรา 8 ว่า “...ให้กรมพาณิชย์และสถิติพยากรณ์มี อำนาจเรียกตรวจบัญชี และหนังสือสำคัญต่าง ๆ ของสหกรณ์ซึ่งได้จดทะเบียนไว้นั้น...” (กรมตรวจบัญชีสหกรณ์, ม.ป.ป.) แต่ พ.ร.บ. สหกรณ์ฉบับนี้ไม่ปรากฏว่าได้บัญญัติให้นายทะเบียนสหกรณ์มีอำนาจหน้าที่ กำหนดระบบบัญชีและมาตรฐานการสอบบัญชี ตลอดจนสมุดและเอกสารรายงานต่าง ๆ ที่ต้องยื่น ต่อนายทะเบียนสหกรณ์ รวมทั้ง การแต่งตั้งผู้สอบบัญชีไว้เป็นบทบัญญัติโดยชัดแจ้ง อนึ่งไม่มีบทบัญญัติกำหนดให้สหกรณ์จัดให้มีการทำบัญชีตามแบบ และรายงานที่นายทะเบียนกำหนด

พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2471

บัญญัติไว้ในมาตรา 17 ว่า “บัญชี ของสหกรณ์นั้นให้นายทะเบียนตรวจอย่างน้อยปีละครั้งทุกสหกรณ์ ถ้าถ้าจะมีหนังสืออนุญาตให้ผู้อื่นทำแทนก็ได้

นายทะเบียนและผู้ตรวจบัญชี ถ้าผู้ตรวจการสหกรณ์ ซึ่งนายทะเบียนสหกรณ์ตั้งแต่นั้นนั้น อาจเรียกสมุดบัญชีหนังสือสำคัญ และหนังสือหลักทรัพย์ของสหกรณ์ตรวจได้ทุกเมื่อ และให้เจ้าหน้าที่ในสหกรณ์แจ้งข้อความในเรื่องกิจการของสหกรณ์ให้ผู้ทำการตรวจบัญชี ถ้าผู้ตรวจการทราบตามประสงค์ (พระราชบัญญัติสหกรณ์ พุทธศักราช 2471, 2482) อย่างไรก็ดี ไม่มี

บทบัญญัติ บังชี้ให้นายทะเบียนสหกรณ์กำหนดระบบบัญชี และมาตรฐานการสอบบัญชีทั้งไม่มีบท
มาตราใดกำหนดให้สหกรณ์ทำบัญชีตามแบบ และรายการที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด

แต่เมื่อใช้ พ.ร.บ. สหกรณ์ พ.ศ. 2471 มาได้ 24 ปี รัฐบาลได้จัดตั้งกรมตรวจบัญชี
สหกรณ์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ขึ้นเมื่อวันที่ 12 มีนาคม พ.ศ. 2495 ดังกล่าวแล้วในบทที่ 1

พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2511

มีบทบัญญัติเกี่ยวกับการบัญชีของสหกรณ์ ดังนี้ (องค์การบริหารส่วนตำบลบ้าน
ด่าน, 2548)

มาตรา 14 บัญญัติให้ “ข้อบังคับของสหกรณ์ จำกัด อย่างน้อยต้องมีรายการ
ดังต่อไปนี้

- (1) ชื่อสหกรณ์
- (2) ประเภทของสหกรณ์
- (3) วัตถุประสงค์
- (4) ที่ตั้งสำนักงาน
- (5) ทุนซึ่งแบ่งเป็นหุ้น มูลค่าของหุ้น การชำระค่าหุ้นด้วยเงินหรือทรัพย์สินอื่น การ
ขายและการโอนหุ้น ตลอดจนการจ่ายคืนค่าหุ้น
- (6) การดำเนินงานการบัญชี และการเงินของสหกรณ์
- (7) คุณสมบัติของสมาชิก วิธีรับสมาชิกและการขาดจากสมาชิกภาพ
- (8) การประชุมใหญ่
- (9) การเลือกตั้ง การดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง และการประชุมของ
คณะกรรมการ
- (10) การแต่งตั้ง การดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง การกำหนดอำนาจหน้าที่
และความรับผิดชอบของผู้จัดการ”

มาตรา 38 “ให้สหกรณ์จำกัด ทำงบดุลอย่างน้อยครั้งหนึ่งทุกรอบสิบสองเดือนอันจัด
ว่าเป็นรายปีทางบัญชีของสหกรณ์ จำกัด

งบดุลนั้นต้องมีรายการแสดงทรัพย์สิน และหนี้สินของสหกรณ์ จำกัด กับทั้งบัญชี
กำไรขาดทุน ตามแบบที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด

งบดุลนั้นต้องทำให้แล้วเสร็จ และจัดให้ผู้สอบบัญชีตรวจสอบแล้วนำเสนอเพื่อ
อนุมัติในที่ประชุมใหญ่ของสหกรณ์ จำกัด ภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวัน นับแต่วันสิ้นปีทางบัญชี”

พ.ร.บ. สหกรณ์ พ.ศ. 2511 ก็ไม่บทบัญญัติว่าด้วยอำนาจหน้าที่ของนายทะเบียนในเรื่อง กำหนดให้นายทะเบียนสหกรณ์ กำหนดระบบบัญชีและมาตรฐานการสอบบัญชีตลอดจนสมุดและแบบรายงานต่าง ๆ ที่สหกรณ์จะต้องยื่นต่อนายทะเบียนสหกรณ์

พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542

ได้มีบทบัญญัติให้นายทะเบียนสหกรณ์มีอำนาจหน้าที่กำหนดระบบบัญชี และมาตรฐานการสอบบัญชี (มาตรา 16(2)) (กรมตรวจบัญชีสหกรณ์, ม.ป.ป.ช.) ดังแสดงรายละเอียดไว้ในบทที่ 1 แล้ว

และบัญญัติให้สหกรณ์ทำบัญชีตามแบบและรายการที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด (มาตรา 65) รวมทั้งบัญญัติให้สหกรณ์จัดทำบัญชีอย่างน้อยครั้งหนึ่งในรอบสิบสองเดือน บคูลนั้นต้องมีรายการต่าง ๆ ตามแบบที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด และต้องทำบัญชีให้แล้วเสร็จและให้ผู้สอบตรวจสอบแล้วนำเสนอเพื่ออนุมัติในที่ประชุมใหญ่ของสหกรณ์ภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวัน (มาตรา 66) ดังแสดงรายละเอียดไว้ในบทที่ 1

ความเป็นมาของสหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาดลูกค้า ธกส. (สกต.)

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) จัดตั้งขึ้น โดย พ.ร.บ. ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร พ.ศ. 2509 โดยรวมเอา “ธนาคารเพื่อการสหกรณ์” ซึ่ง ตั้งขึ้นโดย พ.ร.บ. ธนาคารเพื่อการสหกรณ์ พ.ศ. 2486 มาเป็น ธ.ก.ส. นี้ด้วย พ.ร.บ. ธ.ก.ส. ได้รับการแก้ไขเพิ่มเติมหลายฉบับ และฉบับที่ 6 ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 14 มีนาคม พ.ศ. 2549 (ภูมิปัญญาไทย, ม.ป.ป.)

ธ.ก.ส. ได้ให้บริการสินเชื่อการเกษตรแก่เกษตรกรสืบต่อจากธนาคารเพื่อการสหกรณ์ ซึ่งดำเนินบริการให้สินเชื่อการเกษตรมาก่อนแล้ว 13 ปี โดยให้สินเชื่อเกษตรกรแก่เกษตรกรเป็นรายบุคคล แต่ให้เกษตรกรรวมเป็นกลุ่ม 15 คน เป็นประกันกันและกัน ในจำนวนเงินกู้และดอกเบี้ยที่สมาชิกแต่ละคนของกลุ่มได้กู้

ฝ่ายราชการที่มีอำนาจหน้าที่ในการส่งเสริมสหกรณ์ภาคการเกษตรเห็นว่า การให้สินเชื่อเพื่อการเกษตรของ ธ.ก.ส. เป็นรายบุคคลโดยให้รวมกันเป็นกลุ่ม 15 คนนั้น ยังเป็นประโยชน์แก่เกษตรกรน้อยกว่า การส่งเสริมให้เกษตรกร รวมกันเป็นคณะบุคคล มีจำนวนมากพอจะทำให้เกิดการประหยัดต่อขนาด (Economies of Scale) ของการซื้อ หรือขนาดของการขาย และให้คณะบุคคลดังกล่าวจดทะเบียนเป็นสหกรณ์ภาคการเกษตร คือ สหกรณ์การเกษตร สหกรณ์ ประมง หรือสหกรณ์นิคม พระราชบัญญัติสหกรณ์ที่มีใช้อยู่แล้ว

ความเห็นดังกล่าวข้างต้นทางคณะกรรมการดำเนินการ ธ.ก.ส. ซึ่งมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเป็นประธานเห็นชอบด้วย

ดังนั้น ในปี พ.ศ. 2534 ธ.ก.ส. จึงร่วมกับกรมส่งเสริมสหกรณ์ (กสส.) และกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ (กตส.) ได้สนับสนุนและช่วยเหลือให้เกษตรกรลูกค้ารวมตัวกันจัดตั้งสหกรณ์การเกษตรขึ้นในจังหวัด ที่มีสำนักงาน ธ.ก.ส. สาขาระดับจังหวัดตั้งอยู่ โดยใช้ชื่อว่า สหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาดลูกค้า ธ.ก.ส. จำกัด (สกต.) ชื่อภาษาอังกฤษ Agricultural Marketing Cooperative Limited (AMC) โดยในระยะ 5 ปีแรก สกต. ตกลงให้ ธ.ก.ส. เข้าไปช่วยเหลือในด้านการบริหารงานและการจัดการเพื่อวางรากฐานการดำเนินงานให้ สกต. ทั้งนี้เพื่อให้สามารถดำเนินงานได้ด้วยตนเองในภายหลัง (กองกิจการสถาบันเกษตรกร, 2540: 12)

ลักษณะของ สกต.

สกต. จัดทะเบียนตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2511 เป็นสหกรณ์ประเภทสหกรณ์การเกษตร มีลักษณะดังนี้ (กองกิจการสถาบันเกษตรกร, 2540: 21)

1. สมาชิก สกต. กำหนดไว้เฉพาะเกษตรกรที่เป็นลูกค้า ธ.ก.ส. เพื่อไม่ให้ซ้ำซ้อนกับสหกรณ์การเกษตรอื่นที่มีอยู่แล้ว
2. สกต. เป็นสหกรณ์การเกษตรในระดับจังหวัดจึงเป็นสหกรณ์ การเกษตรขนาดใหญ่
3. สกต. ไม่ดำเนินธุรกิจสินเชื่อแต่เน้นที่ธุรกิจด้านการตลาด ผลิตผลและปัจจัยการผลิตให้แก่เกษตรกรสมาชิก
4. องค์กรสูงสุดสำหรับธุรกิจการซื้อขายของบรรดา สกต. ทั่วประเทศได้จดทะเบียนและ ดำเนินการในรูปของบริษัทจำกัด คือ บริษัทธุรกิจเกษตรไทย จำกัด (THAI-AGRI BUSINESS CO. LTD.; TABCO)

วัตถุประสงค์ในการจัดตั้ง สกต.

(กองกิจการสถาบันเกษตรกร, 2540: 21)

1. เพื่อเป็นองค์กรของเกษตรกรในการแก้ปัญหาและหรือส่งเสริมในด้านการตลาด ปัจจัยการผลิตและผลิตผลทางการเกษตร
2. เพื่อเป็นองค์กรของเกษตรกรในการสนองนโยบายของรัฐบาลที่ช่วยแก้ปัญหาหรือส่งเสริมในด้านการตลาด ปัจจัยการผลิตและผลิตผลทางการเกษตร

3. เพื่อเป็นองค์การของเกษตรกรในการประสานและร่วมมือกับธุรกิจในภาคเอกชนและหน่วยงานของรัฐเพื่อแก้ปัญหาและหรือส่งเสริมการตลาด ปักจายการผลิต และผลิตผลทางการเกษตร

4. เพื่อเป็นองค์การของเกษตรกรที่ทำหน้าที่ถ่ายทอดความรู้ทางการเกษตร ความรู้ในการดำรงชีวิตเพื่อให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่เหมาะสมและ จำเป็นแก่เกษตรกร

5. เพื่อเป็นองค์การส่งเสริมสวัสดิการแก่เกษตรกร และครอบครัว

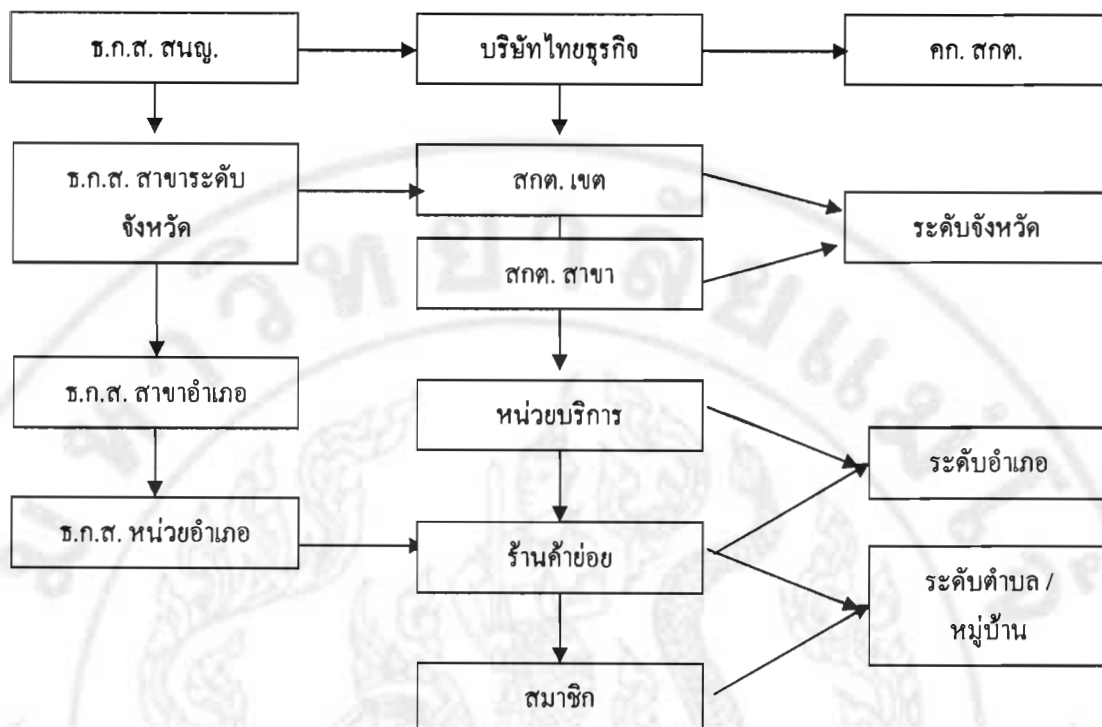
สกต. ดำเนินธุรกิจหลัก 3 ประการ คือ

(กองกิจการสถาบันเกษตรกร, 2540: 25)

1. ธุรกิจการจัดหาปัจจัยการผลิตให้แก่สมาชิก ได้แก่ ปุ๋ย เครื่องจักรกล สารเคมี เกษตร เมล็ดพันธุ์ และวัสดุการเกษตรอื่น โดยผ่านบริษัทธุรกิจเกษตรไทย จำกัด
2. ธุรกิจรวบรวมผลผลิต ซึ่ง สกต. จะทำการรวบรวมผลผลิตจากสมาชิก เพื่อคัดเกรด แล้วแปรรูปหรือส่งจำหน่ายทั้งในประเทศและต่างประเทศ
3. ธุรกิจบริการ ซึ่งได้แก่ การจัดหาบริการทางการเกษตรให้แก่สมาชิก เช่น การขนส่ง การชลประทาน การไถดิน ฯลฯ เป็นต้น

โครงสร้างของ สกต. และองค์การแวดล้อม

สหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาดลูกค้าธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (สกต.) เป็นสหกรณ์การเกษตรในระดับจังหวัด ดำเนินธุรกิจทุกประเภทตามที่กฎหมายกำหนด ยกเว้นธุรกิจการให้สินเชื่อ ซึ่งสมาชิกสามารถรับบริการโดยตรงได้จาก ธ.ก.ส. สกต. อาจจัดโครงสร้างภายในเป็น เขต และสาขา โดยตั้งอยู่ในระดับจังหวัด และอำเภอ นอกจากนั้น ยังมีหน่วยบริการระดับตำบล / หมู่บ้าน และร้านค้าย่อย ซึ่งเป็นจุดศูนย์กลางที่สะดวกของสมาชิก (ภาพ 1) (กองกิจการสถาบันเกษตรกร, 2540: 26)

ภาพ 1 โครงสร้างสหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาดลูกค้า ธ.ก.ส. จำกัด
ที่มา: กองกิจการสถาบันเกษตรกร (2540: 26)

หน้าที่ของ สกต.

สกต. มีหน้าที่ดังต่อไปนี้ (กองกิจการสถาบันเกษตรกร, 2540: 28 - 29)

1. จัดหาปัจจัยการผลิต เครื่องอุปโภคบริโภคตลอดจนสิ่งจำเป็นอื่น ๆ ให้แก่
2. รวบรวมผลิตผลทางการเกษตรของสมาชิกเพื่อจำหน่าย หรือเพื่อแปรรูป
3. ถ่ายทอดความรู้ทางการเกษตร ความรู้ในการดำรงชีวิตเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต
สมัยใหม่ที่จำเป็นแก่เกษตรกรสมาชิก
4. ส่งเสริมสวัสดิการในหมู่สมาชิก
5. เป็นศูนย์ข้อมูลข่าวสารทางการตลาด

บทบาทหน้าที่ของ สกต.

(กองกิจการสถาบันเกษตรกร, 2540: 29)

1. เป็นศูนย์กลางในการติดต่อประสานงานของ สกต. ทั้งประเทศ
2. เสนอปัญหาของ สกต. ต่อส่วนราชการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและรัฐบาล เพื่อขอให้แก้ไข
3. ดูแล บริษัท ไทยธุรกิจเกษตร จำกัด (Thai Agri-Business Company Limited, TABCO) ซึ่งเป็นบริษัทร่วมทุนระหว่าง สกต. กับ ธ.ก.ส. และ สกต. เป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่
4. ดูแลผลประโยชน์ของ สกต. ที่ไปถือหุ้นในบริษัทอื่น เช่น บริษัท สหประกันชีวิต
5. ติดต่อขอรับความช่วยเหลือด้านต่าง ๆ จากส่วนราชการ และรัฐบาล
6. ร่วมมือกับสถาบันเกษตรกรอื่น ๆ ในกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกิดประโยชน์แก่สมาชิก และสหกรณ์โดยรวม
7. ประชาสัมพันธ์ขบวนการ สกต.

โปรแกรมระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์

ในปัจจุบันและอนาคต แนวโน้มการประกอบธุรกิจในโลกกำลังเปลี่ยนไปอย่างรวดเร็ว โดยรูปแบบที่จะเปลี่ยนไป รูปแบบการแข่งขันจะเปลี่ยนจากการแข่งขันระหว่างบริษัท ไปเป็นการแข่งขันระหว่างเครือข่าย แนวโน้มที่คู่แข่งทางการค้าจะหันมาร่วมมือกันในบางด้านเพื่อผลประโยชน์ร่วมกันของทั้งสองฝ่าย เช่น การรวมกลุ่มกัน แนวโน้มสำคัญอีกด้านหนึ่งก็คือ การนำเทคโนโลยีสารสนเทศโดยเฉพาะอย่างยิ่งใช้ผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต มาใช้กับธุรกิจอย่างเต็มรูปแบบ นอกจากนี้มีแนวโน้มว่าจะมีการให้บริการต่าง ๆ ผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต หรือเครือข่ายเฉพาะภายในมากขึ้นเรื่อย ๆ ไม่ว่าจะเป็นบริการจากภาครัฐ เช่น การให้บริการด้านภาษี การนำเข้าส่งออก หรือการให้บริการด้านศุลกากรอื่น ๆ เป็นต้น หรือบริการจากเอกชนในส่วนที่สนับสนุนการทำการค้า เช่น บริการด้านธนาคาร บริการด้านการขนส่ง บริการด้านอื่น ๆ เป็นต้น

ปัญหาที่พบโดยทั่วไปในการจัดการของสหกรณ์การ คือ

1. ขาดอำนาจในการต่อรอง หากซื้อจำนวนน้อยราคาแพงเกินไป และได้เงื่อนไขที่ไม่ดี หรือจำเป็นต้องรับภาระหนักในการจัดการกับความเสียหายหากซื้อจำนวนมากเกินไป
2. ช่องทางในการขายที่จำกัด ค่าใช้จ่ายสูง ผ่านคนกลางและได้ราคาต่ำ
3. การประสานงานภายในองค์กรขาดความรวดเร็วและแม่นยำ

4. การผลิตไม่มีประสิทธิภาพดีพอ ไม่ยืดหยุ่น

5. การบริหารสินค้าคงคลังขาดประสิทธิภาพ สินค้าค้างสต็อก เก่าเก็บ สิ้นสมัย

เสียหาย ชำรุด

เมื่อมองปัญหาเหล่านี้ได้ครบวงจรแล้ว จะพบว่าหลายปัญหาที่เกิดขึ้นไม่สามารถแก้ไขให้ถูกล่วงด้วยองค์กรเดียว สิ่งสำคัญที่สุดคือ “การร่วมมือกัน เพื่อเอาชนะอุปสรรคร่วมกัน”

แนวทางการแก้ปัญหาเหล่านี้ สามารถแก้ไขได้ด้วยการปรับปรุงระบบขั้นตอนการทำงาน ควบคู่กับการนำเอาระบบข้อมูลสารสนเทศเข้ามาช่วยปรับปรุงระบบ ขั้นตอนการทำงาน ควบคู่กับการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่เหมาะสมมาใช้เพื่อสนับสนุนระบบงาน

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ได้เล็งเห็นความสำคัญของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการพัฒนาสหกรณ์ให้มีขีดความสามารถในการดำเนินธุรกิจอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีระบบการจัดเก็บข้อมูลที่ครบถ้วน ถูกต้อง และทันสมัย เพื่อการตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพและรวดเร็ว อันจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อมวลสมาชิกของสหกรณ์ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถที่จะแข่งขันกับองค์กรธุรกิจอื่น ๆ ได้อย่างเข้มแข็ง

ระบบงานสารสนเทศด้านระบบบัญชีคอมพิวเตอร์สหกรณ์

การพัฒนาระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ เพื่อให้มีระบบการจัดการข้อมูล และการใช้ข้อมูลประกอบการตัดสินใจในการบริหารงานได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์ คือ

1. เพื่อพัฒนาระบบบัญชีและระบบสารสนเทศสำหรับการบริหารงานสหกรณ์ให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน
2. เพื่อสนับสนุนให้สหกรณ์นำเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์มาใช้ในการประมวลข้อมูล
3. เพื่อต้องการให้สหกรณ์มีระบบการจัดเก็บข้อมูลที่ดี มีความครบถ้วน ถูกต้อง ความรวดเร็วและทันสมัย

อนึ่ง การพัฒนาระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ของสหกรณ์ มีระบบงานแต่ละระบบที่มีการเชื่อมโยงซึ่งกันและกัน เป็นการวางระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ที่เป็นมาตรฐานเดียวกับของสหกรณ์แต่ละประเภท พร้อมทั้งมีระบบการควบคุมภายใน ในการปฏิบัติงาน เพื่อป้องกันมิให้เกิดผลเสียหายได้ในระดับหนึ่ง ซึ่งระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ของสหกรณ์ทั้ง 7 ประเภท คือ

1. ระบบบัญชีคอมพิวเตอร์สหกรณ์การเกษตร
2. ระบบบัญชีคอมพิวเตอร์สหกรณ์ประมง

4. ระบบบัญชีคอมพิวเตอร์สหกรณ์นิคม
5. ระบบบัญชีคอมพิวเตอร์สหกรณ์ออมทรัพย์
6. ระบบบัญชีคอมพิวเตอร์สหกรณ์ร้านค้า
7. ระบบบัญชีคอมพิวเตอร์สหกรณ์บริการ
8. ระบบบัญชีคอมพิวเตอร์เครดิตยูเนียน

ระบบสารสนเทศด้านการสอบบัญชี คอมพิวเตอร์ของสหกรณ์

การพัฒนาระบบสารสนเทศด้านการสอบบัญชีคอมพิวเตอร์ เพื่อช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชี ได้มีมาตรฐานเดียวกัน ถูกต้อง และเชื่อถือได้ ขณะเดียวกันก็ทำงานได้รวดเร็วขึ้น การปฏิบัติงานสามารถนำโปรแกรมที่พัฒนาขึ้นไปใช้ได้กับสหกรณ์ที่ใช้โปรแกรมระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ และโปรแกรมที่สหกรณ์ไปจ้างมาพัฒนาขึ้นใช้เอง

การพัฒนาโปรแกรมระบบการสอบบัญชีสหกรณ์ พัฒนานำโปรแกรมสำเร็จรูป ACL (Audit Command Language) ซึ่งจะทำให้การสอบบัญชีได้รวดเร็วขึ้น และได้หลักฐานข้อมูลทางการเงินมาวิเคราะห์ประกอบการแสดงความเห็นต่องบการเงินได้อย่างเป็นระบบและเป็นไปตามมาตรฐานการสอบบัญชี

ผู้ใช้งาน (user) ควรมีความรู้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ เพื่อสามารถที่จะใช้งานในด้านคอมพิวเตอร์ และโปรแกรมระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ดังต่อไปนี้

1. Microsoft Windows
2. Microsoft Word for Windows
3. Microsoft Excel for Windows
4. Microsoft Access for Windows
5. Microsoft Visual Basic
6. Microsoft Visual Fox Pro
7. Microsoft Power Point
8. โปรแกรมระบบงานด้านบริหารทั่วไป
9. โปรแกรมระบบบัญชีและการสอบบัญชีคอมพิวเตอร์ของสหกรณ์

โปรแกรมระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์

ประกอบด้วย

1. โปรแกรมระบบสมาชิกและหุ้น
2. โปรแกรมระบบสินค้าคงคลัง
3. โปรแกรมระบบบัญชีแยกประเภท

ซึ่งโปรแกรมทั้ง 3 ระบบ จะมีการเชื่อมต่อกัน คือ การรับสมัครสมาชิกและชำระเงินค่าหุ้น เครื่องคอมพิวเตอร์จะบันทึกการเป็นสมาชิกในแฟ้มข้อมูลสมาชิก และบันทึกการรับเงินค่าสมาชิกในระบบบัญชีแยกประเภท เมื่อสมาชิมาติดต่อทำธุรกรรม ซื้อ - ขายสินค้ากับสหกรณ์ จะมีการบันทึกการในระบบบริหารสินค้าคงคลัง ส่วนที่เป็นเงินสด หรือเจ้าหน้าที่การค้าจะบันทึกการในระบบบัญชีแยกประเภท ถ้ามีการจ่ายเงินปันผลให้กับสมาชิก จะดึงข้อมูลจากแฟ้มข้อมูลสมาชิกและระบบบัญชีแยกประเภทที่เก็บรวบรวมข้อมูลที่สมาชิมาทำธุรกรรมกับสหกรณ์ มาคำนวณว่าสมาชิกจะได้รับเงินปันผลจากค่าหุ้นและเงินปันผลเฉลี่ยคืนจากการที่สมาชิมาทำธุรกรรมกับสหกรณ์

ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จรัสศรี จุฑาจินดาเขต (2537) ได้ศึกษาสภาพการใช้ ปัญหา และแนวทางในการพัฒนาการใช้คอมพิวเตอร์ เพื่อการบริหารของมหาวิทยาลัยขอนแก่น การศึกษาพบว่า สภาพการใช้ไมโครคอมพิวเตอร์ทุกหน่วยงานในมหาวิทยาลัย ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเป็นส่วนใหญ่ มีบางหน่วยงานที่ใช้โปรแกรมที่มีการพัฒนาให้เหมาะสมกับงาน ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานเป็นจำนวนมากที่รู้พื้นฐานเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ และรู้การใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ ปัญหาการใช้คอมพิวเตอร์ที่เป็นปัญหามากได้แก่งบประมาณเพื่อจัดซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์ วัสดุอุปกรณ์ในการเพิ่มขีดความสามารถการทำงานไม่เพียงพอ ขาดคู่มือการสอนคอมพิวเตอร์ที่เหมาะสมกับงาน ปัญหาปานกลางคือเรื่องนโยบายและแผนการใช้คอมพิวเตอร์ไม่ชัดเจน ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานมีความเห็นแตกต่างกันในเรื่องระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร และโปรแกรมการฝึกอบรมและพัฒนาระบบคอมพิวเตอร์ในหน่วยงาน สำหรับแนวทางพัฒนาการใช้คอมพิวเตอร์ มีความคิดเห็นเหมือนกันคือให้มีแผนการใช้คอมพิวเตอร์ทั้งระยะสั้นและระยะยาวมีการอบรมบุคลากรในการใช้และบำรุงรักษาเครื่องคอมพิวเตอร์มีองค์กรทำหน้าที่จัดระบบสารสนเทศจัดหางบประมาณให้เพียงพอกับความต้องการ

ธีระศักดิ์ ละม่อม (2537) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการประเมินการใช้ไมโครคอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษาของบุคลากร ในมหาวิทยาลัยอีสาน ผลการศึกษาพบว่า บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการใช้ไมโครคอมพิวเตอร์ การศึกษาฝ่ายบริหารส่วนใหญ่เป็นเพศชาย การศึกษาอยู่ในระดับปริญญาโท และ ฝ่ายบุคลากรปฏิบัติการส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง การศึกษาส่วนใหญ่ระดับปริญญาตรี มีความรู้ด้านคอมพิวเตอร์ส่วนใหญ่จากการศึกษาด้วยตนเอง และมีระดับการใช้ไมโครคอมพิวเตอร์ในงานบริหารการศึกษาอยู่ในระดับมาก ปัญหาการใช้ไมโครคอมพิวเตอร์ซึ่งอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ขาดความรู้เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ขาดโปรแกรมสำเร็จรูป อุปกรณ์คอมพิวเตอร์เสื่อมสภาพ ขีดความสามารถของคอมพิวเตอร์ต่ำ การได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหาร และจำนวนบุคลากรที่มีความสามารถทางคอมพิวเตอร์

วัชร ทรงประทุม (2536) ได้ศึกษาเรื่อง เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์กับการพัฒนาองค์การ (Information Technology and Organization Development) โดยศึกษาความเป็นมาของเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ ศึกษาความสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องกับคนและองค์การ ความหมายขององค์การในแง่ของทฤษฎีองค์การ ประเภทของนักบริหารระดับต่าง ๆ ที่สามารถนำเอาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์มาประยุกต์ใช้กับองค์การให้ประสบความสำเร็จในด้านต่าง ๆ ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่ทำให้การนำเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์มาพัฒนาองค์การไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร ความสัมพันธ์ระหว่างเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์กับประสิทธิผลขององค์การ ประเด็นสำคัญก็คือ การเน้นประสิทธิผล (effectiveness) มากกว่าประสิทธิภาพ (efficiency) และอันตรายของการนำมาตรการดั้งเดิมมาใช้ตัดสินค่าใช้จ่ายของเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ รวมทั้งการมีทัศนคติที่แคบ ๆ มาวัดผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น อาจจะก่อให้เกิดความเสียหายได้ ศักยภาพในทางลบของเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ก็ขึ้นอยู่กับกรอบแบบระบบที่ใช้ตัวแบบขององค์การที่ไม่เป็นจริง

นภาพร ณ เชียงใหม่ (2540 : กิตติกรรมประกาศ) ได้วิจัยเรื่องผลกระทบต่อส่วนราชการไทยจากการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ในด้านบัญชี - การเงินและทางออกในการบริหารองค์การเพื่อสนองความต้องการของหน่วยงานราชการที่ยังขาด Software เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการนำเข้าข้อมูล (Input) การประมวลผลข้อมูล (Processing) และการรายงานผล (Output) เพื่อใช้ปรับเปลี่ยนระบบ

พรทิพย์ เอ็กกันหา (2546 : 129) ได้วิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่สำนักงานประมาณที่มีการพัฒนาบุคลากรตามงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ผลการวิจัย พบว่า ความ

พึงพอใจในงานมีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่สำนักงานประมาณที่มีต่อการพัฒนาบุคลากรตามระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ดังนั้น ผู้บริหารควรตระหนักถึงความสำคัญพร้อมทั้งให้การส่งเสริม และสนับสนุนการดำเนินงานด้านพัฒนาบุคลากร เพื่อพัฒนาเพิ่มขีดความสามารถในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ให้สามารถรองรับกับระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สุภาภรณ์ จันทรพัฒนะ (2546 : 127) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความรู้ความเข้าใจของข้าราชการที่มีต่อระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน พบว่า ข้าราชการมีความรู้ความเข้าใจต่อระบบงบประมาณมุ่งเน้นผลงาน โดยรวมอยู่ในระดับค่อนข้างมาก ในส่วนของประเด็นผู้มีความรู้ความเข้าใจน้อย ได้แก่ การระบุพันธกิจของหน่วยงาน การกำหนดจุดมุ่งหมาย การวัดความสำเร็จของผลลัพธ์ การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายระยะปานกลาง ผลที่คาดว่าจะได้รับจะช่วยให้ขาดดุลงบประมาณน้อยลง จากประเด็นดังกล่าว สำนักงานประมาณจึงควรเร่งให้มีการเสริมสร้างให้เกิดความรู้ความเข้าใจในระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน โดยเพิ่มทักษะ การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ การให้ข้อมูลข่าวสาร กระประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่าง ๆ และเร่งพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศที่ใช้ในกระบวนการงบประมาณอย่างครบถ้วนสมบูรณ์

สมบุญ สุวรรณ (2542 : 93 - 96) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาปัญหาการปฏิบัติงานจัดทำงบประมาณ ของสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอและกิ่งอำเภอ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา จังหวัดหนองคาย พบว่า ปัญหาในการปฏิบัติงานจัดทำงบประมาณอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน คือปัญหาการจัดตั้งคณะกรรมการจัดทำงบประมาณของสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอและกิ่งอำเภอ พบว่า คณะกรรมการการจัดทำงบประมาณให้ความสำคัญในการจัดทำงบประมาณน้อย และอาจจะเกิดจากปัจจัยอื่น จึงทำให้ไม่เห็นความสำคัญในการจัดทำงบประมาณขาดความรู้ ประสบการณ์ในการจัดทำงบประมาณ ไม่เข้าใจบทบาทและหน้าที่ของตนเอง ไม่ปฏิบัติงานการจัดทำงบประมาณตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ นอกจากนั้นแล้วคณะกรรมการจัดทำงบประมาณมีปัญหาในการปฏิบัติไม่ครบวงจรการทำงาน คือ ไม่ได้ตรวจสอบข้อมูลให้ถูกต้องเป็นปัจจุบัน ไม่กำหนดรูปแบบเกณฑ์และแนวทางในการจัดทำงบประมาณ ไม่มีการชี้แจง อบรม นิเทศแนะนำแนวทางปฏิบัติ จัดทำสิ่งพิมพ์คำของบประมาณแก่คณะทำงานที่รับผิดชอบในการจัดทำงบประมาณให้มีความรู้ความเข้าใจแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน ถูกต้อง ไม่มีการวางแผนปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง ขาดการติดตามผลการปฏิบัติงานตามแผนการปฏิบัติงาน การจัดทำ

งบประมาณไม่เสร็จเรียบร้อยตามแผนปฏิบัติงานและตามระยะเวลาปฏิทินของปีงบประมาณ กำหนดไว้ ขาดวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือทันสมัยในการจัดเก็บข้อมูล

วิไลรัตน์ ยาทองไชย (2543 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ระบบสารสนเทศการจัดการงานวิชาการ สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ ออกแบบและพัฒนาระบบสารสนเทศการจัดการงานวิชาการ สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ โดยดำเนินการตามระเบียบวิธีการพัฒนางานการพัฒนาระบบ (System Development Life Cycle : SDLC) โดยใช้โปรแกรม Microsoft Visual Basic 6.0 และระบบจัดการฐานข้อมูล Microsoft SQL Server 7.0

การประเมินผลระบบกระทำโดย การประเมินคุณภาพของระบบงาน โดยผู้เชี่ยวชาญระบบสารสนเทศการจัดการงานวิชาการ และจากคามพึงพอใจของผู้ปฏิบัติงาน ผลจากการประเมินพบว่า คุณภาพของระบบงานสารสนเทศการจัดการงานวิชาการที่พัฒนาขึ้นใหม่นี้ มีคุณภาพอยู่ในเกณฑ์ดีมาก สามารถสร้างสารสนเทศได้อย่างถูกต้องและรวดเร็ว และสร้างความพึงพอใจให้แก่ผู้ปฏิบัติงานในด้านความถูกต้องแม่นยำ ความสะดวกรวดเร็ว และความสามารถในการตอบสนองความต้องการของผู้ใช้

วราพงศ์ ประเสริฐสังข์ (2545 : บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเพื่อพัฒนาระบบฐานข้อมูลเชิงสัมพันธ์และโปรแกรมใช้งานสำหรับงานบริหารพัสดุโรงเรียน และศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้งาน ระบบที่พัฒนาขึ้น ผลการวิจัยสรุปว่า ระบบฐานข้อมูลและโปรแกรมใช้งานที่พัฒนาขึ้นครอบคลุมการบริหารพัสดุโรงเรียน ลักษณะฐานข้อมูลเป็นแบบเชิงสัมพันธ์ และโปรแกรมสามารถใช้งานผ่านระบบเครือข่ายแบบไคลเอนต์ / เซิร์ฟเวอร์ และเจ้าหน้าที่พัสดุโรงเรียนมีความพึงพอใจในการใช้งานโดยรวมอยู่ในระดับมาก

บดินทร์ แก้วบ้านดอน (2544 : บทคัดย่อ) ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพและความต้องการระบบเทคโนโลยีสารสนเทศไทยสเฟียร์ (THAISphere) ของบริษัทการบินไทย จำกัด (มหาชน) ซึ่งการวิจัยพบว่า

1. สภาพผู้ปฏิบัติงานในระดับผู้จัดการจำนวน 103 คน และในระดับหัวหน้างานจำนวน 207 คน เป็นผู้มีการศึกษาระดับปริญญาตรี หรือสูงกว่าจำนวน 190 คน มีการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 120 คน มีประสบการณ์ในการทำงาน 6 ปี หรือมากกว่าจำนวน 218 คน มีประสบการณ์ทำงานต่ำกว่า 6 ปี จำนวน 92 คน และมีประสบการณ์ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ 6 ปี หรือมากกว่า จำนวน 227 คน มีประสบการณ์ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ ต่ำกว่า 6 ปี จำนวน 83 คน

2. สภาพและความต้องการระบบเทคโนโลยีสารสนเทศไทยสเฟียร์ ของบริษัทการบินไทย (มหาชน) จำกัด ด้านฮาร์ดแวร์ ด้านข้อมูล และซอฟต์แวร์ ด้านบุคลากรทางคอมพิวเตอร์ ในภาพรวมพบว่า มีสภาพอยู่ในระดับปานกลางโดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยสูงสุด จำแนกได้คือ สภาพด้านข้อมูล และซอฟต์แวร์มีประสิทธิภาพและความถูกต้อง เป็นอันดับ 1 สภาพด้านบุคลากรมีระดับความสามารถในการใช้ระบบเทคโนโลยีไทยสเฟียร์ เป็นอันดับ 2 และสภาพด้านฮาร์ดแวร์มีความมีประสิทธิภาพและความเพียงพอ เป็นอันดับ 3 ด้านความต้องการระบบเทคโนโลยีสารสนเทศไทยสเฟียร์ ของบริษัทการบินไทย (มหาชน) จำกัด ด้านฮาร์ดแวร์ ด้านข้อมูล และซอฟต์แวร์ ด้านบุคลากรทางคอมพิวเตอร์ พบว่า ในภาพรวมมีความต้องการอยู่ในระดับมาก จำแนกเป็นรายด้านเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยสูงสุด ดังนี้คือ ความต้องการระบบเทคโนโลยีสารสนเทศไทยสเฟียร์ ด้านบุคลากรทางคอมพิวเตอร์มีความต้องการในระดับมากเป็นอันดับที่ 1 ความต้องการด้านข้อมูล และซอฟต์แวร์มากเป็นอันดับ 2 และความต้องการทางด้านฮาร์ดแวร์มากเป็นอันดับ 3

อัญชลี ศรีสุข (2546 : บทคัดย่อ) ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของโรงเรียนอัสสัมชัญ ลำปาง ซึ่งการวิจัยพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ได้นำเทคโนโลยีสารสนเทศไปใช้ในการจัดทำเอกสารประกอบการเรียนการสอน ได้นำช่วยในการจัดการฐานข้อมูล ได้ใช้ในการนำเสนอข้อมูลโรงเรียนผ่านระบบอินเทอร์เน็ต ส่วนปัญหาที่พบคือนโยบายไม่ชัดเจน งบประมาณไม่เพียงพอต่อการพัฒนา ไม่มีศูนย์ควบคุมระบบ ขาดแคลนบุคลากรในการดูแล ระบบงานยุ่งยาก อุปกรณ์ที่มีอยู่ล้าสมัย ระบบอินเทอร์เน็ตช้า และไม่เพียงพอต่อการใช้งาน บุคลากรไม่มีเวลาว่างเพียงพอที่จะศึกษาหาความรู้ในด้านนี้เพิ่มเติม บุคลากรส่วนใหญ่ไม่ค่อยให้ความร่วมมือในการเข้าร่วมอบรมและไม่ได้นำความรู้ที่ได้รับไปใช้อย่างจริงจัง การจัดอบรมของโรงเรียนดำเนินการไม่ต่อเนื่อง สื่อซอฟต์แวร์มีน้อย ที่มีอยู่ไม่เพียงพอต่อความต้องการ และไม่มีบุคลากรที่คอยให้คำแนะนำช่วยเหลือ

อัญชนา บุญเรือง (2540 : บทคัดย่อ) ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของหญิงและชายในองค์กรธุรกิจ ซึ่งการวิจัยพบว่า

1. แตกต่างกันในเรื่องของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ โดยผู้ชายมีการใช้ซีดีรอม / มัลติมีเดีย และอินเทอร์เน็ตมากกว่าผู้หญิง ผู้หญิงมีการใช้เครื่องโทรสารมากกว่าผู้ชาย นอกจากนั้นไม่พบความแตกต่างกัน เมื่อจำแนกพฤติกรรมตามตำแหน่งงาน พบว่า ผู้หญิงและผู้ชายมีความแตกต่างกันในเรื่องของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ โดยผู้ชายมีการใช้ซีดีรอม / มัลติมีเดียมากกว่าผู้หญิง ผู้หญิงมีการใช้เคเบิลทีวี โทรศัพท์มือถือ และเครื่องโทรสารมากกว่าผู้ชาย นอกจากนั้น ไม่พบความแตกต่างกัน เมื่อจำแนกพฤติกรรมตามองค์กรธุรกิจ พบว่า ผู้หญิงและผู้ชาย

มีความแตกต่างกันในเรื่องของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ โดยผู้ชายมีการใช้ซีดีรอม / มัลติมีเดีย และอินเทอร์เน็ต มากกว่าผู้หญิง ผู้หญิงมีการใช้อีเมล เคเบิลทีวี และเครื่องโทรสารมากกว่าผู้ชาย นอกจากนั้นไม่พบความแตกต่างกัน

2. ทักษะของผู้หญิงและผู้ชายต่อเทคโนโลยีสารสนเทศ เมื่อจำแนกตามเพศ ตำแหน่งงาน องค์กรธุรกิจ พบว่าผู้หญิง ผู้ชายมีทัศนคติต่อเทคโนโลยีสารสนเทศไม่แตกต่างกัน

3. ตามต้องการข่าวสารข้อมูลของผู้หญิงและผู้ชาย จากเทคโนโลยีสารสนเทศ เมื่อจำแนกตามเพศ ตำแหน่งงาน องค์กรธุรกิจ พบว่าผู้หญิงผู้ชายมีความต้องการข่าวสารข้อมูลจากเทคโนโลยีสารสนเทศไม่แตกต่างกัน

4. โอกาสในการเข้าถึงข้อมูลจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของผู้หญิงและผู้ชายเมื่อจำแนกตามเพศ ตำแหน่งงาน องค์กรธุรกิจ พบว่าผู้หญิงผู้ชายมีโอกาสในการเข้าถึงข้อมูลจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศไม่แตกต่างกัน

5. ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของผู้หญิงและผู้ชายเมื่อจำแนกตามเพศ ตำแหน่งงาน องค์กรธุรกิจ พบว่าผู้หญิงผู้ชายมีปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศไม่แตกต่างกัน

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ว่า สภาพการใช้ ปัญหา และแนวทางในการพัฒนาการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการบริหารของมหาวิทยาลัยขอนแก่น พบว่า โปรแกรมที่ใช้มีการพัฒนาให้เหมาะสมกับงาน ผู้บริหารและปฏิบัติงานมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ และรู้การใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์จะใช้งานได้เป็นอย่างดี ที่เป็นปัญหามากได้แก่งบประมาณเพื่อจัดซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์ วัสดุอุปกรณ์ในการเพิ่มขีดความสามารถการทำงานไม่เพียงพอ ขาดคู่มือการสอนคอมพิวเตอร์ที่เหมาะสมกับงาน ผู้บริหารผู้ปฏิบัติมีความเห็นแตกต่างกันในเรื่องระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร มีความเห็นเหมือนกันคือ แผนการใช้คอมพิวเตอร์ทั้งระยะสั้นและระยะยาว มีอบรมบุคลากรให้การใช้และบำรุงรักษาเครื่องคอมพิวเตอร์

การประเมินการใช้ไมโครคอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษาของบุคลากรใน สหวิทยาลัยอีสาน พบว่า ปัญหาการใช้ไมโครคอมพิวเตอร์อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ขาดความรู้เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ขาดโปรแกรมสำเร็จรูป อุปกรณ์คอมพิวเตอร์เสื่อมสภาพ ขีดความสามารถของเครื่องคอมพิวเตอร์ต่ำ การได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหาร และจำนวนบุคลากรที่มีความสามารถทางคอมพิวเตอร์

การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของโรงเรียนอัสสัมชัญ ลำปาง พบว่า ปัญหาคือนโยบายไม่ชัดเจน งบประมาณไม่เพียงพอต่อการพัฒนา ไม่มีศูนย์ควบคุมระบบ ขาดแคลนบุคลากรในการดูแล ระบบงานยุ่งยาก อุปกรณ์ที่มีอยู่ล้าสมัย ระบบอินเทอร์เน็ตช้า และไม่เพียงพอต่อการใช้

งาน บุคลากรไม่มีเวลาว่างเพียงพอที่จะศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม บุคลากรส่วนใหญ่ไม่ค่อยให้ความสำคัญร่วมมือในการเข้าร่วมอบรมและไม่ได้นำความรู้ที่ได้รับไปใช้อย่างจริงจัง การจัดอบรมของโรงเรียนดำเนินการไม่ต่อเนื่อง สื่อซอฟต์แวร์มีน้อยไม่เพียงพอต่อความต้องการ และไม่มีบุคลากรที่คอยให้คำแนะนำช่วยเหลือ

การศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ พบว่า ทัศนคติความต้องการข้อมูลข่าวสาร โอกาสในการเข้าถึงข้อมูล ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการใช้เทคโนโลยี ผู้หญิง ผู้ชายไม่มีความแตกต่าง จะมีความแตกต่างกันในเรื่องเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยผู้ชายมีการใช้ซีดีรอม / มัลติมีเดียและอินเทอร์เน็ตมากกว่าผู้หญิง ผู้หญิงมีการใช้อีเมล เกเบิลทีวี และเครื่องโทรสารมากกว่าผู้ชาย

ระบบสารสนเทศการจัดการงานวิชาการ สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ ออกแบบและพัฒนาสารสนเทศการจัดการงานวิชาการ สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์

การประเมินผลระบบกระทำโดย การประเมินคุณภาพของระบบงาน โดยผู้เชี่ยวชาญระบบสารสนเทศการจัดการงานวิชาการ และจากความพึงพอใจของผู้ปฏิบัติงาน ผลจากการประเมินพบว่า คุณภาพของระบบงานสารสนเทศการจัดการงานวิชาการที่พัฒนาขึ้นใหม่นี้ มีคุณภาพอยู่ในเกณฑ์ดีมาก สามารถสร้างสารสนเทศได้อย่างถูกต้องและรวดเร็ว และสร้างความพึงพอใจให้แก่ผู้ปฏิบัติงานในด้านความถูกต้องแม่นยำ ความสะดวกรวดเร็ว และความสามารถในการตอบสนองความต้องการของผู้ใช้

จากงานวิจัยเพื่อ พัฒนาระบบฐานข้อมูลเชิงสัมพันธ์และโปรแกรมใช้งานสำหรับงานบริหารพัสดุของโรงเรียนโพนทองพัฒนาวิตยา จังหวัดร้อยเอ็ด และศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้งาน ระบบที่พัฒนาขึ้น ผลการวิจัยสรุปว่า ระบบฐานข้อมูลและโปรแกรมใช้งานที่พัฒนาขึ้นครอบคลุมการบริหารพัสดุโรงเรียน ลักษณะฐานข้อมูลเป็นแบบเชิงสัมพันธ์ และโปรแกรมสามารถใช้งานผ่านระบบเครือข่ายแบบไคลเอนต์ / เซิร์ฟเวอร์ และเจ้าหน้าที่พัสดุโรงเรียนมีความพึงพอใจในการใช้งานโดยรวมอยู่ในระดับมาก

สำหรับผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้โปรแกรมระบบบัญชีของ สกต. ที่จัดตั้งขึ้นตั้งแต่ พ.ศ. 2534 คือ 17 ปีมาแล้ว จำนวน 74 สกต. ได้ใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการบริหารงานของตน มาตั้งแต่การจัดตั้งเป็น สกต. การที่ สกต. จังหวัดต่างๆ รวมทั้ง สกต. นครราชสีมา จำกัด นี้ ได้ใช้โปรแกรมระบบบัญชี ประกอบการบริหารงานของตน เมื่อใด ได้ผลดี ในกรณีใช้อย่างใดบ้างนั้น ผู้วิจัยยังสืบค้นไม่พบผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนี้

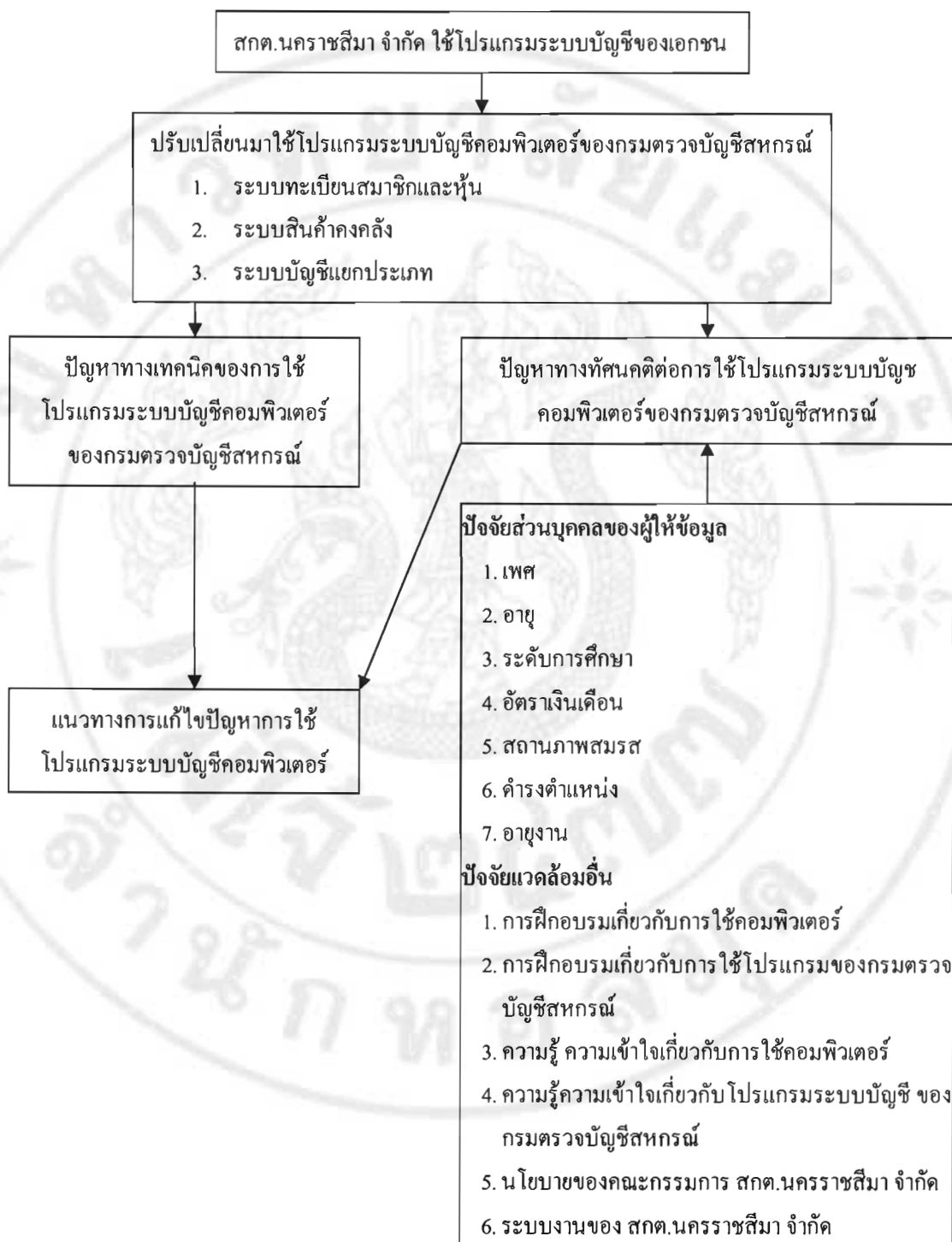
อย่างไรก็ดี ในการใช้โปรแกรมระบบบัญชีใหม่ ต้องการใช้เวลาบ้างในการปรับเปลี่ยนความรู้ (Knowledge) ที่มีอยู่มาสู่ความรู้ใหม่ และในการปรับเปลี่ยนเทคโนโลยี

(Technology) ที่เคยใช้มาโดยสะดวกและชำนาญ มาใช้เทคโนโลยีใหม่ที่ไม่คุ้นเคย ดังนั้น จึงจำเป็นต้องสร้างปัญญาใหม่ (Wisdom) คือ สร้างความสามารถในการตัดสินใจ และการให้คำแนะนำที่ดี เพื่อปรับเปลี่ยนความรู้ และประสบการณ์ที่ผู้เกี่ยวข้องทั้งปวงมีอยู่ก่อนมานาน เพราะโดยนิสยมนุษย์เราต้องการสิ่งที่ดีกว่า สิ่งที่ทำให้ความสะดวกดีกว่าให้การประหยัดค่าใช้จ่าย, ประหยัดแรงงานดีกว่า และเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการกิจการขององค์กรดีกว่า

ในการวิจัยเรื่องนี้ ผู้วิจัยจึงมีกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

สกด. นครราชสีมา จำกัด ได้ใช้โปรแกรมระบบบัญชีที่ซื้อจากเอกชนมานาน และได้รับบริการซ่อมแซม และปรับปรุงดูแลโปรแกรมระบบบัญชีดังกล่าว ด้วยดีตลอดมา เมื่อจะเปลี่ยนมาใช้โปรแกรมระบบบัญชีของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ บรรดาผู้เกี่ยวข้องทางนโยบาย และตัดสินใจใช้ คือ คณะกรรมการดำเนินการ สกด. นครราชสีมา จำกัด และผู้เกี่ยวข้องทางปฏิบัติ คือ เจ้าหน้าที่ผู้ใช้คอมพิวเตอร์และใช้โปรแกรมระบบบัญชีเดิมอยู่ รวมทั้งพนักงาน ธ.ก.ส. ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องก็คงต้องการเวลาในการปรับเปลี่ยนความรู้ ความเข้าใจและปรับเปลี่ยนทักษะการปฏิบัติ รวมทั้งการสร้างปัญญาใหม่ ดังภาพ 2

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพ 2 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ไข การใช้โปรแกรมระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ ของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ กรณีศึกษาสหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาดลูกค้า ช.ก.ส. นครราชสีมา จำกัด มีวิธีดำเนินการวิจัย ดังต่อไปนี้

สถานที่ดำเนินการวิจัย

สหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาดลูกค้า ช.ก.ส. นครราชสีมา จำกัด มีสำนักงานอยู่ที่ 35 ถนนมนัส ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา รหัสไปรษณีย์ 30000

มีแผนดำเนินงานครอบคลุมเขตปกครองทั้งหมด 16 อำเภอ ของจังหวัด นครราชสีมา มีสมาชิกทั้งหมดในปีบัญชี 2550 สิ้นสุด 31 มีนาคม 2551 จำนวน 166,951 คน หรือครอบครัว

ประชากร

ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ คณะกรรมการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาดลูกค้า ช.ก.ส. นครราชสีมา จำกัด จำนวน 15 คน เจ้าหน้าที่ สกต. นครราชสีมา จำกัด จำนวน 16 คน และพนักงาน ช.ก.ส.ทำหน้าที่ผู้ตรวจบัญชีสหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาดลูกค้า ช.ก.ส. นครราชสีมา จำกัด จำนวน 3 คน รวม 34 คน

ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยนี้จะใช้ข้อมูลทุติยภูมิ (secondary data) และข้อมูลปฐมภูมิ (primary data) ดังนี้

ข้อมูลทุติยภูมิ รวบรวมจาก สกต. นครราชสีมา จำกัด และจากหน่วยงานราชการ และหน่วยงานเอกชนที่เห็นว่าเป็นข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ สกต. นครราชสีมา จำกัด และ สกต. ทั่วประเทศ

โดยรวบรวมข้อมูลด้านวิวัฒนาการของการบัญญัติให้สหกรณ์ทำบัญชี โดยพระราชบัญญัติสหกรณ์ฉบับต่างๆ ด้านความเป็นมาของสหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาดลูกค้า ธ.ก.ส. (สกต.) และด้านระบบบัญชีของสหกรณ์การเกษตร เปรียบเทียบข้อมูลของ สกต.ทั่วประเทศ โดยเฉลี่ยกับข้อมูลของ สกต. นครราชสีมา จำกัด

ข้อมูลปฐมภูมิ ได้มาจากการแบบสอบถามบุคคล 34 คน ดังต่อไปนี้

1. กรรมการดำเนินการ สกต. นครราชสีมา จำนวน 15 คน
2. เจ้าหน้าที่ สกต. นครราชสีมา 16 คน
3. พนักงาน ธ.ก.ส. ผู้มีหน้าที่ตรวจบัญชี สกต. นครราชสีมา จำกัด 3 คน

ข้อมูลจากแบบสอบถามบุคคล 34 คน ดังกล่าว เพื่อให้ทราบท่าทีหรือการวางตัว หรือทัศนคติ (attitude) ในการจะนำไปใช้โปรแกรมระบบบัญชีของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์มาใช้แทนโปรแกรมระบบบัญชีของเอกชนที่ สกต. นครราชสีมา จำกัด ใช้อยู่เดิมมาหลายปีแล้ว เพราะว่าการจะใช้หรือไม่ใช้โปรแกรมระบบบัญชีของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ส่วนเจ้าหน้าที่ สกต. นครราชสีมา จำกัด และพนักงาน ธ.ก.ส. ผู้มีหน้าที่ตรวจบัญชี สกต. นครราชสีมา จำกัด จะเป็นผู้ใช้โปรแกรมใหม่ทำบัญชีและจะเป็นผู้ใช้ผลที่ได้ตรวจบัญชีของโปรแกรมใหม่ ตามลำดับ

นอกจากนั้นยังได้สัมภาษณ์ผู้จัดการ สกต. นครราชสีมา จำกัด (น.ส.สายสมร คุณนท) และ สมุห์บัญชี สกต. นครราชสีมา จำกัด (น.ส.อัญชลี ดิษะบุญ) เกี่ยวกับปัญหาทางด้านเทคนิคและด้านทัศนคติ

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิ

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

1. แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามแนวทางของวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ซึ่งเป็นแบบสอบถามสร้างขึ้น ตามแนวทางของวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ซึ่งเป็นแบบสอบถามเป็นคำถามแบบปลายเปิด (Close-ended question) โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 ประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล เป็นข้อมูลสถานะภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ความรู้ความเข้าใจต่อการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ และการใช้โปรแกรมระบบบัญชีของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์

ตอนที่ 2 ทักษะความรู้ ความเข้าใจ ผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการได้รับการฝึกอบรมการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์และการใช้โปรแกรมระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์

ตอนที่ 3 ความคิดเห็น ปัญหา และข้อเสนอแนะ ของการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ซึ่งเป็นคำถามแบบปลายเปิด

2. แบบสัมภาษณ์ที่ไม่มีโครงสร้าง เพื่อสัมภาษณ์ปัญหาในการใช้โปรแกรมระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์

การทดสอบแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และได้ทดสอบคุณภาพของแบบสอบถามในด้านความเที่ยง (validity) และ ความเชื่อถือได้ (reliability) ของแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เพื่อใช้เป็นเครื่องมือวัดในสิ่งที่ต้องการศึกษา ดังนี้

1. การทดสอบ ความเที่ยง (validity) ผู้วิจัยตรวจสอบความชัดเจนและความเหมาะสมของข้อความแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

2. การทดสอบ ความเชื่อถือ (reliability) ได้นำแบบสอบถาม ที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดสอบกับเจ้าหน้าที่ สกต.อื่น ที่ไม่ใช่ สกต. นครราชสีมา จำกัด จำนวน 20 คน เพื่อทดสอบความเข้าใจเนื้อหาของแบบสอบถาม โดยการนำข้อมูลที่ได้นมาหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient of Alpha) ตามแบบของ Cronbach แล้วนำแบบสอบถามที่ได้ปรับแก้ไขแล้ว ไปทำการเก็บข้อมูลกับเจ้าหน้าที่ สกต. นครราชสีมา จำกัด

วิธีหาความเชื่อมั่น ใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของ Conbach (ประคอง กรรณสูตร, 2538) ดังนี้

$$\alpha = \left[\frac{n}{n-1} \right] \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_x^2} \right]$$

α = สัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น

n = จำนวนข้อความ

S_i^2 = ค่าความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ

S_x^2 = ค่าความแปรปรวนของคะแนนรวม

ผลจากการทดสอบ พบว่า มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ 0.8692 ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ข้อความในแบบสอบถาม ที่ใช้สำหรับงานวิจัยครั้งนี้ มีความเที่ยงน่าเชื่อถือ อยู่ในเกณฑ์ที่สามารถนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้ ทั้งนี้ เพราะค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาที่ได้สูงกว่า 0.70 (บุญชม ศรีสะอาด, 2535) แบบสอบถามฉบับนี้ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.8692

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

การรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิและตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามแล้ว ผู้วิจัยจะนำข้อมูลมาถอดรหัส จัดหมวดหมู่ และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อการจัดการวิจัยทางสังคม (Statistical Package for the Social Sciences)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ

ตอนที่ 1 ปังจัยส่วนบุคคลใช้ ค่าความถี่ร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อวิเคราะห์ หากค่าปังจัยส่วนบุคคลต่าง ๆ ของคณะกรรมการ สกต. นครราชสีมา จำกัด เจ้าหน้าที่ สกต. นครราชสีมา จำกัด และพนักงาน ธ.ก.ส.ทำหน้าที่ผู้ตรวจสอบภายใน

ตอนที่ 2 ปังจัยแวดล้อมอื่น จำนวนครั้งที่ได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์และโปรแกรมคอมพิวเตอร์ของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ การได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับเครื่องคอมพิวเตอร์และโปรแกรมคอมพิวเตอร์ของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์และโปรแกรมคอมพิวเตอร์ของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ โดยใช้วิธีคำนวณหาค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก (Weight Mean Score: WMS) โดยประยุกต์ใช้สูตรของ Likert Scale ที่พัฒนาโดย Rensis Likert เมื่อต้องการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรดังนี้

$$WMS = \frac{5f_1 + 4f_2 + 3f_3 + 2f_4 + 1f_5}{TNR}$$

โดยที่ WMS = ค่าคะแนนเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของระดับความพึงพอใจ / การฝึกอบรม

f_1 = จำนวนความถี่ที่ระบุว่าพึงพอใจ/การฝึกอบรมมากที่สุด

f_2 = จำนวนความถี่ที่ระบุว่าพึงพอใจ/การฝึกอบรมมาก

f_3 = จำนวนความถี่ที่ระบุว่าพึงพอใจ/การฝึกอบรมปานกลาง

f_4 = จำนวนความถี่ที่ระบุว่าพึงพอใจ/การฝึกอบรมน้อย

f_s = จำนวนความถี่ที่ระบุว่าพึงพอใจ/การฝึกอบรมน้อยที่สุด

TNR = จำนวนตัวอย่างทั้งหมด

โดยแบ่งระดับของความพึงพอใจ/การฝึกอบรมเป็นระดับ คือ

มากที่สุด	5
มาก	4
ปานกลาง	3
น้อย	2
น้อยที่สุด	1

ซึ่งการแบ่งช่วงคะแนนเฉลี่ยซึ่งใช้เป็นเกณฑ์มาตรฐาน เพื่อพิจารณาเปรียบเทียบกับค่าคะแนนที่คำนวณได้ตามขั้นตอนที่ระบุไว้ ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{ความกว้างของอัตรภาคชั้น} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{5 - 1}{5} = 0.80 \end{aligned}$$

ค่าเฉลี่ย	ระดับความพึงพอใจ / การฝึกอบรม
4.21 - 5.00	มากที่สุด
3.41 - 4.20	มาก
2.61 - 3.40	ปานกลาง
1.81 - 2.60	น้อย
1.00 - 1.80	น้อยที่สุด

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้โปรแกรมระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ เป็นการวัดความรู้ความเข้าใจ เป็นการวัดผลที่ถูกต้องจะได้ คะแนน 1 คะแนน ผิดจะได้คะแนน 0 คะแนน โดยแบ่งคำตอบออกเป็น 4 ข้อ ให้เลือก

เกณฑ์การวัดแบ่งตามคะแนนที่ตอบคำถามได้ถูกต้อง ดังนี้

ตอบถูก	ความรู้ความเข้าใจ
13 - 15 ข้อ	มากที่สุด
10 - 12 ข้อ	มาก
7 - 9 ข้อ	ปานกลาง
4 - 6 ข้อ	น้อย

0 - 3 ข้อ

น้อยที่สุด

นโยบายของคณะกรรมการ และระบบงานของ สกต. นครราชสีมา จำกัด ผู้วิจัยใช้
วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา ซึ่งนำเสนอในรูปของความถี่ ร้อยละ

ตอนที่ 3 ปัญหา และข้อเสนอแนะ การใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ และการใช้โปรแกรม
ระบบบัญชีของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ เป็นคำถามปลายเปิดในแบบสอบถาม ได้รวบรวมข้อมูล
และสรุปข้อมูลต่าง ๆ ในเชิงบรรยาย

วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากข้อมูลทุติยภูมิ โดยใช้ค่าเฉลี่ย และค่าร้อยละ

บทที่ 4

ผลการวิจัยและวิจารณ์

การศึกษา เรื่อง ปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาการใช้โปรแกรมระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ ของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ กรณีศึกษา สหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาดลูกค้า ธ.ก.ส. นครราชสีมา จำกัด ได้แบ่งผลการศึกษาออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 : ข้อมูลทฤษฎี ประกอบด้วย

1. การดำเนินงานของ สกต. นครราชสีมา จำกัด
2. สหกรณ์การเกษตรทั่วไป กับ สกต.
3. เปรียบเทียบข้อมูลของ สกต.ทั่วประเทศโดยเฉลี่ย กับข้อมูลของ สกต. นครราชสีมา จำกัด
4. วิวัฒนาการของโปรแกรมระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์

5. ปัญหาทางด้านเทคนิคและแนวทางแก้ไขปัญหา

ส่วนที่ 2 : ข้อมูลปฐมภูมิ ประกอบด้วย

1. ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ให้ข้อมูล
2. ปัจจัยแวดล้อมอื่น
3. ปัญหาด้านทัศนคติ
4. แนวทางแก้ไขปัญหา

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทฤษฎี

การดำเนินงานของ สกต. นครราชสีมา จำกัด

สกต. นครราชสีมา จำกัด ได้จัดทะเบียนตาม พ.ร.บ. สหกรณ์ พ.ศ. 2511 เมื่อวันที่ 18 กรกฎาคม 2534 โดยมีสมาชิกเริ่มต้น 45 คน และได้ดำเนินมาถึงปัจจุบัน (2551) เป็นเวลา 17 ปีแล้ว ณ วันที่ 31 มีนาคม 2551 ซึ่งเป็นสิ้นปีบัญชีมีเกษตรกรสมาชิก จำนวน 166,951 คน หรือครอบคลุม สมาชิกอยู่ในอำเภอ ตามรายละเอียดในตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนสมาชิกของ สกต. นครราชสีมา จำกัดแยกตามอำเภอพื้นที่ ณ 31 มีนาคม 2551

สาขา	อำเภอในพื้นที่	จำนวนสมาชิก (ราย)
นครราชสีมา	เมือง, ขามทะเลสอ	11,282
ปักธงชัย	ปักธงชัย, วังน้ำเขียว	6,423
สูงเนิน	สูงเนิน	5,930
สีคิ้ว	สีคิ้ว	7,651
ปากช่อง	ปากช่อง	6,299
ด่านขุนทด	ด่านขุนทด	14,625
โนนไทย	โนนไทย, ขามสะแกแสง	11,863
จักราช	จักราช, ห้วยแถลง, เฉลิมพระเกียรติ	14,400
โชคชัย	โชคชัย, หหนองบุญมาก	9,430
ครบุรี	ครบุรี, เสิงสาง	15,366
พิมาย	พิมาย	9,012
ประทาย	ประทาย, โนนแดง	11,204
ชุมพวง	ชุมพวง	12,443
บัวใหญ่	บัวใหญ่, แก้งสนามนาง	12,931
คง	คง, บ้านเหลื่อม	10,538
โนนสูง	โนนสูง	7,554
รวม		166,951

ที่มา: สหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาดลูกค้า ธ.ก.ส. นครราชสีมา จำกัด (2551: 39 - 40)

โครงสร้างของ สกต. นครราชสีมาอาจแยกพิจารณาได้ 2 ด้าน คือ โครงสร้างด้าน
องค์การ และโครงสร้างด้านธุรกิจ

โครงสร้างด้านองค์การประกอบด้วย บุคคลในองค์การ สินทรัพย์ กฎหมาย
ข้อบังคับและระเบียบ

โครงสร้างด้านธุรกิจประกอบด้วย ทุนดำเนินงาน (working capital) และธุรกิจด้าน
ต่าง ๆ ดังรายการละเอียดต่อไปนี้

โครงสร้างด้านองค์การ

บุคคลใน สกต. นครราชสีมา จำกัด ณ วันที่ 31 มีนาคม 2551 ได้แก่

1. สมาชิกสหกรณ์ 166,957 คน

ในการประชุมใหญ่ใช้ผู้แทนสมาชิก 1 คนต่อสมาชิก 500 คน หรือประมาณ

334 คน

2. กรรมการดำเนินการ 15 คน

3. ผู้ตรวจสอบกิจการ 1 บุคคล

คือ ธ.ก.ส. ซึ่งมอบให้ผู้ดำเนินการ ธ.ก.ส.นครราชสีมา และคณะเป็นผู้ทำการ

แทน)

4. เจ้าหน้าที่สหกรณ์ประจำสำนักงานใหญ่และประจำสาขา 66 คน

สินทรัพย์ ของ สกต. นครราชสีมา จำกัด ณ วันที่ 31 มีนาคม 2551

รายการ	ล้านบาท	%
สินทรัพย์	231.496	100
ทุน	196.76	85
หนี้สิน	34.73	15

กฎหมายข้อบังคับ และระเบียบ

กฎหมายสหกรณ์และกฎหมายพื้นฐานอื่น ๆ ที่ สกต. นครราชสีมา จำกัด จะต้องปฏิบัติตามส่วนข้อบังคับของ สกต. นครราชสีมา จำกัด จะต้องจดทะเบียนตาม พ.ร.บ. สหกรณ์

ส่วนระเบียบของสหกรณ์ คณะกรรมการดำเนินการ สกต. ผู้มีอำนาจหน้าที่ออกระเบียบที่ไม่ขัดต่อ พ.ร.บ. สหกรณ์ และไม่ขัดต่อข้อบังคับของ สกต.

โครงสร้างด้านธุรกิจ

ทุนดำเนินงาน ณ วันที่ 31 มีนาคม 2551

สกต. นครราชสีมา มีทุนดำเนินงาน (Financial or working Capital) อยู่ดังนี้

ทุนเรือนหุ้น	152.73	ล้านบาท
ทุนสำรอง	16.32	ล้านบาท
ทุนสะสมอื่นๆ	11.58	ล้านบาท
กำไรสุทธิประจำปี	16.13	ล้านบาท

รวมทุนดำเนินงาน

196.76 ล้านบาท

ธุรกิจของ สกต. นครราชสีมา จำกัด ในปี 2551**1. ธุรกิจสินเชื่อ (ล้านบาท)**

ปริมาณธุรกิจ	7.52
กำไร	1.79
อัตรากำไรร้อยละ	23.80

2. ธุรกิจการซื้อ (ล้านบาท)

ปริมาณธุรกิจ	381.76
กำไร	24.03
อัตรากำไรร้อยละ	6.29

3. ธุรกิจการขาย (ล้านบาท)

ปริมาณธุรกิจ	102.54
กำไร	7.11
อัตรากำไรร้อยละ	6.94

ปริมาณขาย/บริการ ปี 2551 (ล้านบาท)

ปริมาณขาย/บริการ	1,226.91
กำไรสุทธิ	16.13
อัตรากำไรร้อยละ	1.31

หมายเหตุ ในปีการบัญชีปี 2548 สกต.ทั่วประเทศรวมทั้ง สกต. นครราชสีมา จำกัด มีรายได้ธุรกิจ 9,395.35 ล้านบาท และมีกำไร 140.58 ล้านบาท หรือร้อยละ 1.50 ของรายได้ทั้งหมด (กรมตรวจบัญชีสหกรณ์, 2548: 25 - 30)

สหกรณ์การเกษตรทั่วไป กับสหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาดลูกค้า ธ.ก.ส. (สกต.)

สหกรณ์การเกษตรทั่วไปกับ สกต. จัดอยู่ในประเภทสหกรณ์การเกษตรด้วยกัน นั่นคือสมาชิกสหกรณ์ต้องเป็นผู้มีอาชีพทำการกสิกรรมประเภทต่าง ๆ

แต่ที่แตกต่างกันในลักษณะสำคัญ คือ แดนของสหกรณ์การเกษตรทั่วไป คือ เขาเขตอำเภอ หรือเขตตำบลเป็นแดนรับสมาชิก หรือแดนดำเนินธุรกิจ ส่วนแดนของ สกต. ถือเอาเขตจังหวัดเป็นแดนรับสมาชิก หรือแดนดำเนินธุรกิจ ดังนั้น จำนวนสมาชิก สกต. แต่ละจังหวัดจึงมีจำนวนมาก

ในรายงานผลการดำเนินงาน และฐานะการเงินของสหกรณ์การเกษตรทั่วไป จะแบ่งธุรกิจที่สหกรณ์ทำกับสมาชิกเป็น 5 ประเภทคือ

1. ธุรกิจสินเชื่อ
2. ธุรกิจรับฝากเงิน
3. ธุรกิจการซื้อสินค้ามาจำหน่ายแก่สมาชิก
4. ธุรกิจการขายสินค้า คือ ผลผลิตเกษตรของสมาชิกที่รวบรวมได้
5. ธุรกิจบริการ และส่งเสริมการเกษตร

แต่ สกต. จังหวัดหนึ่งๆ ดำเนินธุรกิจทั้ง 5 อย่างดังกล่าวแตกต่างกันไปจากสหกรณ์การเกษตรทั่วไป ดังนี้

1. **ธุรกิจสินเชื่อและธุรกิจรับฝากเงิน** ของสมาชิก สกต. มอบให้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) สาขาระดับจังหวัด ระดับอำเภอ และระดับตำบล ดำเนินการแทน ผลประโยชน์การดำเนินงานด้านสินเชื่อและด้านรับฝากเงินเป็นของ ธ.ก.ส. สกต. ทำธุรกิจสินเชื่อและธุรกิจรับฝากเงินกับสมาชิกเฉพาะที่จำเป็นเพียงเล็กน้อย เช่น ในปี 2548 สกต. ทั่วประเทศโดยเฉลี่ยรับฝากเงินจากสมาชิกเพียง 0.13 ล้านบาท และให้สินเชื่อแก่สมาชิกเพียง 1.11 ล้านบาท เท่านั้น (ตาราง 2)

2. **ธุรกิจการซื้อ** สินค้ามาจำหน่ายแก่สมาชิก ทั้งที่เป็นสินค้าวัสดุอุปกรณ์การเกษตร รวมทั้งสินค้าเพื่อการอุปโภคบริโภคของสมาชิก สกต. ได้มอบให้บริษัทธุรกิจเกษตรไทย จำกัด (TABCO) เป็นผู้ดำเนินการแทน ทั้งนี้โดย สกต. ทั้งปวงเป็นผู้ถือหุ้นส่วนใหญ่ คือ ร้อยละ 90.00 และ ธ.ก.ส. ถือหุ้นร้อยละ 10.00 ดังกล่าวแล้วในบทที่ 2 ในการดำเนินการธุรกิจในปีต้นๆ บริษัทมีกำไรมากจึงต้องเสียภาษีร้อยละ 30 ตามเกณฑ์ของนิติบุคคลรูปบริษัททั่วไป ในปีต่อๆ มา บริษัทมีประสบการณ์ในเรื่องนี้มากขึ้นจึงหาวิธีทำให้สมาชิกได้รับประโยชน์จากธุรกิจการซื้อมากขึ้น โดยทำให้บริษัทมีกำไรสุทธิ ประจําปีน้อยลงเป็นผลให้เสียภาษีกำไรสุทธิประจําปีน้อยลง ดังนั้นอัตรากำไรสุทธิประจําปีของ สกต. จังหวัดโดยเฉลี่ยทั้งประเทศจึงอยู่ที่ 1.50% (ตาราง 2) สกต. นครราชสีมา จำกัด อยู่ที่ 1.25% ในตารางดังกล่าว

3. **ธุรกิจการขาย** คือ การรวบรวมผลผลิตเกษตรของสมาชิกนั้น สกต. จังหวัดโดยทั่วไปทำเอง เจ้าหน้าที่ของ ธ.ก.ส. สาขาระดับจังหวัด ระดับอำเภอ และระดับตำบล เป็นผู้ดูแลและให้คำแนะนำรวมทั้งให้การช่วยเหลือธุรกิจการขายของ สกต. จังหวัดนั้นๆ บ้างในบางผลิตผลและบางกรณี เช่น กรณีการช่วยจัดหาผู้รับซื้อข้าวสารของ สกต. จังหวัด อนึ่ง สกต. จังหวัดอาจร่วมมือกับบริษัทธุรกิจเกษตรไทย จำกัด (TABCO) ที่ตนถือหุ้นอยู่ในเรื่องธุรกิจการขายนี้ได้ด้วย

4. ธุรกิจให้บริการ และการส่งเสริมการเกษตรนั้น สกต. จังหวัดแต่ละแห่ง ดำเนินการเอง โดยคณะกรรมการดำเนินการ สกต. ร่วมมือกับ สกต. สาขาระดับอำเภอ ระดับตำบล และหมู่บ้าน

เปรียบเทียบข้อมูลของ สกต.ทั่วประเทศโดยเฉลี่ย กับข้อมูลของ สกต. นครราชสีมา จำกัด

เปรียบเทียบข้อมูลต่าง ๆ ของ สกต. ทั่วประเทศ กับของ สกต. นครราชสีมา จำกัด

เมื่อเปรียบเทียบแสดงให้เห็นว่า สกต. นครราชสีมา จำกัด เป็น สกต.ขนาดใหญ่ มาก และเป็นสหกรณ์ประเภทการเกษตรขนาดใหญ่มากในประเทศไทย ดังนั้น การรับการ เปลี่ยนแปลงจากโปรแกรมบัญชีคอมพิวเตอร์ ที่ซื้อจากเอกชน และใช้มานานหลายปี โดยรับ โปรแกรมระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์มาใช้เมื่อวันที่ 1 เมษายน 2547 จึง ต้องการเวลาสำหรับการปรับเปลี่ยนยาวนานกว่า สกต.ขนาดเล็กกว่าที่อื่น ๆ

ข้อมูลต่าง ๆ ของ สกต. ทั่วประเทศเป็นข้อมูลปี 2548 ส่วนของ สกต. นครราชสีมา จำกัด เป็นปี 2549 เพราะหาข้อมูลตัวเลขของ สกต. ทั่วประเทศปี 2549 ไม่ได้ แต่ผู้วิจัยเห็นว่าการใช้ ตัวเลขเฉลี่ยของ สกต. ทั่วประเทศเปรียบเทียบกับตัวเลขจริงของ สกต. นครราชสีมา จำกัด เพื่อให้ มองเห็นความแตกต่างของขนาดในรายการต่าง ๆ ที่นำมาเปรียบเทียบกันเท่านั้น (ตาราง 2)

ตาราง 2 เปรียบเทียบข้อมูลต่างๆ ของ สกต. ทั่วประเทศ ปี 2548 กับ สกต. นครราชสีมา จำกัด ปี 2549

รายการ	สกต. ทั่วประเทศ	สกต. นครราชสีมา
	ปี 2548	ปี 2549
1. จำนวนสหกรณ์ สกต.	75 จังหวัด (เว้นภูเก็ต)	
2. จำนวนสมาชิก (คน)	3,247.18	160,289
เฉลี่ยต่อสหกรณ์	43,881	
3. การถือหุ้นของสมาชิก (ล้านบาท)	1,728.67	142.39
เฉลี่ยต่อสหกรณ์ (ล้านบาท)	532.36	888.33
4. ปริมาณธุรกิจ (ล้านบาท)	10,169.54	823.32
เฉลี่ยต่อสหกรณ์ (ล้านบาท)	137.43	

ตาราง 2 (ต่อ)

รายการ	สกต. ทั่วประเทศ	สกต. นครราชสีมา
	ปี 2548	ปี 2549
5. การรับฝากเงิน (ล้านบาท)	9.42	0
จากสมาชิก	2.94	
จากสหกรณ์อื่น	5.58	
อื่น ๆ	1.1	
6. การให้เงินแก่สมาชิก (ล้านบาท)	82.33	4.65
เฉลี่ยต่อสหกรณ์ (ล้านบาท)	1.11	
7. การจัดหาสินค้ามาจำหน่าย (ล้านบาท)	6,423.65	455.2
เฉลี่ยต่อสหกรณ์ (ล้านบาท)	86.81	
8. การรวบรวมผลิตผลจำหน่าย (ล้านบาท)	3,638.40	359.17
เฉลี่ยต่อสหกรณ์ (ล้านบาท)	49.17	
9. การให้บริการและส่งเสริมการเกษตร (ล้านบาท)	16.24	7.72
เฉลี่ยต่อสหกรณ์ (ล้านบาท)	0.22	
10. ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ (ล้านบาท)	9,395.35	823.32
เฉลี่ยต่อสหกรณ์ (ล้านบาท)	126.96	
กำไรขั้นต้น (ล้านบาท)	402.95	31.84
เฉลี่ยต่อสหกรณ์ (ล้านบาท)	5.44	
กำไรสุทธิประจำปี	140.58	10.3
เฉลี่ยต่อสหกรณ์ (ล้านบาท)	1.9	
11. ฐานะทางการเงิน		
สินทรัพย์		
สินทรัพย์หมุนเวียน (ล้านบาท)	3,335.08	256.99
ลูกหนี้ระยะยาวสุทธิ	28.89	
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์สุทธิ	435.69	
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	1.43	
สินทรัพย์ทางอื่น	17.96	
รวมสินทรัพย์ (ล้านบาท)	3,946.73	286.44
รวมเฉลี่ยต่อสหกรณ์ (ล้านบาท)	53.33	

ตาราง 2 (ต่อ)

รายการ	สกต. ทั่วประเทศ	สกต. นครราชสีมา
	ปี 2548	ปี 2549
หนี้สิน		
หนี้สินหมุนเวียน (ล้านบาท)	1,745.54	106.76
หนี้สินระยะยาว	11.18	
หนี้สินอื่น	110.26	
รวมหนี้สิน (ล้านบาท)	1,866.98	114.08
เฉลี่ยต่อสหกรณ์	25.23	
ทุนของสหกรณ์ (ล้านบาท)		
ทุนเรือนหุ้น	1,728.67	
ทุนสำรอง	173.24	
ทุนสะสมอื่น	72.19	
กำไรสุทธิประจำปี	140.58	
รวมทุนสหกรณ์	2,079.75	142.39
เฉลี่ยต่อสหกรณ์	28.1	
รวมหนี้สินและทุนของสหกรณ์	3,946.73	286.44
12. ทุนดำเนินงานของสหกรณ์ (ล้านบาท)		
ทุนเรือนหุ้น	1,728.67	142.39
ทุนสำรอง	173.24	12.9
ทุนสะสมอื่น	72.19	6.76
กำไรสุทธิประจำปี	140.58	10.30
รวมทุนของสหกรณ์	2,079.75	172.36
(ร้อยละ)	(99.55)	
เงินรับฝาก (หนี้สินหมุนเวียน)	9.42	0.00
(ร้อยละ)	(0.45)	
รวมทุนดำเนินงาน	2,089.17	172.36
(ร้อยละ)	(100.00)	
เฉลี่ยต่อสหกรณ์ (ล้านบาท)	28.23	

ตาราง 2 (ต่อ)

รายการ	สกต. ทั่วประเทศ ปี 2548	สกต. นครราชสีมา ปี 2549
13.อัตราส่วนทางการเงินปี 2548 ของ สกต. ทั่วประเทศปี 2548		
สัดส่วนหนี้สินต่อทุน (เท่า)	0.90	0.66
อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (%)	4.18	3.59
อัตราหมุนของสินทรัพย์ (รอบ)	2.79	2.87
อัตราผลตอบแทนส่วนของผู้ถือหุ้น (%)	7.1	5.97
อัตรากำไรสุทธิ (%)	1.5	1.25
อัตราส่วนทุนหมุนเวียน (เท่า)	1.91	2.41

- ที่มา: 1. ตัวเลขเดิมกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ; สถิติผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของสหกรณ์การเกษตรทุกรูปแบบในรอบ 5 ปี (2544 – 2548)
2. ตัวเลขคำนวณ และรูปแบบตาราง โดยผู้วิจัย
3. ข้อมูล สกต. นครราชสีมาได้จากรายงานการประชุมใหญ่สามัญประจำปี 2549 และรายงานกิจการสำหรับปีสิ้นสุด 31 มีนาคม 2550 เว้นแต่อัตราส่วนทางการเงินของ สกต. นครราชสีมา ซึ่งผู้วิจัยคำนวณจากตัวเลขดิบของรายงานดังกล่าว

วิวัฒนาการของโปรแกรมระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์

เมื่อประมาณปี 2535 ได้มีการนำโปรแกรมระบบบัญชีของเอกชนเข้ามาใช้ในสหกรณ์ออมทรัพย์ขนาดใหญ่ ที่ดำเนินกิจการมานานกว่า 30 ปี เช่น สหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำกัด มีสินทรัพย์ทั้งสิ้น 12,604 ล้านบาท ในปี 2550 (วิเชียรสถากรธนวัฒน์, 2551)

ก่อนปี พ.ศ.2535 สหกรณ์ออมทรัพย์ขนาดใหญ่ล้วนทำบัญชีด้วยมือ ด้วยเครื่องคิดเลข และเครื่องคอมพิวเตอร์โดยไม่มีโปรแกรมระบบบัญชีสำหรับคอมพิวเตอร์ พ.ร.บ. สหกรณ์ พ.ศ. 2511 และ พ.ร.บ. สหกรณ์ พ.ศ. 2542 จึงบัญญัติไว้ว่า “...บุคคลนั้นต้องทำให้แล้วเสร็จ และให้ผู้สอบบัญชีตรวจสอบแล้วนำเสนอ เพื่ออนุมัติในที่ประชุมใหญ่ของสหกรณ์ภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวัน (5 เดือน) นับแต่วันสิ้นปีทางบัญชี...” (มาตรา 38 แห่ง พ.ร.บ.สหกรณ์ พ.ศ. 2511 และมาตรา 66

แห่ง พ.ร.บ.สหกรณ์ พ.ศ. 2542) (องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านด่าน, 2548; กรมตรวจบัญชีสหกรณ์, ม.ป.ป.)

ต่อมาในปี 2542 กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ได้ริเริ่มพัฒนาโปรแกรมระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขึ้นใช้สำหรับสหกรณ์ประเภทออมทรัพย์ก่อนสหกรณ์ประเภทอื่น เมื่อกรมตรวจบัญชีได้พัฒนาโปรแกรมระบบบัญชี สาขากับสหกรณ์ออมทรัพย์ได้แล้ว จึงได้พัฒนาโปรแกรมระบบบัญชีสาขากับสหกรณ์การเกษตร และโปรแกรมระบบบัญชีสำหรับสหกรณ์การเกษตรนี้ โดยใช้สำหรับสหกรณ์ประเภทอื่นทุกประเภท ดังนั้น โปรแกรมระบบบัญชีของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์จึงมีอยู่ 2 โปรแกรมเท่านั้น คือ

1. โปรแกรมระบบบัญชี สำหรับสหกรณ์ประเภทออมทรัพย์ และ
2. โปรแกรมระบบบัญชี สำหรับสหกรณ์ประเภทการเกษตร และสหกรณ์ประเภทอื่นทั้งหมด

ปัจจุบันนี้ (ปี 2551) สหกรณ์ประเภทออมทรัพย์ร้อยละ 42.09 และสหกรณ์การเกษตร รวมทั้งสหกรณ์ประเภทอื่นทั้งหมด ร้อยละ 32.00 ได้ใช้โปรแกรมระบบบัญชีของกรมตรวจบัญชีแล้ว ผลของการใช้โปรแกรมระบบบัญชี ดังกล่าวนี้นี้ ทำให้การสอบบัญชีของสหกรณ์เหล่านี้ โดยกรมตรวจบัญชีใช้เวลาไม่มากก็สามารถรับรองบุคคล งบกำไรขาดทุน งบกระแสเงินสด และงบอื่นๆ พร้อมด้วยหมายเหตุประกอบงบการเงินได้ โดยใช้เวลาเฉลี่ย 2 -3 เดือน ก็เสร็จจากเวลาที่กฎหมายสหกรณ์กำหนดไว้ 5 เดือน (สุริสา ตั้งเบญพันธ์, 2551)

ปัญหาทางด้านเทคนิคและแนวทางแก้ไขปัญหา

ปัญหาเดิมก่อนใช้โปรแกรมระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ คือ สกต. นครราชสีมา จำกัด ซึ่งเป็น สกต.ขนาดใหญ่มาก ได้ใช้โปรแกรมระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ของเอกชน มาเป็นเวลานาน โดยสามารถบันทึกข้อมูลของแต่ละคลังซึ่งกระจายอยู่ตามอำเภอ ด้วยวิธีการบันทึกข้อมูลทางบัญชีที่เกิดขึ้นในแต่ละวัน สรุปลงในแผ่นบันทึกข้อมูล (แผ่น Diskette) แล้วส่งมาบันทึกที่รวมที่ สกต.จังหวัด เมื่อเปลี่ยนมาใช้โปรแกรมระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ Version 1 โปรแกรมจะอยู่ที่ สกต.จังหวัด ไม่กระจายไปตามอำเภออื่น ที่อยู่ห่างไกลกัน ทำให้เกิดปัญหาทางเทคนิค เพราะเมื่อสิ้นวันทำการเจ้าหน้าที่ที่อยู่ตามคลังแต่ละอำเภอ จะต้องนำเอกสารมาบันทึกบัญชีที่ สกต.จังหวัดทำให้การบันทึกบัญชีล่าช้าไม่เป็นปัจจุบัน

ในปี พ.ศ. 2550 กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ได้แก้ไขปัญหานี้โดยพัฒนาโปรแกรมจาก Version 1 เป็น Version 1.5 แล้วให้ สกต. นครราชสีมา จำกัด เป็น สกต.นำร่อง ในการปรับเปลี่ยนโปรแกรม ซึ่งสามารถบันทึกข้อมูลตามอำเภอต่าง ๆ ได้และส่งข้อมูลเป็นแผ่นบันทึก

ข้อมูล (แผ่น Diskette) มาบันทึกรวมที่ สกต.จังหวัด ต่อมาเทคโนโลยี ได้มีการพัฒนาเพิ่มขึ้น ดังนั้นในปี พ.ศ. 2551 กรมตรวจบัญชีสหกรณ์จึงพัฒนาโปรแกรมจาก Version 1.5 เป็น Version 2 ทำให้แต่ละคลังที่อยู่ตามอำเภอต่าง ๆ สามารถส่งข้อมูลทางบัญชีที่เกิดขึ้นในแต่ละวันมาที่ สกต. จังหวัด ด้วยสายสัญญาณ (Internet) ได้ทันที ข้อมูลทางบัญชีของ สกต. นครราชสีมา จำกัด จึงเป็น ปัจจุบัน

ส่วนที่ 2 ข้อมูลปฐมภูมิ

ข้อมูลปฐมภูมิ ประกอบด้วย

1. ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ให้ข้อมูล
2. ปัจจัยแวดล้อมอื่น
3. ปัญหาด้านทัศนคติ
4. แนวทางแก้ไขปัญหา

ในการวิจัยครั้งนี้ นอกจากจะใช้ข้อมูลทุติยภูมิแล้ว ยังใช้ข้อมูลปฐมภูมิ โดยการสอบถาม และสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ สกต. นครราชสีมา จำกัด ที่เกี่ยวข้องในด้านปัจจัยที่จะส่งผลกระทบต่อการใช้โปรแกรมระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ ของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ผลการวิจัยปรากฏ ดังนี้

ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ให้ข้อมูล

ผลการวิจัย ตามตารางผนวก 1 พบว่า ผู้ให้ข้อมูล ส่วนใหญ่ร้อยละ 55.9 เป็นเพศหญิง มีอายุเฉลี่ย 45 ปี ระดับการศึกษาจบปริญญาตรี อัตราเงินเดือนเฉลี่ย 12,573.54 บาท ส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส และผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เป็นคณะกรรมการ 15 คน อายุงานเฉลี่ย 5.76 ปี

ปัจจัยแวดล้อมอื่น

ผลการวิจัย ตามตารางผนวก 2 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ร้อยละ 55.9 เคยได้รับการฝึกอบรม การใช้เครื่องคอมพิวเตอร์และโปรแกรมระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์

ผลการวิจัย ตามตารางผนวก 3 พบว่า โดยภาพรวม ผู้ให้ข้อมูลได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ ในระดับปานกลาง ด้วยค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก 3.18

ผลการวิจัย ตามตารางผนวก 4 พบว่า โดยภาพรวม ผู้ให้ข้อมูล ได้รับการฝึกอบรม เกี่ยวกับการใช้โปรแกรมระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ ของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ในระดับปานกลาง ด้วยค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก 3.01

ผลการวิจัย ตามตารางผนวก 5 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลน้อยกว่าครึ่งหนึ่งคือร้อยละ 41.2 มีความรู้ความเข้าใจการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์

ผลการวิจัย ตามตารางผนวก 6 พบว่า ผู้ให้ข้อมูล ครึ่งหนึ่งคือร้อยละ 50 มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้โปรแกรมระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์

ผลการวิจัย ตามตารางผนวก 7 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ร้อยละ 97.1 เห็นด้วยกับนโยบายของคณะกรรมการ

ผลการวิจัย ตามตารางผนวก 8 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ร้อยละ 97.1 เห็นด้วยกับระบบงานของ สกต. นครราชสีมา จำกัด

ปัญหาด้านทัศนคติ

เนื่องจากผู้เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจใช้โปรแกรมระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ คือ คณะกรรมการดำเนินการ สกต. นครราชสีมา จำกัด เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติการใช้โปรแกรมระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ ของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ และพนักงาน ธ.ก.ส. ที่เป็นผู้ตรวจสอบกิจการในนามของ ธ.ก.ส. ได้มีทัศนคติต่อการนำโปรแกรมระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ ของกรมตรวจสหกรณ์ มาใช้โดยแสดงความคิดเห็นในลักษณะเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย อย่างไร มีปัญหาและแนวทางแก้ไขอย่างไร ทั้งนี้ เพราะหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการกำกับและส่งเสริม สกต.ทั่วประเทศ รวมกัน 3 หน่วยงาน คือ

1. คณะกรรมการกลางสหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาดลูกค้า ธ.ก.ส. แห่งประเทศไทย
2. ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร และ
3. กรมตรวจบัญชีสหกรณ์

ได้มีการจัดทำบันทึกข้อตกลงว่าด้วย ความร่วมมือในการเสริมสร้างความเข้มแข็งด้านระบบบัญชีการเงินของ สกต.ขึ้นให้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2547 เป็นต้นมา (ภาคผนวก ก)

ผลการศึกษา จากการสอบถามคณะกรรมการ เจ้าหน้าที่ สกต. นครราชสีมา จำกัด พนักงาน ธ.ก.ส.ทำหน้าที่ผู้ตรวจสอบภายใน รวมทั้งสัมภาษณ์ผู้จัดการและสมุห์บัญชี สกต.

นครราชสีมา จำกัด พบว่า มีปัญหาในการใช้โปรแกรมระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ Version 2 ดังต่อไปนี้

ปัญหาระบบสินค้าคงคลัง

1. รายงานรายละเอียดการซื้อ – การขาย ไม่แสดงรายชื่อ เลขสมาชิก สถานการณ์ เป็นสมาชิก ไม่เป็นสมาชิก ของลูกค้า จำนวนราย จึงไม่มีความสะดวกในการจัดทำรายงานปริมาณ ธุรกิจทุกเดือน

2. รายงานทะเบียนคุมสินค้า

2.1 กรณีเลือกแยกคลัง โปรแกรมไม่แสดงจำนวนเงิน และจำนวนสินค้า

2.2 การแสดงรายงานในช่องจ่าย โปรแกรมจะแสดงราคาทุน ไม่แสดงราคาขาย จึงไม่สามารถตรวจสอบราคาขายเทียบกับราคาทุนได้

3. การขายสินค้าให้สมาชิก ต้องการให้เพิ่มเงื่อนไขการค้นหาชื่อ พร้อมนามสกุล เนื่องจากสมาชิกมีชื่อเหมือนกันหลายราย ถ้าการค้นหาชื่อพร้อมนามสกุล จะทำให้สะดวกต่อการใช้งาน

4. โปรแกรมไม่สามารถแสดงประวัติการทำธุรกิจกับ สหกรณ์ของสมาชิกแต่ละราย

5. โปรแกรมไม่มีประวัติการซื้อขายย้อนหลังของสมาชิก

6. โปรแกรมไม่แสดงยอดการทำธุรกิจของสมาชิกแต่ละราย

7. ไม่มีเมนูที่ใช้ในการบันทึกรายละเอียดการโอนหักค่าสินค้าและบริการให้

ร.ก.ส.

8. ใบเสร็จรับเงินไม่มีรายละเอียดเกี่ยวกับสินค้า ให้สมาชิก

9. ใบเสร็จรับเงินของ สกต. จะมีเลขที่เอกสารกำกับในแบบพิมพ์ สกต. โปรแกรมไม่สามารถกำหนดเลขที่เริ่มต้นของเอกสารให้ตรงกับเลขที่เอกสารในแบบพิมพ์

10. การพิมพ์ใบเสร็จขายสินค้า โดยเลือกแบบ Preprint ต้องทำการตั้งค่ากระดาษ ทุกครั้งที่พิมพ์ใบเสร็จขายสินค้า ในการพิมพ์ใบเสร็จรับเงิน และการพิมพ์รายงานต่าง ๆ ต้องตั้งค่า หน้ากระดาษและต้องมาเลือกรูปแบบกระดาษใหม่ทุกครั้ง จึงทำให้ไม่เกิดความคล่องตัวในการทำงาน

11. รายงานสรุปการซื้อแยกตามประเภทสินค้า แสดงมูลค่าสินค้า หรือบริการไม่ถูกต้องตรงกับรายงานการซื้อเชื่อ สรุปตามธุรกิจและโครงการ

ระบบสมาชิกและหุ้น

สกต. นครราชสีมา จำกัด เป็น สกต.ขนาดใหญ่มาก มีสมาชิกมาก การจ่ายเงินปันผลจะต้องการทยอยจ่ายโดยแบ่งจ่ายเป็นกลุ่ม โปรแกรมของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ยังไม่สามารถดำเนินการได้

ระบบบัญชีแยกประเภท

1. ไม่สามารถเรียกรายงานได้ตามความต้องการ เช่น ไม่สามารถกำหนดวันที่ที่ต้องการรายงานเพื่อมาตรวจสอบได้
2. โปรแกรมแสดงยอดของรายงานไม่ถูกต้อง ทำให้เสียเวลาในตรวจสอบความถูกต้อง

จากปัญหาดังกล่าว สรุปได้ว่า

1. ความล่าช้าในการนำโปรแกรมระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ ของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์มาใช้ในธุรกิจของ สกต. นครราชสีมา จำกัด เกิดจากต้องใช้เวลาในการปรับแต่งโปรแกรมระบบบัญชีเก่า และ โปรแกรมระบบบัญชีใหม่ ให้เข้ากันได้
2. ต้องทำความเข้าใจ กับฝ่ายบริหาร และฝ่ายจัดการของ สกต. นครราชสีมา จำกัด โดยให้ความรู้ใหม่แนะนำวิธีการใช้ใหม่ และให้ปัญหารู้แจ้งใหม่แก่บุคคลเหล่านั้น รวมทั้งบุคคลภายนอกที่เกี่ยวข้องในการทำโปรแกรมระบบบัญชีใหม่ เพื่อปรับแต่งให้ใช้ได้กับโปรแกรมระบบบัญชีเก่าที่ใช้อยู่
3. ปัญหาระบบสินค้าคงคลัง ระบบสมาชิกและหุ้น และระบบบัญชีแยกประเภท เป็นปัญหาที่ สกต. นครราชสีมา จำกัด ได้แจ้งให้กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ทราบแล้ว เพื่อจะได้พัฒนาโปรแกรมต่อไป
4. ผลของการศึกษาไม่พบว่าการนำโปรแกรมระบบบัญชีใหม่ของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์มาใช้ในการดำเนินการของ สกต. นครราชสีมา จำกัด ได้ขัดกับผลประโยชน์ของผู้ใด จนทำให้การปรับแต่งและปรับใช้โปรแกรมระบบบัญชีใหม่ล่าช้า

แนวทางการแก้ไข

ดังนั้น เมื่อการปรับแต่งโปรแกรมระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ให้ทำงานกลมกลืนกันได้ดีกับโปรแกรมระบบบัญชีเก่าที่ใช้อยู่ก่อนแล้ว และกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ได้ให้การฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ฝ่ายปฏิบัติการในการใช้โปรแกรมระบบบัญชีคอมพิวเตอร์

ของ สกต. นครราชสีมา จำกัด ตลอดเดือน กันยายน 2550 แล้ว สกต. นครราชสีมา จำกัด ก็ได้ใช้โปรแกรมระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ตั้งแต่เดือน ตุลาคม 2550 จนสามารถออกงบการเงินให้ผู้สอบบัญชีของกรมตรวจสหกรณ์ใช้ในการพิจารณาการรับรองงบการเงิน และหมายเหตุประกอบงบการเงินของ สกต. นครราชสีมา จำกัด สำหรับปีการบัญชี 2551 ได้อย่างถูกต้องและรวดเร็ว

สรุปว่า สกต. นครราชสีมา จำกัด ได้ใช้เวลา 3 ปี 1 เดือนในการปรับแต่งโปรแกรมระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ที่ใช้อยู่เก่าก่อน ให้ทำงานเข้ากันได้กับโปรแกรมระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ที่นำมาใช้ใหม่ตามนโยบายของ 3 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการกำกับและส่งเสริม สกต. นครราชสีมา จำกัด ดังกล่าวแล้ว

ถึงแม้ว่าจะยังมีปัญหาในการใช้โปรแกรมระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ Version 2 ในระบบสินค้าคงคลัง ระบบสมาชิกและหุ้น ระบบบัญชีแยกประเภท ดังกล่าวข้างต้นซึ่งเป็นปัญหาที่กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ทราบแล้ว และอยู่ในระหว่างการพัฒนาโปรแกรม แต่ผลที่ สกต. นครราชสีมา จำกัด ได้นำโปรแกรมบัญชีของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์มาใช้แทนโปรแกรมระบบบัญชีของเอกชนที่ใช้อยู่เดิม ทำให้เกิดประโยชน์พอสรุปได้ ดังนี้

1. ประหยัดค่าใช้จ่ายที่ สกต. นครราชสีมา จำกัด ต้องจ่ายให้เอกชน ในขณะที่ใช้โปรแกรมของเอกชน ได้ปีละ 80,000 บาท เพราะการใช้โปรแกรมระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายตอบแทน
2. ประหยัดเวลาทำงานโปรแกรมระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ ลงได้ส่วนหนึ่ง ทำให้เจ้าหน้าที่สามารถทำงานอื่นได้อีกในช่วงเวลาที่ประหยัด ทั้งนี้ แม้จำนวนเจ้าหน้าที่บัญชีที่ใช้โปรแกรมระบบบัญชีคอมพิวเตอร์จะมีจำนวนเท่าเดิมก็ตาม
3. หากโปรแกรมระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ Version 2 ได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ฝ่ายบริหาร คือ กรรมการ หรือคณะกรรมการ และฝ่ายจัดการ คือ ผู้จัดการจะสามารถใช้ข้อมูลทางการบัญชีทั้ง 3 ระบบ คือ ระบบสมาชิกและหุ้น ระบบสินค้าคงคลัง และระบบบัญชีแยกประเภทได้ทุกวันตามที่ต้องการ

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัย เรื่อง ปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาการใช้โปรแกรมระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ ของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ กรณีศึกษา สหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาดลูกค้า ธ.ก.ส. นครราชสีมา จำกัด มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาปัญหาการใช้โปรแกรมระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์และศึกษาแนวทางแก้ไขปัญหของโปรแกรมระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ ของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูล 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 : ข้อมูลทุติยภูมิ ประกอบด้วย

1. การดำเนินงานของ สกต.นครราชสีมา จำกัด
2. สหกรณ์การเกษตรทั่วไป กับ สกต.
3. เปรียบเทียบข้อมูลของ สกต. ทั่วประเทศโดยเฉลี่ย กับข้อมูลของ สกต.

นครราชสีมา จำกัด

4. วิวัฒนาการของ โปรแกรมระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ของกรมตรวจบัญชี

สหกรณ์

5. ปัญหาทางด้านเทคนิคและแนวทางแก้ไขปัญหา

ส่วนที่ 2 : ข้อมูลปฐมภูมิ ประกอบด้วย

1. บัณฑิตส่วนบุคคลของผู้ให้ข้อมูล
2. บัณฑิตแวดล้อมอื่น
3. ปัญหาด้านทัศนคติ
4. แนวทางแก้ไขปัญหา

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทุติยภูมิ

การดำเนินงานของ สกต.นครราชสีมา จำกัด

สกต.นครราชสีมา จำกัด จัดทะเบียนตาม พ.ร.บ.สหกรณ์ พ.ศ. 2511 เมื่อวันที่ 18 กรกฎาคม 2534 มีสมาชิกเริ่มต้น 45 คน ปัจจุบัน (พ.ศ. 2551) มีสมาชิก 166,951 คน ประกอบด้วย โครงสร้าง 2 ด้าน คือ โครงสร้างด้านองค์การ และ โครงสร้างด้านประกอบธุรกิจ

โครงสร้างด้านองค์การ ประกอบด้วย สมาชิก คณะกรรมการดำเนินการ ผู้ตรวจสอบกิจการ เจ้าหน้าที่ สกต. รวมถึงกฎหมายข้อบังคับ ซึ่ง สกต.นครราชสีมา จำกัด จะต้องปฏิบัติตามกฎหมายสหกรณ์ กฎหมายพื้นฐานอื่น ๆ และข้อบังคับจะต้องจดทะเบียนตาม พ.ร.บ. สหกรณ์ และระเบียบของสหกรณ์ผู้มีหน้าที่ออกระเบียบ คือคณะกรรมการดำเนินการ สกต. โดยไม่ขัดต่อ พ.ร.บ.สหกรณ์ และไม่ขัดต่อข้อบังคับของ สกต.

สหกรณ์การเกษตรทั่วไป กับ สกต.

สหกรณ์การเกษตรทั่วไป และ สกต. จัดอยู่ในประเภทสหกรณ์การเกษตร สมาชิกจะต้องเป็นเกษตรกร ทำอาชีพกสิกรรมประเภทต่าง ๆ

สหกรณ์ทั่วไป แบ่งธุรกิจที่สหกรณ์ดำเนินงานกับสมาชิก 5 ประเภทคือ 1) ธุรกิจสินเชื่อ 2) ธุรกิจรับเงินฝาก 3) ธุรกิจซื้อสินค้ามาจำหน่าย 4) ธุรกิจขายสินค้า และ 5) ธุรกิจบริการและส่งเสริมการขาย

สกต.ดำเนินธุรกิจ แตกต่างจากสหกรณ์การเกษตร คือ

1. ธุรกิจสินเชื่อและธุรกิจรับฝากเงินของสมาชิก สกต.มอบให้ ธ.ก.ส.ดำเนินการแทน
2. ธุรกิจซื้อสินค้ามาจำหน่ายให้สมาชิก ที่เป็นทั้งสินค้าและวัสดุอุปกรณ์การเกษตร มอบให้บริษัทธุรกิจเกษตรไทย จำกัด ดำเนินการแทน
3. ธุรกิจขาย คือการรวบรวมผลผลิตเกษตรของสมาชิก สกต.ดำเนินการเอง
4. ธุรกิจให้บริการ และส่งเสริมการเกษตร สกต.ดำเนินการเอง

เปรียบเทียบข้อมูลต่าง ๆ ของ สกต.ทั่วประเทศ กับสกต.นครราชสีมา จำกัด

ในปี พ.ศ. 2548 สกต.ทั่วประเทศ มีสมาชิก 3,247,182 คน ปริมาณธุรกิจ 10,169.54 ล้านบาท ผลการดำเนินงาน 9,395.35 ล้านบาท ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย 6,423.65 ล้านบาท ธุรกิจรวบรวมผลผลิต 3,638.40 ล้านบาท

ในขณะที่ ในปี พ.ศ. 2549 สกต.นครราชสีมา จำกัด เป็น สกต.ขนาดใหญ่มาก มีสมาชิก 166,951 คน มีปริมาณธุรกิจ 832.32 ล้านบาท ผลการดำเนินงาน 823.32 ล้านบาท ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย 455.20 ล้านบาท ธุรกิจรวบรวมผลผลิต 359.17 ล้านบาท ซึ่งจะเห็นว่า การทำธุรกิจของ สกต.นครราชสีมา จำกัด มีการทำธุรกิจและมีเงินทุนเวียนสูงมาก

วิวัฒนาการของโปรแกรมระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์

เดิม สหกรณ์ออมทรัพย์ทำบัญชีด้วยมือ และเครื่องคิดเลข ประมาณปี พ.ศ. 2535 ได้นำโปรแกรมคอมพิวเตอร์ของเอกชนมาใช้ในสหกรณ์ออมทรัพย์ขนาดใหญ่ เช่น สหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ต่อมาปี พ.ศ. 2542 กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ได้ริเริ่มพัฒนา

โปรแกรมระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขึ้น ใช้สำหรับสหกรณ์ออมทรัพย์ ก่อนสหกรณ์ประเภทอื่น ต่อมาจึงได้พัฒนาโปรแกรมให้สหกรณ์การเกษตรใช้ ดังนั้น โปรแกรมระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ของ กรมตรวจบัญชีสหกรณ์จึงมีอยู่ 2 โปรแกรม คือ

1. โปรแกรมระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ สำหรับสหกรณ์ประเภทออมทรัพย์
2. โปรแกรมระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ สำหรับสหกรณ์ประเภทการเกษตรและสหกรณ์ประเภทอื่นทั้งหมด

ปัจจุบัน สหกรณ์ประเภทออมทรัพย์ร้อยละ 42.09 และสหกรณ์การเกษตรรวมทั้ง สหกรณ์ประเภทอื่นทั้งหมด ร้อยละ 32.00 ใช้โปรแกรมระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ของกรมตรวจบัญชี สหกรณ์

ผลของการใช้โปรแกรมระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ ดังกล่าว ทำให้การสอบบัญชีของ สหกรณ์ซึ่งสอบโดยกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ หรือผู้สอบบัญชีเอกชน ใช้เวลาไม่มากก็สามารถ รับรองงบการเงินต่าง ๆ แล้วเสร็จภายในเวลาที่กฎหมายสหกรณ์กำหนดไว้

ปัญหาทางด้านเทคนิคและแนวทางแก้ไขปัญหา

สกต.นครราชสีมา จำกัด เป็น สกต.ขนาดใหญ่มาก ระยะทางแต่ละอำเภออยู่ ห่างไกลกัน แต่เดิม สกต.นครราชสีมา จำกัด ได้ใช้โปรแกรมระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ของเอกชนมา เป็นเวลานาน ได้มีข้อตกลง 3 ฝ่าย ระหว่าง กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ คณะกรรมการกลาง สกต.แห่ง ประเทศไทย และ ธ.ก.ส. ให้กรมตรวจบัญชีสหกรณ์พัฒนาโปรแกรมระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ให้ สกต.ใช้งาน โปรแกรม Version 1 และ Version 1.5 สกต.นครราชสีมา จำกัด พบปัญหาในการ รวบรวมข้อมูลที่จะต้องส่งมารวบรวมที่ สกต.จังหวัด ทำให้ข้อมูลที่ได้ล่าช้า ไม่เป็นปัจจุบันในการ ใช้งาน ต่อมา โปรแกรม Version 2 ได้มีการปรับเปลี่ยนในการดำเนินงานให้สามารถบันทึกรายการ ทางบัญชีที่คลังอำเภอได้ และส่งข้อมูลทางสายสัญญาณ (Internet) มารวบรวมที่ สกต.จังหวัดได้ เป็นปัจจุบันใช้เวลาปรับเปลี่ยน 3 ปี 1 เดือน และในปัจจุบัน สามารถออกงบการเงินต่าง ๆ ให้ผู้สอบ บัญชีตรวจสอบและรับรองบได้ถูกต้องและรวดเร็ว

ส่วนที่ 2 ข้อมูลปฐมภูมิ

ปัจจัยส่วนบุคคล ของผู้ให้ข้อมูล

ผลการวิจัย พบว่า ผู้ให้ข้อมูล ส่วนใหญ่ร้อยละ 55.9 เป็นเพศหญิง มีอายุเฉลี่ย 45 ปี ระดับการศึกษาจบปริญญาตรี อัตราเงินเดือนเฉลี่ย 12,573.54 บาท ส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส และส่วนใหญ่เป็นคณะกรรมการ 15 คน อายุงานเฉลี่ย 5.76 ปี

ปัจจัยแวดล้อมอื่น

ผลการวิจัย พบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ร้อยละ 55.9 เคยได้รับการฝึกอบรมการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์และโปรแกรมคอมพิวเตอร์ของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ โดยได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ ในระดับปานกลาง ด้วยค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก 3.18 และได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการใช้โปรแกรมระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ในระดับปานกลาง ด้วยค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก 3.01 โดยผู้ให้ข้อมูลร้อยละ 41.2 มีความรู้ความเข้าใจการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ และร้อยละ 50 มีความรู้ความเข้าใจในการใช้โปรแกรมระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ผู้ให้ข้อมูลร้อยละ 97.1 เห็นด้วยกับนโยบายของคณะกรรมการ และร้อยละ 97.1 เท่ากัน เห็นด้วยกับระบบงานของ สกต.นครราชสีมา จำกัด

ปัญหาด้านทัศนคติ และแนวทางแก้ไข

ปัญหาทางด้านทัศนคติ พบว่า ผู้ให้ข้อมูล เห็นว่า การใช้โปรแกรมระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ Version 2 ของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ยังมีปัญหาในด้านระบบสินค้าคงคลัง คือ รายงานรายละเอียดการซื้อขายไม่แสดงสถานะ รายชื่อ เลขสมาชิก และประวัติการซื้อขายย้อนหลังของสมาชิก ปัญหาระบบสมาชิกและหุ้น คือ โปรแกรม Version 2 ยังไม่สามารถตอบสนองการจ่ายเงินปันผลแก่สมาชิกโดยแยกเป็นรายกลุ่มตามแต่ละอำเภอได้ และปัญหาระบบบัญชีแยกประเภท คือ ยังไม่สามารถเรียกรายงานทางการเงินตามวันที่ที่ต้องการได้ แต่ปัญหาดังกล่าว สกต.นครราชสีมา จำกัด ได้หาแนวทางแก้ไขโดยแจ้งให้กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ทราบปัญหาแล้ว และอยู่ในระหว่างพัฒนาโปรแกรมเพื่อการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นต่อไป

อนึ่ง ผลการวิจัยไม่พบว่า การนำโปรแกรมระบบบัญชีใหม่ของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์มาใช้ในการดำเนินงานของ สกต.นครราชสีมา จำกัด ได้ขัดกับผลประโยชน์ของผู้ใด จนทำให้การปรับแต่งและปรับใช้โปรแกรมระบบบัญชีใหม่ล่าช้า

ผลการวิจัยครั้งนี้ มีข้อเสนอแนะ คือ สกต.นครราชสีมา จำกัด ควรจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการด้านการใช้คอมพิวเตอร์และการใช้โปรแกรมระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ให้มากขึ้น เพราะผู้ให้ข้อมูลน้อยกว่าครึ่งหนึ่งมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องดังกล่าวเพราะว่าเคยได้รับการฝึกอบรมในระดับปานกลางเท่านั้น

การอภิปรายผล

การวิจัย เรื่อง ปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาการใช้โปรแกรมระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ ของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ กรณีศึกษา สหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาดลูกค้า ธ.ก.ส. นครราชสีมา จำกัด สามารถแยกอภิปรายผลได้ ดังนี้

ปัญหาด้านเทคนิค

ผลการวิจัย พบว่า ปัญหาทางด้านเทคนิคเกิดจาก สกต.นครราชสีมา จำกัด เป็น สกต.ขนาดใหญ่มาก มีอาณาเขตอำเภอที่ห่างไกลกัน กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ต้องใช้เวลาานานมาก (3ปี 1 เดือน) ในการพัฒนาโปรแกรมและเทคโนโลยีในการส่งข้อมูลมารวบรวมที่ สกต.จังหวัด ซึ่งสอดคล้องกับ สมบูรณ์ สุวพันธ์ (2542: 93 – 96) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาปัญหาการปฏิบัติงานการจัดทำงบประมาณ ของสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอและกิ่งอำเภอ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษา จังหวัดหนองคาย แล้วพบว่า การจัดทำงบประมาณไม่เสร็จเรียบร้อยตามแผนปฏิบัติงานและตามระยะเวลาปฏิทินของปีงบประมาณกำหนดไว้ เนื่องจาก ขาดวัสดุอุปกรณ์ และเครื่องมือทันสมัยในการจัดเก็บข้อมูล

ปัญหาด้านทัศนคติ

ผลการวิจัย จากการสอบถามคณะกรรมการ เจ้าหน้าที่ สกต.นครราชสีมา จำกัด พนักงาน ธ.ก.ส.ทำหน้าที่ผู้ตรวจสอบภายใน รวมทั้งสัมภาษณ์ผู้จัดการและสมุห์บัญชี สกต.นครราชสีมา จำกัด พบว่า มีปัญหาในการใช้โปรแกรมระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ Version 2 ดังต่อไปนี้

ปัญหาระบบสินค้าคงคลัง ระบบสมาชิกและหุ้น ระบบบัญชีแยกประเภท พบว่า โปรแกรมคอมพิวเตอร์ของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ยังไม่ครอบคลุมการใช้งานในการปรับเปลี่ยนระบบจากระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ของเอกชนมาใช้ระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ซึ่งสอดคล้องกับ นภาพร ณ เชียงใหม่ (2540) ที่กล่าวไว้ในการวิจัยเรื่องผลกระทบต่อส่วนราชการไทยจากการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ในด้านบัญชี-การเงินและทางออกในการบริหารองค์กรเพื่อสนองความต้องการของหน่วยราชการว่าหน่วยราชการยังขาด Software เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการนำเข้าข้อมูล (Input) การประมวลผล (Processing) และรายงานผล (Output) เพื่อใช้ปรับเปลี่ยนระบบ

ข้อเสนอแนะ

1. หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรกำกับและส่งเสริมสหกรณ์ ทั้งสหกรณ์ออมทรัพย์ และสหกรณ์การเกษตรและสหกรณ์ประเภทอื่นๆ ให้ใช้โปรแกรมระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ให้ได้ร้อยละ 80 เพิ่มจากปัจจุบันที่มีอยู่ร้อยละ 42 สำหรับสหกรณ์ออมทรัพย์ และ เพิ่มให้ได้ร้อยละ 65 จากปัจจุบันที่มีอยู่ร้อยละ 32 สำหรับสหกรณ์การเกษตรและสหกรณ์ประเภทอื่นทุกประเภท เพราะจะทำให้เกิดการประหยัดเวลา ประหยัดค่าใช้จ่าย ประหยัดแรงงาน และสามารถนำข้อมูลจากโปรแกรม เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงานสหกรณ์นั้นๆ ได้ดีกว่าไม่ใช้โปรแกรมดังกล่าวหลายเท่าตัว

2. หน่วยงาน 3 หน่วยงาน ได้แก่ กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ คณะกรรมการกลางสหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาดลูกค้า ธ.ก.ส. แห่งประเทศไทย และธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรควรมีบันทึกข้อตกลงว่าด้วยความร่วมมือในการเสริมสร้างความเข้มแข็งด้านวิเคราะห์งบการเงิน และด้านการบริหารความเสี่ยง ให้แก่กรมการดำเนินการ และเจ้าหน้าที่ของ สกต.จังหวัด รวมทั้งให้มีระเบียบข้อบังคับของ สกต. เรื่องกำหนดคุณสมบัติของผู้ที่จะเป็นกรรมการ ให้ผ่านหลักสูตรการฝึกอบรมผู้จะเป็นกรรมการก่อน จึงให้สมัครเป็นกรรมการได้

3. สกต. นครราชสีมา จำกัด ควรมีการอบรมเชิงปฏิบัติการในการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์และการใช้โปรแกรมระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ ของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ให้มากขึ้น เพราะผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลน้อยกว่าครึ่งหนึ่งมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องดังกล่าว เนื่องจากเคยได้รับการฝึกอบรมในระดับปานกลาง เท่านั้น

ข้อเสนอแนะการทำวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาวิจัยเรื่อง ผลประ โยชน์ที่เกิดจากการใช้โปรแกรมระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ของ สกต.ทุกจังหวัดพร้อมทั้งการหาแนวทางการสร้างเสริมนวัตกรรม (Innovations) ต่อยอดโปรแกรมระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ให้มากขึ้น

บรรณานุกรม

- กรมตรวจบัญชีสหกรณ์. 2542. แผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศปี 2543-2545. กรุงเทพฯ: ศูนย์สารสนเทศ กองวิชาการและแผนงาน. (อัครา).
- _____. 2548. สถิติผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของสหกรณ์การเกษตรทุกรูปแบบในรอบ 5 ปี. กรุงเทพฯ: กรมตรวจบัญชีสหกรณ์.
- _____. 2551. สารสนเทศความรู้ทางการเงินประจำปี 2550 สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรรายจังหวัด (ฉบับนำร่อง). กรุงเทพฯ: กรมตรวจบัญชีสหกรณ์.
- _____. ม.ป.ป.ก. พระราชบัญญัติสมาคมเพิ่มเติม พ.ศ. 2459. [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา http://203.154.183.18/ewtadmin/ewt/cadweb_org/w3c/statute.html (5 เมษายน 2551).
- _____. ม.ป.ป.ก. พระราชบัญญัติสหกรณ์ 2542. [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา http://203.154.183.18/ewtadmin/ewt/cadweb_org/w3c/download/coop.pdf (5 เมษายน 2551).
- กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์. 2521. รายงานผลการศึกษาวิจัยเรื่องสหกรณ์การเกษตรในด้านการตลาด. กรุงเทพฯ: สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย.
- กองกิจการสถาบันเกษตรกร. 2540. การจัดตั้งสหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาดลูกค้า ธ.ก.ส. จำกัด. กรุงเทพฯ: ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร.
- จรัสศรี จุฑาจินดาเขต. 2537. สภาพการใช้ ปัญหา และแนวทางในการพัฒนาการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการบริหารของมหาวิทยาลัยขอนแก่น. ขอนแก่น: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร. 2548. ระบบโปรแกรมบัญชีของ สกต. และการตรวจสอบระบบสารสนเทศ. กรุงเทพฯ: ฝ่ายพัฒนาลินเชื่อชนบท ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร.
- ธีระศักดิ์ ละม่อม. 2537. การประเมินการใช้ไมโครคอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษา ของบุคลากรในมหาวิทยาลัยอีสาน. ขอนแก่น: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- นภาพร ณ เชียงใหม่. 2540. ผลกระทบต่อส่วนราชการไทย จากการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ในงานด้านบัญชี – การเงินและทางออกในการบริหารองค์กร. เชียงใหม่: ภาควิชาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

- บดินทร์ แก้วบ้านดอน. 2544. การศึกษาสภาพและความต้องการระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ
ไทยสเฟียร์ (THAISphere) ของบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน). กรุงเทพฯ:
วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, สถาบันราชภัฏพระนคร.
- ประคอง วรรณสูตร. 2538. สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- พรทิพย์ เอ็กกันหา. 2546. ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่สำนักงานที่มีต่อการพัฒนาบุคลากร
ตามระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน. กรุงเทพฯ: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท,
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- พระราชบัญญัติสหกรณ์ พุทธศักราช 2471. 2482. กรุงเทพฯ: บำรุงนุกุลกิจ.
- ภูมิปัญญาไทย. ม.ป.ป. สหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาดลูกค้า ธ.ก.ส. (สกต.). [ระบบออนไลน์].
แหล่งที่มา: <http://www.poompanyathai.com/poom/003/AMCprofile.htm> (10 เมษายน
2551).
- วราพงศ์ ประเสริฐสังข์. 2545. การพัฒนาระบบฐานข้อมูลเชิงสัมพันธ์งานพัสดุโรงเรียน โรงเรียน
โพธิ์ทองพัฒนาวิทยา อำเภอโพธิ์ทอง จังหวัดร้อยเอ็ด. กรุงเทพฯ: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท,
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- วัชร ทรงแปด. 2536. เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์กับการพัฒนาองค์การ. กรุงเทพฯ: สำนักวิจัย
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- วัฒนา สุนทรชัย. ม.ป.ป. ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการวัดค่า. [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา
<http://tulip.bu.ac.th/~wathna.s/reliability.htm>. (4 มกราคม 2551).
- วิเชียร สลากรชนวัฒน์. รองผู้จัดการสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. 2551.
สัมภาษณ์ วันที่ 1 สิงหาคม 2551.
- วิไลรัตน์ ขาทองไชย. 2543. ระบบสารสนเทศการจัดการงานวิชาการสถาบันราชภัฏบุรีรัมย์.
กรุงเทพฯ: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.
- สมบูรณ์ สุวรรณพันธ์. 2542. การศึกษาปัญหาการปฏิบัติงานการจัดทำงบประมาณของสำนักงานการ
ประถมศึกษา จังหวัดหนองคาย. มหาสารคาม: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัย
มหาสารคาม.
- สหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาดลูกค้า ธ.ก.ส. นครราชสีมา จำกัด. 2546. รายงานการประชุมใหญ่
สามัญประจำปี 2545. นครราชสีมา: สหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาดลูกค้า ธ.ก.ส.
นครราชสีมา จำกัด.

- สหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาดลูกค้า ธ.ก.ส.นครราชสีมา จำกัด. 2547. รายงานการประชุมใหญ่
 สามัญประจำปี 2546. นครราชสีมา: สหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาดลูกค้า ธ.ก.ส.
 นครราชสีมา จำกัด.
- _____. 2548. รายงานการประชุมใหญ่สามัญประจำปี 2547. นครราชสีมา: สหกรณ์
 การเกษตรเพื่อการตลาดลูกค้า ธ.ก.ส.นครราชสีมา จำกัด.
- _____. 2549. รายงานการประชุมใหญ่สามัญประจำปี 2548. นครราชสีมา: สหกรณ์
 การเกษตรเพื่อการตลาดลูกค้า ธ.ก.ส.นครราชสีมา จำกัด.
- _____. 2550. รายงานการประชุมใหญ่สามัญประจำปี 2549. นครราชสีมา: สหกรณ์
 การเกษตรเพื่อการตลาดลูกค้า ธ.ก.ส.นครราชสีมา จำกัด.
- _____. 2551. รายงานการประชุมใหญ่สามัญประจำปี 2550. นครราชสีมา: สหกรณ์
 การเกษตรเพื่อการตลาดลูกค้า ธ.ก.ส.นครราชสีมา จำกัด.
- สำนักงานจังหวัดนครราชสีมา. 2550. ฐานข้อมูลแบบบูรณาการ. [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา
www.nakhonratchasima.go.th (5 เมษายน 2550).
- สุริสา ตั้งเปี่ยมพันธุ์. เจ้าหน้าที่กรมตรวจบัญชีสหกรณ์. 2551. สัมภาษณ์ วันที่ 19 สิงหาคม 2551.
- สุภาภรณ์ จันทร์พัฒนะ. 2546. ความรู้ความเข้าใจของข้าราชการที่มีต่อระบบงบประมาณแบบ
 มุ่งเน้นผลงาน. กรุงเทพฯ: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านด่าน. 2548. พระราชบัญญัติสหกรณ์ พุทธศักราช 2551. [ระบบ
 ออนไลน์]. แหล่งที่มา: http://www.bandan.go.th/prb/obt_48.pdf (6 เมษายน 2551).
- อัญชญา บุญเรือง. 2540. การศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของ หญิง
 และชาย ในองค์กรธุรกิจ. กรุงเทพฯ: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อัญชลี ศรีสุข. 2546. การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของโรงเรียนอัสสัมชัญลำปาง. เชียงใหม่: การ
 ค้นคว้าแบบอิสระปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ภาคผนวก ก

บันทึกความร่วมมือ 3 ฝ่าย ระหว่างกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ คณะกรรมการกลาง
สหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาดลูกค้า ธ.ก.ส. แห่งประเทศไทย และ
ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

**บันทึกความร่วมมือ 3 ฝ่าย ระหว่างกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ คณะกรรมการกลาง
สหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาดลูกค้า ธ.ก.ส. แห่งประเทศไทย และ
ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร**

เพื่อสหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาดลูกค้า ธ.ก.ส. (ส.ก.ด.) ซึ่งเกษตรกรลูกค้า ธ.ก.ส. ได้รวมตัวกันจัดตั้งขึ้นเพื่อการรวมกันซื้อรวมกันขาย สร้างพลังอำนาจการต่อรอง ก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่มวลสมาชิก รวม 74 สกต. มีสมาชิกทั้งสิ้นกว่า 3 ล้านครัวเรือน เป็นองค์กรขอเกษตรกรที่สามารถบริหารจัดการกับภารกิจได้อย่างเข้มแข็งท่ามกลางการแข่งขันที่รุนแรง และเป็นกลไกสำคัญของรัฐบาลในการสนับสนุนด้านการตลาดให้เกษตรกรมีรายได้และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ความเข้มแข็งของ สกต.ประการหนึ่ง คือ การมีระบบบัญชีการเงินที่ดี มีคุณภาพ โปร่งใส เป็นมาตรฐานเดียวกัน สามารถตรวจสอบได้อย่างรวดเร็ว ซึ่งทั้ง 3 ฝ่าย ได้เห็นร่วมกันถึงความสำคัญของงานดังกล่าว

ดังนั้น กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ในฐานะหน่วยงานซึ่งกำกับและนำการเงินการบัญชี ตรวจสอบบัญชี และสร้างโปรแกรมระบบบัญชี สกต. คณะกรรมการกลางสหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาดลูกค้า ธ.ก.ส. แห่งประเทศไทย ในฐานะตัวแทนของขบวนการ สกต. ในการประสานงานกับรัฐบาล ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ สถาบันเกษตรกร หรือ องค์กรอื่นที่เกี่ยวข้อง ในการแสวงหาความช่วยเหลือสนับสนุนแก้ไขปัญหา และพัฒนาขบวนการ สกต. ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ในฐานะผู้สนับสนุน สกต. ในการดำเนินธุรกิจ จึงได้มีการจัดทำบันทึกข้อตกลงว่าด้วย ความร่วมมือในการเสริมสร้างความเข้มแข็งด้านระบบบัญชีการเงินของ สกต. ขึ้น

บันทึกข้อตกลงฉบับนี้ ทำขึ้นวันที่ 1 กันยายน 2547 เวลา 10.00 น. ณ ห้องประชุม 300 ธ.ก.ส. สำนักงานใหญ่ ระหว่าง กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ โดย นางสาวสุพัตรา ชนเสนีวัฒน์ ตำแหน่ง อธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ สำนักงานตั้งอยู่เลขที่ 12 ถนนกรุงเกษม เขตเทเวศร์ กรุงเทพมหานคร ซึ่งต่อไปในข้อตกลงนี้เรียกว่า “กรมตรวจบัญชีสหกรณ์” ฝ่ายหนึ่ง คณะกรรมการสหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาดลูกค้า ธ.ก.ส. แห่งประเทศไทย โดยนายทศพล เจริญสุกใส ตำแหน่ง ประธานคณะกรรมการกลางสหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาดลูกค้า ธ.ก.ส. แห่งประเทศไทย สำนักงานตั้งอยู่เลขที่ 469 ถนนนครสวรรค์ แขวงจิดรลดา เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ซึ่งต่อไปในข้อตกลงนี้เรียกว่า “คก.สกต.” ฝ่ายหนึ่ง ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร โดยนายพิทยาพล นาถธราดล ตำแหน่ง ผู้จัดการธนาคาร สำนักงานตั้งอยู่เลขที่ 469 ถนนนครสวรรค์ แขวง

จิตรลดา เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ซึ่งต่อไปในข้อตกลงนี้เรียกว่า “ร.ก.ส.” ฝ่ายหนึ่ง โดยทั้ง 3 ฝ่ายได้ประสานความร่วมมือกัน ดังนี้

1. กรมตรวจบัญชีสหกรณ์จะพัฒนาโปรแกรมบัญชี เพื่อให้สามารถรองรับงาน สกต. ที่มีลักษณะเป็นสหกรณ์ระดับจังหวัด และมีสมาชิกจำนวนมาก และพัฒนาพนักงาน สกต.ให้สามารถใช้โปรแกรมดังกล่าว
2. กค.สกต. จะสนับสนุนในการพัฒนาโปรแกรม และสนับสนุนให้ สกต.ทั่วประเทศใช้โปรแกรมบัญชี ของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์
3. ร.ก.ส. จะให้การสนับสนุนในการพัฒนาโปรแกรม และสนับสนุนให้ สกต. ใช้โปรแกรมบัญชี ของ กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ และร่วมสนับสนุนการพัฒนาพนักงาน สกต.
4. กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ร.ก.ส. และ กค.สกต. จะร่วมมือกันพัฒนาเพื่อเพิ่มศักยภาพผู้ตรวจสอบกิจการของ สกต.
5. เพื่อให้การดำเนินงานตามข้อ 1 – 4 เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ภายในเวลา 3 ปี นับแต่วันลงนาม จึงกำหนดบทบาทของหน่วยงาน ดังนี้
 ภายหลังการลงนามในบันทึกข้อตกลงนี้ จะจัดให้มีการประชุม 3 ฝ่าย เพื่อแต่งตั้ง คณะกรรมการขึ้นมา 1 คณะ เรียกว่า “คณะกรรมการเสริมสร้างความเข้มแข็งด้านระบบบัญชีการเงิน สกต.” เพื่อกำหนดบทบาท หน้าที่ นโยบาย แผนงาน โครงการ และกิจกรรมให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของบันทึกข้อตกลงต่อไป
 สำหรับงบประมาณค่าใช้จ่ายเพื่อการนี้ ให้แต่ละส่วนงานเป็นผู้รับภาระ
 บันทึกข้อตกลงนี้ให้มีผลบังคับนับตั้งแต่วันที่ลงนามเป็นต้นไป และให้มีการพิจารณาทบทวนข้อตกลงความจำเป็น โดยการพิจารณาร่วมกันทั้ง 3 ฝ่าย

บันทึกข้อตกลงนี้ทำขึ้น 3 ฉบับ และมีข้อความถูกต้องตรงกันทุกประการ ทั้งสองฝ่ายได้อ่านบันทึกนี้และเข้าใจโดยตลอดแล้ว จึงลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐานสำคัญ และต่างยึดถือไว้ฝ่ายละ 1 ฉบับ

ลงชื่อ	สุพัตรา ธนเสนีวัฒน์ (กตส.)	ลงชื่อ	ทศพล เจริญสุกใส (กก.สกก.)
	(นางสุพัตรา ธนเสนีวัฒน์)		(นายทศพล เจริญสุกใส)

ลงชื่อ	พิทยาพล นาถรรณ (ธ.ก.ส.)
	(นายพิทยาพล นาถรรณ)

ลงชื่อ	ประสพสิน แม้นทิม พยาน	ลงชื่อ	นิรุช สุขประเสริฐ
	(นายประสพสิน แม้นทิม)		(นายนิรุช สุขประเสริฐ)
ตำแหน่ง	ผู้อำนวยการศูนย์ สารสนเทศ	ตำแหน่ง	เลขานุการ กก.สกก.

ลงชื่อ	จินดา กาญจน์กิริติ พยาน
	(นางสาวจินดา กาญจน์กิริติ)
ตำแหน่ง	ผู้อำนวยการฝ่ายสนับสนุน การตลาด

ภาคผนวก ข

ระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ ว่าด้วยการบัญชีสหกรณ์ พ.ศ. 2542

ระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์

ว่าด้วยการบัญชีสหกรณ์

พ.ศ. 2542

เพื่อให้การจัดทำบัญชีและงบการเงินของสหกรณ์เป็นไปอย่างมีมาตรฐานตามหลักการบัญชีที่รองรับทั่วไป และปฏิบัติในแนวทางเดียวกัน ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความใน มาตรา 65 และ 66 แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542 นายทะเบียนสหกรณ์จึงกำหนดระเบียบว่าด้วยการบัญชีสหกรณ์ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ว่าด้วยการบัญชีของสหกรณ์ พ.ศ. 2542”

ข้อ 2 ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ 3 ให้ยกเลิกบรรดาระเบียบและคำสั่งอื่นใด ในส่วนที่ได้กำหนดไว้แล้ว ในระเบียบนี้หรือซึ่งขัดแย้งกับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ 4 ให้อธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์รักษาการตามระเบียบนี้

ข้อ 5 การปฏิบัตินอกเหนือไปจากที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้ในกรณีที่ไม่มีข้อขัดแย้งในระเบียบนี้ให้กรมตรวจบัญชีสหกรณ์วินิจฉัยโดยหลักเกณฑ์ หรือวิธี หรือคำแนะนำ ให้ปฏิบัติได้ตามความจำเป็น

หมวด 1

ข้อความทั่วไป

ข้อ 6 ให้คณะกรรมการดำเนินการของสหกรณ์มีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดให้มีการปิดบัญชีและจำทำงบการเงินทุกสิ้นปีทางบัญชีของสหกรณ์โดยสรุปจากรายงานบัญชีต่างๆ ที่สหกรณ์จัดบันทึกเพื่อแสดงฐานะการเงิน ผลการดำเนินงานและ กระแสเงินสด สำหรับรอบระยะเวลาบัญชีดังกล่าวไว้แล้วเสร็จโดยเร็ว และให้ผู้สอบบัญชีตรวจสอบ แล้วนำเสนอเพื่ออนุมัติในที่ประชุมใหญ่ของสหกรณ์ ภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีทางบัญชี

ข้อ 7 งบการเงินของสหกรณ์ประกอบด้วยงบดุล งบกำไรขาดทุนและงบต่างๆ รวมทั้งรายละเอียดประกอบงบการเงินตามแบบที่กรมตรวจบัญชีสหกรณ์กำหนด

ข้อ 8 การจัดทำบัญชีของสหกรณ์

8.1 ให้สหกรณ์จัดให้มีการทำบัญชีตามแบบที่กรมตรวจบัญชีสหกรณ์กำหนด

8.2 การบันทึกรายการบัญชีของสหกรณ์ต้องมีเอกสารประกอบการลงบัญชีที่สมบูรณ์และครบถ้วน

8.3 ให้บันทึกรายการบัญชีต่างๆ ที่เกิดขึ้นตามเกณฑ์พึงรับจ่ายและนโยบายการบัญชีที่สำคัญที่สหกรณ์กำหนดไว้โดยให้เปิดเผยให้ทราบในหมายเหตุประกอบงบการเงิน ซึ่งถือเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินให้รวมถึงรายการบัญชีใด ที่มีได้ปฏิบัติตามเกณฑ์และนโยบายการบัญชีที่กำหนดนั้นด้วย

8.4 ให้บันทึกรายการบัญชีเกี่ยวกับเงินสด ในวันที่เกิดรายการนั้น สำหรับรายการอื่นๆ ที่ไม่เกี่ยวกับเงินสด ให้บันทึกบัญชีให้เสร็จสิ้นภายใน 3 วัน นับแต่วันที่เกิดรายการ

ข้อ 9 การเก็บรักษาเอกสารประกอบการลงบัญชีและสมุดบัญชี

ให้สหกรณ์เก็บรักษาเอกสารประกอบการลงบัญชีและสมุดต่างๆ ไว้ที่สำนักงานสหกรณ์ไม่น้อยกว่า 10 ปี เพื่อประโยชน์การตรวจสอบและอื่นๆ

หมวดที่ 2

นโยบายการบัญชีที่สำคัญ

ข้อ 10 การรับรู้รายได้

การบันทึกรายได้พึงรับในงวดบัญชี ให้สหกรณ์รับรู้รายได้ตามลักษณะการเกิดรายได้แต่ละประเภท ได้แก่ รายได้จากการขายสินค้า รายได้จากการให้บริการ รายได้จากการให้ผู้อื่นใช้สินทรัพย์ของสหกรณ์ ซึ่งก่อให้เกิดรายได้ในรูปของดอกเบี้ย เงินปันผล และอื่นๆ ทั้งนี้ต้องมีความแน่นอนเกี่ยวกับจำนวนผลประโยชน์ที่จะได้รับและต้นทุนที่เกิดขึ้น หรือที่จะเกิดขึ้นอันเนื่องมาจากรายได้นั้น รวมทั้งรายได้ดังกล่าว ต้องมีมูลค่าที่สามารถวัดได้อย่างน่าเชื่อถือ

กรณีมีการขายผ่อนชำระ ให้รับรู้รายได้จากการขายสินค้าในวันที่เริ่มสัญญาซื้อขายหรือสัญญาเช่าซื้อ โดยแยกยอดกำไรขั้นต้นทั้งหมดออกจากยอดขายไปแสดงเป็นรายได้ รอกการตัดบัญชีในงวด เพื่อรอกการโอนเป็นรายได้ประจำงวดบัญชีตามส่วนของลูกค้าที่ผ่อนชำระในระหว่างปี

ข้อ 11 การประมาณการค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญและการตัดจำหน่ายหนี้สูญจากบัญชีลูกหนี้

11.1 การประมาณค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ

ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ หมายถึง จำนวนเงินที่กันไว้สำหรับลูกหนี้ที่คาดว่าจะเรียกเก็บไม่ได้และถือว่าเป็นบัญชีปรับมูลค่าที่ตั้งขึ้นเพื่อแสดงเป็นรายการหักจากบัญชีลูกหนี้ในงบการเงินเพื่อให้คงเหลือเป็นมูลค่าสุทธิของลูกหนี้ที่คาดว่าจะเรียกเก็บได้

การประมาณค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ อาจประมาณการได้ตามวิธีดังนี้

11.1.1 พิจารณาลูกหนี้แต่ละราย ในกรณีที่สงสัยว่าหนี้รายใดจะสูญ ไม่อาจเรียกให้ชำระหรือเรียกคืนได้ทั้งจำนวน ให้ตั้งค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญเต็มจำนวนตามยอดลูกหนี้เงินค้างรับ และดอกเบี้ยค้างรับที่ลูกหนี้รายนั้นๆ เป็นหนี้อยู่

11.1.2 ตั้งค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญโดยวิธีประมาณเป็นร้อยละของยอดลูกหนี้เงินค้างรับ และดอกเบี้ยค้างรับ ณ วันสิ้นปีบัญชี โดยถืออัตราร้อยละ 5 เป็นเกณฑ์

11.1.3 ตั้งค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญโดยวิธีประมาณเป็นร้อยละของยอดลูกหนี้ เงินค้างรับ และดอกเบี้ยค้างรับ ณ วันสิ้นปี โดยการจัดกลุ่มลูกหนี้ เงินค้างรับ และดอกเบี้ยค้างรับ จำแนกตามอายุของหนี้ที่ค้างชำระ

ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ ณ วันสิ้นปีที่คำนวณได้ถ้ามีจำนวนมากกว่ายอดคงเหลือในบัญชีค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญผลต่างถือเป็นค่าใช้จ่ายของปีนั้นๆ ในทางตรงกันข้าม หากมีจำนวนน้อยกว่ายอดคงเหลือในบัญชีค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญเกินความต้องการ ให้นำไปปรับลดยอดค่าใช้จ่ายของปีนั้นๆ ในบัญชีนี้สงสัยจะสูญ

11.2 การตัดจำหน่ายหนี้สูญจากบัญชีลูกหนี้

11.2.1 หนี้สูญที่จะตัดจำหน่ายจากบัญชีลูกหนี้ได้ ต้องเป็นหนี้ที่มีลักษณะตามที่ระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์กำหนด และได้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในระเบียบดังกล่าว

11.2.2 ก่อนจะตัดหนี้สูญลูกหนี้รายใด ลูกหนี้รายนั้นต้องมีการตั้งค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญไว้เต็มจำนวนแล้ว ณ วันสิ้นปีทางบัญชี ก่อนหน้าวันที่ประชุมใหญ่พิจารณาอนุมัติให้ตัดจำหน่ายหนี้สูญได้

ข้อ 12 สินค้าคงเหลือและวัสดุคงเหลือ

สินค้าคงเหลือ หมายถึง สินทรัพย์ที่มีไว้เพื่อขายตามลักษณะการประกอบธุรกิจ โดยปกติหรืออยู่ในระหว่างกระบวนการผลิตเพื่อให้เป็นสินค้าสำเร็จรูปเพื่อขาย หรือมีไว้เพื่อใช้ในการผลิตสินค้าหรือให้บริการ

วัสดุคงเหลือ หมายถึง ของใช้สิ้นเปลืองในโรงงานและในสำนักงาน ซึ่งมีไว้เพื่อใช้มิใช่เพื่อจำหน่าย

12.1 การตรวจนับ

ณ วันสิ้นปีทางบัญชี สหกรณ์ต้องจัดให้มีการตรวจนับสินค้าและวัสดุคงเหลือ โดยให้ผู้ที่ไม่มีความเกี่ยวข้องโดยตรงในการเก็บรักษาสินค้า หรือวัสดุเป็นกรรมการ ตรวจนับไม่น้อยกว่า 3 คน เพื่อให้ทราบปริมาณและสภาพของสินค้าและวัสดุที่เหลืออยู่ตามความเป็นจริง ทั้งนี้ให้แยกรายละเอียดสินค้าคงเหลือสภาพปกติสินค้าที่เสื่อมหรือชำรุด และวัสดุคงเหลือที่ตรวจนับได้ไว้ต่างหากจากกัน

12.2.1 สินค้าคงเหลือสภาพปกติให้ตีราคาตามราคาทุนหรือมูลค่าสุทธิที่จะได้รับแล้วแต่ราคาใดจะต่ำกว่าโดยอาจเลือกใช้วิธีการคำนวณราคาทุน ดังนี้

(ก) วิธีเข้าก่อนออกก่อน (FIFO) กล่าวคือสินค้าที่ซื้อหรือผลิตขึ้นก่อนจะถูกขายออกไปก่อน ดังนั้นสินค้าที่เหลืออยู่จะเป็นสินค้าที่ซื้อหรือผลิตครั้งหลังสุดย้อนขึ้นไปตามลำดับ

(ข) วิธีราคาทุนถ่วงเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก (Weighted Average) โดยนำราคาทุนทั้งหมดของสินค้าที่ซื้อมาหารด้วยจำนวนหน่วยของสินค้านั้น และนำราคาถ่วงเฉลี่ยต่อหน่วยที่คำนวณได้คูณด้วยจำนวนของสินค้าคงเหลือในวันสิ้นปีทางบัญชี

อนึ่ง เมื่อสหกรณ์เลือกใช้วิธีการคำนวณราคาทุนสินค้าคงเหลือวิธีใดวิธีหนึ่งสำหรับสินค้าประเภทใดแล้วจะต้องใช้วิธีนั้นอย่างสม่ำเสมอ

12.2.2 สินค้าที่เสื่อมหรือชำรุด ให้ตีราคาลดลงตามราคาที่สามารถจำหน่ายได้ กรณีที่ลดราคาสินค้าที่เสื่อมหรือชำรุดต่ำกว่าราคาทุนให้สหกรณ์จัดทำรายละเอียดประกอบการขอลดราคาดังนั้น โดยให้มีข้อมูลเกี่ยวกับประเภทสินค้าจำนวน ราคาทุน ราคาที่ลดลงและเหตุผลที่ลดราคา เสนอขายอนุมัติต่อที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการของสหกรณ์ เมื่อที่ประชุมมีมติอนุมัติให้ลดราคาได้แล้ว จึงดำเนินการจำหน่ายตามราคาที่ลดลงได้

ทั้งนี้ ให้เปิดเผยถึงรายการลดราคาสินค้าในระหว่างปีไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงิน ถึงจำนวนครั้งที่ลดราคา จำนวน ประเภทสินค้า จำนวนเงินที่ลดราคา วันที่และครั้งที่ของการประชุมคณะกรรมการดำเนินการที่มีมติให้ลดราคา

12.2.3 วัสดุคงเหลือให้ตีราคาตามราคาทุน

12.3 สินค้าขาดบัญชี

12.3.1 การปฏิบัติเกี่ยวกับสินค้าขาดบัญชีให้ปฏิบัติตามระเบียบที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด

12.3.2 การตัดสินค้าขาดบัญชี ต้องมีการตั้งสำรองสินค้าขาดบัญชีที่ไม่สามารถหาผู้รับผิดชอบได้ไว้เต็มจำนวนแล้ว ณ วันสิ้นปีทางบัญชี ก่อนหน้าวันที่ที่ประชุมใหญ่พิจารณาอนุมัติให้ตัดเป็นสินค้าขาดบัญชีได้

ข้อ 13 ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์

ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ หมายถึง สินทรัพย์ที่มีตัวตนที่สหกรณ์มีไว้เพื่อใช้ประโยชน์ในการผลิต เพื่อใช้ในการจำหน่ายสินค้า หรือบริการ เพื่อให้เช่าหรือเพื่อใช้ในการบริหารงานซึ่งคาดว่าจะใช้ประโยชน์ได้มากกว่าหนึ่งรอบปีบัญชี

13.1 การวัดมูลค่าเริ่มแรกของที่ดิน อาคารและอุปกรณ์

สหกรณ์ต้องบันทึกมูลค่าเริ่มแรกของที่ดินอาคารและอุปกรณ์ โดยใช้ราคาทุน ซึ่งประกอบด้วยราคาซื้อรวมภาษีนำเข้า ภาษีซื้อที่เรียกคืนไม่ได้ ต้นทุนการกู้ยืมและต้นทุนทางตรงอื่นๆ ที่เกี่ยวกับการจัดหาสินทรัพย์ เพื่อสินทรัพย์อยู่ในสภาพพร้อมที่จะใช้งานได้ตามประสงค์ ทั้งนี้ กรณีที่มีส่วนลดและค่าภาษีที่จะได้รับคืนต้องนำมาหักออกจากราคาซื้อด้วย

13.1.1 รายจ่ายภายหลังจากได้มาซึ่งที่ดิน อาคารและอุปกรณ์

ก. รายจ่ายเกี่ยวกับที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ที่เกิดขึ้นภายหลังจากได้มา หากเป็นผลทำให้ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์มีสภาพดีขึ้น เมื่อเทียบกับมาตรฐานในการใช้งานเดิม เช่น มีอายุการใช้งานเพิ่มขึ้น มีเนื้อที่ใช้สอยเพิ่มขึ้น เป็นต้น ให้ถือเป็นรายการที่ทำให้มูลค่าของที่ดิน อาคารและอุปกรณ์เพิ่มขึ้น

ข. รายจ่ายเกี่ยวกับที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ที่เกิดขึ้นภายหลังการได้มา หากเป็นผลให้สามารถรักษาสภาพของมาตรฐานในการใช้งานเดิมไว้โดยไม่มีการเพิ่มประสิทธิภาพให้ถือว่าเป็นค่าใช้จ่ายในงวดบัญชี ที่เกิดขึ้น

13.1.2 การตีราคาใหม่

สหกรณ์อาจตีราคาที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ใหม่ตามราคาตลาดซึ่งถือเป็นมูลค่ายุติธรรมได้โดยผู้ประเมินราคาอิสระที่มีความเชี่ยวชาญและเชื่อถือได้ อนึ่ง ในการตีราคาใหม่ต้องตีราคาทุกรายการที่จัดอยู่ในประเภทเดียวกันกับรายการที่ตีราคาใหม่พร้อมกัน เพื่อมิให้มีการเลือกตีราคาเฉพาะบางรายการและเพื่อมิให้มูลค่าของที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ที่แสดงอยู่ในงบการเงินมีทั้งราคาทุนและราคาที่ตีใหม่ปะปนกัน ทั้งนี้ระยะเวลาของการพิจารณาตีราคาใหม่แต่ละครั้ง ต้องไม่ต่ำกว่า 5 ปี

13.1.3 การคำนวณค่าเสื่อมราคา

ให้คำนวณค่าเสื่อมราคาอาคารอุปกรณ์ในแต่ละรอบปีทางบัญชีให้สอดคล้องกับสภาพการใช้งานและใกล้เคียงกับความเป็นจริง โดยใช้หลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

13.1.4 ให้คำนวณค่าเสื่อมราคาโดยวิธีเส้นตรงตามอัตราร้อยละของราคาทุนของอาคารและอุปกรณ์ อัตราค่าเสื่อมราคาให้คิดเป็นร้อยละต่อปี

อาคารถาวร ราง เครื่องสี่ขา	ร้อยละ 5-10
เรือข้าม	ร้อยละ 5-15
เรือยนต์และอุปกรณ์เรือ	ร้อยละ 10-5
อุปกรณ์ราง เครื่องจักร เครื่องยนต์	ร้อยละ 10-20
และอุปกรณ์สำนักงานรถยนต์	ร้อยละ 20-25
เครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์	

13.1.5 ในกรณีที่อาคารและอุปกรณ์ของสหกรณ์มีลักษณะเป็นสินทรัพย์ที่มีประสิทธิภาพสูงในระยะแรก และประโยชน์ที่ให้ในระยะหลังไม่แน่นอน หรือถ้าใช้งานไปนานอาจเกิดค่าซ่อมแซมมาก สหกรณ์อาจเลือกใช้วิธีอัตราลดลงตามผลรวมจำนวนปี (Sum-of-the-Years-Digits Method) แต่ทั้งนี้ระยะเวลาที่ตัดจำหน่ายต้องไม่เกินกว่าที่กำหนดไว้ในข้อ 13.4.1 สำหรับอาคารและอุปกรณ์ประเภทเดียวกัน

13.1.6 เมื่อสหกรณ์เลือกใช้วิธีการคิดค่าเสื่อมราคาวิธีให้วิธีหนึ่งตามข้อ 13.4.1 หรือ 13.4.2 แล้ว จะต้องใช้วิธีนั้นอย่างสม่ำเสมอตลอดอายุการใช้งานของรายการอาคารและอุปกรณ์นั้น

13.1.7 วิธีการคำนวณค่าเสื่อมราคา

ก. อาคารและอุปกรณ์ที่มีอายุการใช้งานไม่เต็มปี ให้คำนวณตามระยะเวลาเป็นวัน นับจากวันที่อาคาร และอุปกรณ์นั้นพร้อมจะใช้งาน โดยคำนวณตามอัตราที่กำหนด ไว้ข้างต้นและให้นับ 1 ปี มี 365 วัน

ข. อาคารและอุปกรณ์ที่ใช้จนหมดสภาพสูญหายหรือชำรุดเสื่อมเสียใช้การไม่ได้ ให้ตัดจำหน่ายออกจากบัญชีในปีที่สิ้นสภาพนั้น

ค. เมื่อคิดค่าเสื่อมราคาถึงจุดสุดท้ายแล้วให้คงเหลือมูลค่าอาคารและอุปกรณ์ไว้ 1 บาทต่อหน่วย จนกว่าอาคารและอุปกรณ์นั้นจะสิ้นสภาพหรือตัดบัญชีได้

ค่าเสื่อมราคาที่คำนวณได้ให้แสดงไว้ในบัญชีค่าเสื่อมราคาสะสมของอาคารและอุปกรณ์แยกตามประเภทของอาคารและอุปกรณ์ที่เกิดค่าเสื่อมราคานั้น หรือนำไปหักในบัญชีอาคารและอุปกรณ์ประเภทที่เกิดค่าเสื่อมราคานั้นโดยตรง และให้บันทึกรายการค่าเสื่อมราคาไว้ในทะเบียนสินทรัพย์ด้วย สำหรับสหกรณ์ที่จัดตั้งใหม่ นับตั้งแต่วันถัดจากวันที่ประกาศ ในท้ายระเบียบนี้เป็น ต้นไป ค่าเสื่อมราคาที่คำนวณได้ให้แสดงไว้ในบัญชีค่าเสื่อมราคาสะสมเท่านั้น

13.5 การเลิกใช้

13.5.1 ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ที่ไม่สามารถใช้ประโยชน์ได้อีกต่อไป ให้สหกรณ์รับรู้ผลต่างระหว่างจำนวนเงินสุทธิ ที่คาดว่าจะได้รับกับราคาตามบัญชีของรายการสินทรัพย์นั้นๆ หลังหักค่าเสื่อมราคา สะสมถึงวันที่เลิกใช้เป็นรายได้หรือค่าใช้จ่ายในปีที่มีการเลิกใช้

13.5.2 ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ที่เลิกใช้และถือไว้เพื่อรอการจำหน่ายให้คำนวณค่าเสื่อมราคาต่อไปจนกว่าจะสามารถจำหน่ายได้ สำหรับการแสดงรายการที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ที่เลิกใช้และถือไว้เพื่อรอการจำหน่าย ให้แสดงรายการเป็นสินทรัพย์หมุนเวียน และเมื่อมีการจำหน่ายได้ให้ปฏิบัติเช่นเดียวกับข้อ 13.5.1

ข้อ 14 สินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่ต้องตัดจ่าย

สินทรัพย์ไม่มีตัวตน หมายถึง สินทรัพย์ประเภทที่ไม่อาจแลเห็นและจับต้องได้มีลักษณะเป็นสิทธิต่างๆ ตามที่กฎหมายกำหนด

สินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่ต้องตัดบัญชีได้แก่ สิทธิการเช่า สิทธิการใช้ประโยชน์ในที่ดิน อาคาร อุปกรณ์และอื่นๆ รวมทั้งสิทธิในการใช้ซอฟต์แวร์ต่างๆ ให้ตัดจ่ายตามอายุการใช้สิทธิที่ได้รับและการเปลี่ยนแปลงใช้ซอฟต์แวร์ใหม่ตามลำดับ แต่ต้องไม่น้อยกว่าอัตราค่าเสื่อมราคาที่กำหนดไว้ในข้อ 13.4.1 ทั้งนี้ ให้บันทึก ค่าตัดจ่ายหักจากบัญชีสินทรัพย์ที่มีการตัดจ่ายนั้นโดยตรง และบันทึกรายการ ตัดจ่ายไว้ในทะเบียนสินทรัพย์ด้วย

ข้อ 15 เงินลงทุน

เงินลงทุน หมายถึง หลักทรัพย์ที่สหกรณ์ถือไว้โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ได้รับประโยชน์ในรูปของรายได้ หรือผลตอบแทนอื่น เช่น ดอกเบี้ย เงินปันผล เป็นต้น

ทั้งนี้ อาจเป็นหลักทรัพย์ที่สหกรณ์ตั้งใจถือไว้ชั่วคราว และจะขายเมื่อมีความต้องการ เงินสด หรือตั้งใจจะถือไว้เป็นระยะเวลานานเพื่อให้ได้รับผลตอบแทนก็ได้

การตีราคาเงินลงทุนให้ตีราคา ตามมูลค่ายุติธรรมและให้บันทึกส่วนที่ต่างจากราคาทุนไว้เป็นค่าเผื่อการปรับมูลค่าเงินลงทุน

ข้อ 16 การตัดบัญชีค่าใช้จ่ายของสินทรัพย์ประเภทค่าใช้จ่ายตัดบัญชี

ค่าใช้จ่ายรอตัดบัญชี หมายถึง ค่าใช้จ่ายหรือต้นทุนที่เกิดขึ้นแล้ว และเป็นประโยชน์แก่การดำเนินธุรกิจระยะยาวในภายหน้า ซึ่งจะต้องตัดบัญชีเป็นค่าใช้จ่ายในระยะเวลานานกว่าหนึ่งงวดบัญชี เช่น ค่าใช้จ่ายแรกตั้ง ค่าใช้จ่ายล่วงหน้า ค่าปรับปรุง ซ่อมแซม และค่าตกแต่ง ซึ่งใช้เงินเป็นจำนวนมาก เป็นต้น ให้สหกรณ์คำนวณเป็นรายปีเพื่อตัดออกจากบัญชีในแต่ละรอบปีบัญชีให้เสร็จสิ้น ภายในเวลาไม่เกิน 5 ปี

ทั้งนี้ ค่าใช้จ่ายรอดัตตบัญญัติไม่ให้รวมถึงผลเสียหายหรือผลขาดทุนที่เกิดขึ้นแล้วเป็นจำนวนมากที่ประสงค์จะตัดเป็นค่าใช้จ่ายในระยะหลายปี เพื่อมิให้กระทบกระเทือนต่อกำไรสุทธิ

หมวด 3

การเปิดเผยข้อมูล

ข้อ 17 การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของสหกรณ์ นอกเหนือจากที่แสดงให้เห็นในรูปของงบการเงิน และรายละเอียดประกอบงบการเงินสหกรณ์ต้องแสดงหมายเหตุประกอบงบการเงิน เพื่อเปิดเผยสาระสำคัญที่มีผลต่อข้อมูลในงบการเงินนั้น

ข้อ 18 หมายเหตุประกอบงบการเงิน ประกอบด้วย

18.1 สรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ ซึ่งแสดงข้อมูลเกี่ยวกับเกณฑ์การ จัดทำงบการเงินและนโยบายการบัญชีที่สหกรณ์กำหนดไว้ตามหมวด 2 โดยให้แสดงไว้ในส่วนแรกของหมายเหตุประกอบงบการเงิน

18.2 ข้อมูลเพิ่มเติมที่เป็นรายละเอียดประกอบรายการที่แสดงในงบการเงิน

18.3 ข้อมูลเพิ่มเติมที่ไม่ได้แสดงอยู่ในงบการเงินแต่เป็นข้อมูลที่จำเป็นเพื่อให้งบการเงินนั้นแสดงโดยถูกต้องตามที่ควร ให้เปิดเผยต่อจากสรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ เช่น เหตุการณ์สำคัญซึ่งเกิดขึ้น ภายหลังวันที่ในงบการเงิน ข้อจำกัดต่างๆ ที่มีต่อกรรมสิทธิ์หรือสิทธิในการใช้สินทรัพย์ หลักประกันที่ให้กับหนี้สิน สินทรัพย์ที่อาจได้รับหรือหนี้สินที่อาจเกิดขึ้นในภายหน้าข้อผูกพันที่สำคัญและมีระยะยาวซึ่งไม่ปรากฏในงบการเงิน เป็นต้น

หมวด 4

การควบคุม การแยกสหกรณ์และการชำระบัญชี

ข้อ 19 การควบคุมสหกรณ์เข้ากัน

19.1 ให้สหกรณ์จัดทำงบการเงินสำหรับระยะเวลาต่อจากวันสิ้นปีทางบัญชีในงบการเงินก่อนปีที่ควบคุมสหกรณ์ ซึ่งผู้สอบบัญชีได้แสดงความเห็นครั้งสุดท้าย ถึงวันก่อนวันที่นายทะเบียนสหกรณ์รับจดทะเบียนสหกรณ์ที่ควบคุมเข้ากัน เพื่อให้ผู้สอบบัญชี ตรวจสอบและแสดงความเห็น โดยให้เปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการควบคุมเข้ากันไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงิน

19.2 ให้รวมสินทรัพย์ หนี้สินและทุนของสหกรณ์แต่ละแห่ง ที่ควบคุมเข้ากันเป็นของสหกรณ์ใหม่ เพื่อเป็นรายการตั้งต้นบัญชีในวันที่ยานทะเบียนสหกรณ์รับจดทะเบียนสหกรณ์ควบคุม

เข้ากันและในวันสิ้นปีของสหกรณ์ใหม่ที่เกิดจากการควบเข้ากันให้เปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการควบเข้ากันไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงิน

ข้อ 20 การแยกสหกรณ์

20.1 ให้สหกรณ์จัดทำงบการเงินของสหกรณ์ที่จะแยกสำหรับระยะเวลาต่อจากวันสิ้นปีทางบัญชีในงบการเงินก่อนปีที่แยกสหกรณ์ ซึ่งผู้สอบบัญชีได้แสดงความเห็นครั้งสุดท้ายถึงวันก่อนวันที่นายทะเบียนสหกรณ์รับจดทะเบียนสหกรณ์ใหม่ที่เกิดจากการแยกสหกรณ์ เพื่อให้ผู้สอบบัญชีตรวจสอบและแสดงความเห็นโดยให้เปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการแยกสหกรณ์ไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงิน

20.2 ให้นำสินทรัพย์ หนี้สินและทุนของสหกรณ์แต่ละแห่งที่ได้รับจากการพิจารณาแบ่งแยกตามวิธีการที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด เป็นรายการตั้งต้นบัญชีของสหกรณ์ใหม่แต่ละแห่งตามที่ที่นายทะเบียนสหกรณ์รับจดทะเบียนสหกรณ์ที่ตั้งใหม่ และในวันสิ้นปีทางบัญชีของสหกรณ์ใหม่แต่ละแห่งให้เปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการแยก สหกรณ์ไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงิน

ข้อ 21 การชำระบัญชี

21.1 ให้ผู้ชำระบัญชีจัดทำงบการเงินของสหกรณ์ที่ชำระบัญชี สำหรับระยะเวลาต่อจากวันสิ้นปีทางบัญชีในงบการเงินที่ผู้สอบบัญชีได้แสดงความเห็นครั้งสุดท้ายถึงวันรับมอบสินทรัพย์เพื่อให้ผู้สอบบัญชีตรวจสอบและรับรอง ก่อนที่จะเริ่มดำเนินการชำระบัญชี

21.2 เมื่อชำระบัญชีของสหกรณ์เสร็จแล้ว ให้ผู้ชำระบัญชีจัดทำรายงานการชำระบัญชี พร้อมทั้งรายการขอของบัญชีที่ชำระนั้น เพื่อให้ผู้สอบบัญชีตรวจสอบ และรับรองต่อไป

ประกาศ ณ วันที่ 3 กันยายน พ.ศ. 2542

(ลงชื่อ)

อภิชัย การ์ณขวนิช

(นายอภิชัย การ์ณขวนิช)

รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

รองนายทะเบียนสหกรณ์ ปฏิบัติราชการแทนนายทะเบียนสหกรณ์

ภาคผนวก ค
คำสถิติ และการวิเคราะห์

ตอนที่ 1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล

ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล จากประชากรของคณะกรรมการ สกต.นครราชสีมา จำกัด เจ้าหน้าที่ สกต.นครราชสีมา จำกัด และพนักงาน ช.ก.ส. ทำหน้าที่ผู้ตรวจสอบภายใน สกต.นครราชสีมา จำกัด ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา อัตราเงินเดือน สถานภาพสมรส ระดับการดำรงตำแหน่ง และอายุงาน

ผลการศึกษาจากตารางผนวก 1 สรุปปัจจัยส่วนบุคคล ของประชากรผู้ให้ข้อมูล ได้ดังนี้

เพศ

ผู้ให้ข้อมูลจำนวน 34 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีจำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 55.9 และเป็นเพศชาย มีจำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 44.1 จะเห็นได้ว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง เพราะเป็นเจ้าหน้าที่บัญชีของสหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาดลูกค้า ช.ก.ส.นครราชสีมา จำกัด และพนักงาน ช.ก.ส. ทำหน้าที่ผู้ตรวจสอบภายใน รองลงมาเป็นเพศชาย จำนวน 15 คน เป็นคณะกรรมการของ สกต.นครราชสีมา จำกัด

อายุ

ผู้ให้ข้อมูลมีอายุระหว่าง 36 – 50 ปี ร้อยละ 38.2 รองลงมามีอายุมากกว่า 51 ปีขึ้นไป ร้อยละ 35.4 ผลการศึกษาพบว่า ผู้ให้ข้อมูล มีอายุน้อยที่สุด 28 ปี อายุมากที่สุด 70 ปี มีอายุเฉลี่ย 45 ปี

ระดับการศึกษา

ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่จบปริญญาตรี หรือเทียบเท่า จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 58.9 ต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 38.2 และสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 2.9 ผู้ที่จบปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ทำงานในสหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาดลูกค้า ช.ก.ส. นครราชสีมา จำกัด ส่วนผู้ที่ต่ำกว่าปริญญาตรี เป็นคณะกรรมการของสหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาดลูกค้า ช.ก.ส.นครราชสีมา จำกัด และผู้ให้ข้อมูลที่จบสูงกว่าปริญญาตรี เป็นพนักงาน ช.ก.ส.ทำหน้าที่ผู้ตรวจสอบภายใน สกต.นครราชสีมา จำกัด

อัตราเงินเดือน

ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ไม่มีเงินเดือน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 44.1 เงินเดือนน้อยกว่า 15,000 บาท จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 2.9 เงินเดือน 15,001 – 20,000 บาท จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 35.3 เงินเดือน 20,001 – 25,000 บาท จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 2.9 เงินเดือน 25,001 – 40,000 บาท จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 11.6 และ มากกว่า 40,000 บาท จำนวน 1 คน คิดเป็น

ร้อยละ 2.9 เงินผู้ให้ข้อมูลมีเดือนเฉลี่ย 12,573.54 บาท จะเห็นได้ว่า ผู้ให้ข้อมูลที่ไม่มีเงินเดือนจะเป็น คณะกรรมการสหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาดลูกค้า ธ.ก.ส.นครราชสีมา จำกัด ผู้ให้ข้อมูลที่มีเงินเดือน แต่ไม่เกิน 40,000 บาท เป็นเจ้าหน้าที่ สกต.นครราชสีมา จำกัด และผู้ให้ข้อมูลที่มีเงินเดือนมากกว่า 40,000 บาท เป็นพนักงานธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ทำหน้าที่ผู้ตรวจสอบภายใน สกต.นครราชสีมา จำกัด

สถานภาพสมรส

ผู้ให้ข้อมูล ส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 76.5 สถานภาพโสด 7 คน คิดเป็นร้อยละ 20.6 และสถานภาพหม้าย 1 คน คิดเป็นร้อยละ 2.9

ระดับการดำรงตำแหน่ง

ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เป็นคณะกรรมการ 15 คน คิดเป็นร้อยละ 44.1 เจ้าหน้าที่บัญชี 14 คน คิดเป็นร้อยละ 41.2 ผู้ตรวจบัญชี 3 คน คิดเป็นร้อยละ 8.8 ผู้จัดการ 1 คน คิดเป็นร้อยละ 2.9 สมุหบัญชี 1 คน คิดเป็นร้อยละ 2.9

อายุงาน

ผู้ให้ข้อมูล ส่วนใหญ่มีอายุงาน 0 ปี จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 44.1 อายุงาน 1 – 5 ปี จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 11.8 อายุงาน 6 – 10 ปี จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 8.8 และผู้ให้ข้อมูลที่มีอายุงาน 11- 15 ปีจำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 35.3 อายุงานเฉลี่ย 5.76 ปี ผู้ให้ข้อมูลที่มีอายุงาน 0 ปี (ไม่ตอบจำนวนอายุงาน) เป็นคณะกรรมการของสหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาดลูกค้า ธ.ก.ส.นครราชสีมา จำกัด โดยคณะกรรมการจะอยู่ในวาระได้ครั้งละ 2 ปี และสามารถเป็นคณะกรรมการติดต่อกันได้ไม่เกิน 2 วาระ ถ้าเป็นคณะกรรมการติดต่อกัน 2 วาระแล้ว จะต้องเว้นว่าง 1 ปี นอกนั้นจะเป็นของเจ้าหน้าที่บัญชีของสหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาดลูกค้า ธ.ก.ส.นครราชสีมา จำกัด และเจ้าพนักงานธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ทำหน้าที่ผู้ตรวจสอบภายในมีอายุงาน 3 ปี

ตารางผนวก 1 จำนวน และร้อยละ ของผู้ให้ข้อมูลจำแนกตามลักษณะส่วนบุคคล

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวนคน (n = 34)	ค่าร้อยละ	ค่าสถิติ
เพศ			
ชาย	15	44.1	
หญิง	19	55.9	
อายุ			
26 – 30 ปี	3	8.8	ต่ำสุด = 28 ปี
31 – 35 ปี	6	17.6	สูงสุด = 70 ปี
36 – 50 ปี	13	38.2	เฉลี่ย = 45.35 ปี
มากกว่า 51 ปีขึ้นไป	12	35.4	
ระดับการศึกษา			
ต่ำกว่าปริญญาตรี	13	38.2	
ปริญญาตรี หรือเทียบเท่า	20	58.9	
สูงกว่าปริญญาตรี	1	2.9	
อัตราเงินเดือน			
ไม่ได้รับเงินเดือน	15	44.1	ต่ำสุด = 0 บาท
น้อยกว่า 15,000 บาท	1	2.9	สูงสุด = 57,000 บาท
15,001 – 20,000 บาท	12	35.3	เฉลี่ย = 12,573.53 บาท
20,001 – 25,000 บาท	1	2.9	
25,001 – 40,000 บาท	4	11.6	
มากกว่า 40,001 บาท	1	2.9	
สถานภาพสมรส			
โสด	7	20.6	
สมรส	26	76.5	
หม้าย	1	2.9	
หย่าร้าง	0	0	

ตารางผนวก 1 (ต่อ)

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวนคน (n = 34)	ค่าร้อยละ	ค่าสถิติ
ระดับการดำรงตำแหน่ง			
ผู้จัดการ	1	2.9	
สมุหบัญชี	1	2.9	
เจ้าหน้าที่บัญชี	14	41.2	
คณะกรรมการ	15	44.1	
ผู้ตรวจบัญชี	3	8.8	
อายุงาน			
0 ปี	15	44.1	ต่ำสุด = 0 ปี
1 – 5 ปี	4	11.8	สูงสุด = 15 ปี
6 – 10 ปี	3	8.8	เฉลี่ย = 5.76 ปี
11 – 15 ปี	12	35.3	

ส่วนที่ 2 ปัจจัยแวดล้อมอื่น

การวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้ ผู้วิจัยได้นำคำตอบจากแบบสอบถาม เกี่ยวกับปัจจัยแวดล้อมอื่น มาทำการวิเคราะห์ จากการวิเคราะห์ปรากฏผลตามตารางผนวก 2 ดังนี้

การฝึกอบรมเกี่ยวกับการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ และการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์

ผลการศึกษาจากตารางผนวก 2 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลเคยได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์และโปรแกรมคอมพิวเตอร์ในระบบบัญชีของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 55.9 และไม่เคยได้รับการฝึกอบรมการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์และโปรแกรมคอมพิวเตอร์ของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 44.1 ผู้ให้ข้อมูลที่เคยได้รับการฝึกอบรมจะเป็นเจ้าหน้าที่บัญชี และพนักงาน ช.ก.ส. ผู้ทำหน้าที่ผู้ตรวจสอบภายในของสหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาดลูกค้า ช.ก.ส.นครราชสีมา จำกัด และกลุ่มที่ไม่เคยได้รับการ

ฝึกอบรมจะเป็นคณะกรรมการของสหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาดลูกค้า ธ.ก.ส.นครราชสีมา จำกัด

ตารางผนวก 2 จำนวน และร้อยละ ของผู้ให้ข้อมูลการที่เคยได้รับฝึกอบรมเกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์ และเคยได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ ของ กรมตรวจบัญชีสหกรณ์

การฝึกอบรมคอมพิวเตอร์	จำนวน (คน) (n = 34)	ร้อยละ
การอบรมการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์		
เคย	19	55.9
ไม่เคย	15	44.1
การอบรมการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์		
เคย	19	55.9
ไม่เคย	15	44.1

การฝึกอบรมเกี่ยวกับการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์

ผลการศึกษาจากตารางผนวก 3 ผู้ให้ข้อมูลจากผู้เคยได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ภาพโดยรวมคะแนนเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก 3.18 ค่า S.D. = 0.626 ระดับคะแนนการได้รับการฝึกอบรมการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์อยู่ในระดับปานกลาง โดยผู้ให้ข้อมูลได้รับการอบรมการใช้โปรแกรม Microsoft Word ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก 3.47 ค่า S.D. = .513 ระดับการฝึกอบรม มาก และผู้ให้ข้อมูลได้รับการอบรมระบบเครือข่ายเบื้องต้น ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก 3.00 ค่า S.D. = .745 ระดับการฝึกอบรมอยู่ในเกณฑ์ ปานกลาง

ตารางผนวก 3 ค่าเฉลี่ย ของการฝึกอบรมเกี่ยวกับการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ ของพนักงาน สหกรณ์
การเกษตรเพื่อการตลาดลูกค้า ธ.ก.ส.นครราชสีมา จำกัด

การฝึกอบรมเกี่ยวกับการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์	WMS	S.D.	ระดับการ ฝึกอบรม
ท่านได้รับการอบรมการใช้โปรแกรม Microsoft Word	3.47	.513	มาก
ท่านได้รับการอบรมการใช้โปรแกรม Microsoft Excel	3.37	.597	ปานกลาง
ท่านได้รับการฝึกอบรมทางด้านคอมพิวเตอร์และ ศึกษา ส่วนประกอบอุปกรณ์คอมพิวเตอร์อย่างสม่ำเสมอ	3.26	.653	ปานกลาง
ท่านได้รับการอบรมการใช้ข้อมูล & Printer ผ่านระบบเครือข่าย	3.26	.653	ปานกลาง
ท่านได้รับการอบรมการบำรุงรักษาเครื่องคอมพิวเตอร์	3.21	.631	ปานกลาง
ท่านได้รับการอบรมฐานข้อมูลเบื้องต้น	3.16	.602	ปานกลาง
ท่านได้รับการอบรมวิธีการกำจัดไวรัส	3.16	.501	ปานกลาง
ท่านได้รับการอบรมการใช้ & รับส่ง E-mail	3.05	.705	ปานกลาง
ท่านได้รับการอบรมระบบเครือข่ายเบื้องต้น	3.00	.745	ปานกลาง
ท่านได้รับการอบรมระบบ Internet เบื้องต้น	2.89	.658	ปานกลาง
รวม	3.18	.626	ปานกลาง

หมายเหตุ เป็นการหาค่าจากผู้ที่ได้รับการฝึกอบรม

การฝึกอบรมเกี่ยวกับการใช้โปรแกรมกรมตรวจบัญชีสหกรณ์

ผลการศึกษาจากตารางผนวก 4 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ภาพโดยรวม คะแนนค่าเฉลี่ยรวม 3.01 ค่า S.D. = 0.682 ระดับการได้รับการอบรมเกี่ยวกับการใช้โปรแกรมกรมตรวจบัญชีสหกรณ์อยู่ในระดับปานกลาง โดยผู้ให้ข้อมูลได้รับการอบรมการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ระบบสินค้าคงคลัง ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก 3.26 ค่า S.D. = .452 ระดับการฝึกอบรมอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง และผู้ให้ข้อมูลใช้โปรแกรมบันทึกการขายการบัญชีรับ - จ่าย ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก 2.68 ค่า S.D. = .671 ระดับการฝึกอบรมอยู่ในเกณฑ์ ปานกลาง

ตารางผนวก 4 ค่าเฉลี่ย ของการฝึกอบรมเกี่ยวกับการใช้โปรแกรมกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ของ
พนักงานสหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาดลูกค้า ธ.ก.ส.นครราชสีมา จำกัด

การฝึกอบรมเกี่ยวกับการใช้โปรแกรมกรมตรวจบัญชีสหกรณ์	WMS	S.D.	ระดับการ ฝึกอบรม
ท่านได้รับการอบรมการใช้โปรแกรมระบบบริหารสินค้าคงคลัง	3.26	.452	ปานกลาง
ท่านได้รับการอบรมการใช้โปรแกรมระบบบัญชีแยกประเภท	3.21	.419	ปานกลาง
ท่านใช้โปรแกรมการบันทึกรับชำระค่าหุ้นและค่าสมาชิก	3.16	.834	ปานกลาง
ท่านได้รับการอบรมการใช้โปรแกรมระบบสมาชิกและหุ้น	3.11	.315	ปานกลาง
ท่านใช้โปรแกรมการบันทึกรับสมาชิกใหม่	3.11	.809	ปานกลาง
ท่านใช้โปรแกรมการบันทึกเพิ่มเจ้าหน้าที่การค้าและบันทึกรับ สินค้าเข้าคลัง	3.05	.911	ปานกลาง
ท่านใช้โปรแกรมการบันทึกเพิ่มลูกหนี้การค้าและบันทึกจ่าย สินค้าออก	3.00	.745	ปานกลาง
ท่านใช้โปรแกรมการบันทึกปรับปรุงสินค้า	2.79	.787	ปานกลาง
ท่านใช้โปรแกรมการบันทึกรายการรายวัน	2.74	.872	ปานกลาง
ท่านใช้โปรแกรมการบันทึกรายการบัญชีรับ - จ่าย	2.68	.671	ปานกลาง
รวม	3.01	.628	ปานกลาง

หมายเหตุ เป็นการหาค่าจากผู้ที่ได้รับการฝึกอบรม

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์

ผลการศึกษาจากตารางผนวก 5 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ในระดับมาก จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 41.2 ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่บัญชี จำนวน 10 คน คณะกรรมการ จำนวน ผู้จัดการ และสมุห์บัญชี มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ในระดับปานกลาง จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 35.3 ประกอบด้วย คณะกรรมการ จำนวน 9 คน เจ้าหน้าที่บัญชี จำนวน 3 คน ระดับมาก จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 11.8 ประกอบด้วย พนักงาน ธ.ก.ส.ทำหน้าที่ผู้ตรวจสอบภายใน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ในระดับดีมาก จำนวน 3 คน เจ้าหน้าที่บัญชี 1 คน ระดับน้อย จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 11.8 ประกอบด้วยคณะกรรมการทั้งหมด

ตารางผนวก 5 ระดับ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ ของคณะกรรมการ
สกต.นครราชสีมา จำกัด

ตำแหน่ง	ระดับความรู้ความเข้าใจคอมพิวเตอร์				รวม
	4 – 6	7 – 9	10 – 12	13 – 15	
	คะแนน (น้อย)	คะแนน (ปานกลาง)	คะแนน (มาก)	คะแนน (มากที่สุด)	
ผู้จัดการ			1 (2.9)		1 (2.9)
สมุห์บัญชี			1 (2.9)		1 (2.9)
เจ้าหน้าที่บัญชี		3 (8.8)	10 (29.4)	1 (2.9)	14 (41.2)
คณะกรรมการ	4 (11.8)	9 (26.4)	2 (5.9)		15 (44.1)
ผู้ตรวจสอบภายใน				3 (8.8)	3 (8.8)
รวม	4 (11.8)	12 (35.3)	14 (41.2)	4 (11.8)	34 (100)

ระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์

ผลการศึกษาจากตารางผนวก 6 ผู้ให้ข้อมูลมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ในระดับปานกลาง จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 50 ประกอบด้วย คณะกรรมการ จำนวน 10 คน เจ้าหน้าที่บัญชี จำนวน 6 คน และสมุห์บัญชี มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ในระดับมาก จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 35.3 ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่บัญชี จำนวน 7 คน พนักงาน ช.ก.ศ.ทำหน้าที่ผู้ตรวจสอบภายใน จำนวน 3 คน ผู้จัดการและคณะกรรมการ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ในระดับ น้อยจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 14.7 ประกอบด้วย คณะกรรมการ 4 คน และเจ้าหน้าที่บัญชี

ตารางผนวก 6 ระดับ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ของ กรมตรวจ
บัญชีสหกรณ์ ของคณะกรรมการ สกต.นครราชสีมา จำกัด

ตำแหน่ง	ระดับความรู้ความเข้าใจโปรแกรมตรวจ			รวม
	4 – 6	7 – 9	10 – 12	
	คะแนน (น้อย)	คะแนน (ปานกลาง)	คะแนน (มาก)	
ผู้จัดการ			1 (2.9)	1 (2.9)
สมุห์บัญชี		1 (2.9)		1 (2.9)
เจ้าหน้าที่บัญชี	1 (2.9)	6 (17.6)	7 (20.6)	14 (41.2)
คณะกรรมการ	4 (11.8)	10 (29.4)	1 (2.9)	15 (44.1)
ผู้ตรวจสอบภายใน			3 (8.8)	3 (8.8)
รวม	5 (14.7)	17 (50.0)	12 (35.3)	34 (100)

นโยบายของคณะกรรมการ

ผลการศึกษาจากตารางผนวก 7 สรุปนโยบายของคณะกรรมการ จากผู้ให้ข้อมูลได้
แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับนโยบายของคณะกรรมการ ดังนี้

นโยบายของคณะกรรมการฯ เกี่ยวกับธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย ผู้ให้ข้อมูลมี
ความเห็นว่ายเหมาะสม ร้อยละ 97.1 ไม่เหมาะสม 2.9 ซึ่งธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย จะเป็นสินค้าที่
ช่วยให้สมาชิก มีรายได้เพิ่มขึ้นจากการผลิตสินค้า เช่น ทุเรียน เครื่องจักรกล เมล็ดพันธุ์ ไร่ไถ เป็นต้น

นโยบายของคณะกรรมการฯ เกี่ยวกับธุรกิจรวบรวมผลผลิต ผู้ให้ข้อมูลมีความเห็น
ว่าเหมาะสม ร้อยละ 94.1 ไม่เหมาะสม 5.9 สกต.นครราชสีมา จำกัด ได้รวบรวมผลผลิตของสมาชิก
ได้แก่ ข้าวโพด ข้าวเปลือก มันสำปะหลัง อ้อย สัตว์เลี้ยง ของสมาชิก เพื่อเป็นการลดค่าใช้จ่ายของ
สมาชิกในการจำหน่ายสินค้า

นโยบายของคณะกรรมการฯ เกี่ยวกับธุรกิจสินเชื่อ ผู้ให้ข้อมูลมีความเห็นว่าเหมาะสม ร้อยละ 97.1 ไม่เห็นด้วย 2.9 สินเชื่อของ สกต.นครราชสีมา จำกัด จะเป็นสินเชื่อบริหารยะสั้น ซึ่งทำให้ สกต.นครราชสีมา จำกัด มีสภาพคล่องที่ดี

นโยบายของคณะกรรมการฯ เกี่ยวกับการติดตามลูกหนี้การค้า ผู้ให้ข้อมูลมีความเห็นว่าเหมาะสม ร้อยละ 97.1 ไม่เห็นด้วย 2.9 สกต.นครราชสีมา จำกัด มีระบบในการติดตามหนี้ ทำให้มีลูกหนี้การค้าในระดับน้อยมาก

นโยบายของคณะกรรมการฯ เกี่ยวกับการขยายอัตราค่าจ้างที่เพิ่มขึ้น ผู้ให้ข้อมูลมีความเห็นว่าเหมาะสม ร้อยละ 97.1 ไม่เห็นด้วย 2.9 สกต.นครราชสีมา จำกัด มีการดำเนินงานแบบกระจายไปตามอำเภอ และ แต่ละอำเภอสามารถขยายธุรกรรม ให้สมาชิก จึงจำเป็นต้องมีการขยายอัตราค่าจ้างเพิ่มเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงาน ของ สกต.นครราชสีมา จำกัด

นโยบายของคณะกรรมการฯ เกี่ยวกับการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ช่วยในการปฏิบัติงาน ผู้ให้ข้อมูลมีความเห็นว่าเหมาะสม ร้อยละ 97.1 ไม่เหมาะสม 2.9 เพราะการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ในการปฏิบัติงาน ช่วยผลงานของเจ้าหน้าที่บัญชีในการลงรายการประจำวัน และ ระยะเวลาในการทำงานบดต้นสั้นเดือน

สรุปโดยรวมของผู้ให้ข้อมูลเห็นว่านโยบายของคณะกรรมการที่มีต่อสหกรณ์ การเกษตรเพื่อการตลาดลูกค้า ธ.ก.ส.นครราชสีมา จำกัด เหมาะสมกับการดำเนินงานของ สกต.นครราชสีมา จำกัด

ตารางผนวก 7 จำนวน และร้อยละ ข้อมูลนโยบายของคณะกรรมการ

นโยบายของคณะกรรมการ	จำนวน (คน) (n=34)	ร้อยละ
ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย	33	
เหมาะสม	1	97.1
ไม่เหมาะสม		2.9
ธุรกิจรวบรวมผลผลิต		
เหมาะสม	32	94.1
ไม่เหมาะสม	2	5.9
ธุรกิจสินเชื่อ		
เหมาะสม	33	97.1
ไม่เหมาะสม	1	2.9

ตารางผนวก 7 (ต่อ)

นโยบายของคณะกรรมการ	จำนวน (คน) (n=34)	ร้อยละ
การติดตามลูกหนี้การค้า		
เหมาะสม	33	97.1
ไม่เหมาะสม	1	2.9
การขยายอัตราค่าจ้างที่เพิ่มขึ้น		
เหมาะสม	33	97.1
ไม่เหมาะสม	1	2.9
การใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ช่วยในการปฏิบัติงาน		
เหมาะสม	33	97.1
ไม่เหมาะสม	1	2.9

ความเห็นเกี่ยวกับระบบงานของ สกต.นครราชสีมา จำกัด

ผลการศึกษาจากตารางผนวก 8 สรุปความเห็นเกี่ยวกับระบบงานของ สกต.นครราชสีมา จำกัด จากผู้ให้ข้อมูลได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับนโยบายของคณะกรรมการ ดังนี้

การใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ในการปฏิบัติงานทำให้งานของท่านรวดเร็วขึ้น ผู้ให้ข้อมูลมีความเห็นว่าเห็นด้วย ร้อยละ 94.1 ไม่เห็นด้วย 5.9 ส่วนใหญ่ผู้ให้ข้อมูลเห็นด้วย เพราะเครื่องคอมพิวเตอร์ช่วยงานของเจ้าหน้าที่บัญชีในการลงบัญชีและออกรายงานได้รวดเร็วและถูกต้อง

การใช้โปรแกรมของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ระบบทะเบียนสมาชิกและหุ้น ช่วยปฏิบัติงานของท่าน ผู้ให้ข้อมูล มีความเห็นว่าเห็นด้วย ร้อยละ 91.2 ไม่เห็นด้วย 8.8 ส่วนใหญ่ผู้ให้ข้อมูล เห็นว่า โปรแกรมของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ระบบทะเบียนสมาชิกและหุ้น ช่วยงานของ สกต.นครราชสีมา จำกัด ได้ แต่ยังมีบางจุดที่จะต้องปรับปรุงเพื่อให้ใช้งานได้ดียิ่งขึ้น

การใช้โปรแกรมของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ระบบสินค้าคงคลัง ช่วยปฏิบัติงานของท่าน ผู้ให้ข้อมูล มีความเห็นว่าเห็นด้วย ร้อยละ 97.1 ไม่เห็นด้วย 2.9 ผู้ให้ข้อมูล เห็นว่า โปรแกรมของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ระบบสินค้าคงคลัง ช่วยงานของ สกต.นครราชสีมา จำกัด ได้ แต่ยังมีบางจุดที่จะต้องปรับปรุงเพื่อให้ใช้งานได้ดียิ่งขึ้น

การใช้โปรแกรมของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ระบบบัญชีแยกประเภท ช่วยปฏิบัติงานของท่าน ผู้ให้ข้อมูล มีความเห็นว่าเห็นด้วย ร้อยละ 100 ผู้ให้ข้อมูล เห็นว่า โปรแกรมของ

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ระบบบัญชีแยกประเภท สามารถช่วยงานของ สกต.นค.รราชสีมา จำกัด ได้ครอบคลุมการดำเนินงานของ สกต. ทั้งหมด

การที่จะต้องเพิ่มอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ทุกปี ผู้ให้ข้อมูล มีความเห็นว่าเห็นด้วยร้อยละ 91.2 ไม่เห็นด้วย 8.8 ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เห็นด้วยในการที่จะเพิ่มอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ทุกปี เพราะ จังหวัดนค.รราชสีมา เป็นจังหวัดที่มีอาณาเขตแต่ละอำเภอห่างไกลกัน การดำเนินงานของ สกต.กระจายการดำเนินงานไปตามอำเภอ แต่ละอำเภอสามารถขยายการให้บริการได้ เพื่อความคล่องตัวตามธุรกรรมที่เกิดในแต่ละอำเภอ จึงต้องมีการเพิ่มอัตรากำลังทุกปีในส่วนของผู้ให้เจ้าหน้าที่การตลาด

การระดมทุนโดยให้สมาชิกซื้อหุ้นเพิ่มทุกปี ผู้ให้ข้อมูล มีความเห็นว่าเห็นด้วยร้อยละ 97.1 ไม่เห็นด้วย 2.9 เพราะการระดมทุน โดยให้สมาชิกซื้อหุ้นเพิ่มทุกปี เป็นการเพิ่มความแข็งแกร่งให้กับ สกต.นค.รราชสีมา จำกัด และสกต.นค.รราชสีมา จำกัด ยังมีทุนเพิ่มในการดำเนินธุรกรรมของ สกต.นค.รราชสีมา จำกัด

ตารางผนวก 8 จำนวน และร้อยละ ของข้อมูลระบบงานของ สกต. จากผู้ให้ข้อมูล ของ พนักงานสหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาดลูกค้า ธ.ก.ส.นค.รราชสีมา จำกัด

ระบบงานของ สกต.	จำนวน (คน) (n = 34)	ร้อยละ
เห็นด้วยที่ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ในการปฏิบัติงานทำให้งานของท่านรวดเร็วขึ้น		
เห็นด้วย	32	94.1
ไม่เห็นด้วย	2	5.9
เห็นด้วยที่ใช้โปรแกรมของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ระบบทะเบียนสมาชิกและหุ้นช่วยปฏิบัติงานของท่าน		
เห็นด้วย	31	91.2
ไม่เห็นด้วย	3	8.8
เห็นด้วยที่ใช้โปรแกรมของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ระบบสินค้าคงคลังช่วยปฏิบัติงานของท่าน		
เห็นด้วย	33	97.1
ไม่เห็นด้วย	1	2.9

ตารางผนวก 8 (ต่อ)

ระบบงานของ สกต.	จำนวน (คน) (n = 34)	ร้อยละ
เห็นด้วยที่ใช้โปรแกรมของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ระบบบัญชีแยกประเภทช่วยปฏิบัติงานของท่าน		
เห็นด้วย	34	100
ไม่เห็นด้วย	0	
เห็นด้วยที่จะต้องเพิ่มอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ทุกปี		
เห็นด้วย	33	97.1
ไม่เห็นด้วย	1	2.9
เห็นด้วยที่จะมีการระดมทุนโดยให้สมาชิกถือหุ้นเพิ่มทุกปี		
เห็นด้วย	31	91.2
ไม่เห็นด้วย	3	8.8

ภาคผนวก ง
แบบสอบถาม

แบบสอบถาม

เรื่องปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาการใช้โปรแกรมระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ของ
กรมตรวจบัญชีสหกรณ์กรณีศึกษาสหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาดลูกค้า.ก.ส.นครราชสีมาจำกัด

แบบสอบถามนี้เป็นส่วนหนึ่งของปัญหาพิเศษของนางสุนันทาเพ็งภูมิเกียรติ
นักศึกษาระดับปริญญาโทสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์สหกรณ์คณะเศรษฐศาสตร์มหาวิทยาลัยแม่โจ้
จังหวัดเชียงใหม่

ขอความร่วมมือท่านช่วยตอบแบบสอบถามข้อมูลของท่านมีความสำคัญยิ่งที่จะ
นำไปใช้ประโยชน์ในการวิจัยเท่านั้นและขอขอบคุณที่กรุณาตอบแบบสอบถามนี้

คำชี้แจง

1. โปรดเติมข้อความลงในช่องว่างให้สมบูรณ์ของแต่ละคำถาม
2. โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ใน () หรือเติมคำลงในช่องว่างที่ตรงตามข้อเท็จจริง
3. คำตอบมีทั้งหมด 3 ตอน

ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ
 - 1 () ชาย
 - 2 () หญิง
2. อายุ ปี
3. ระดับการศึกษา
 - 1 () ต่ำกว่าปริญญาตรี
 - 2 () ปริญญาตรี หรือเทียบเท่า
 - 3 () สูงกว่าปริญญาตรี
4. อัตราเงินเดือน บาท / เดือน
5. สถานภาพสมรส
 - 1 () โสด
 - 2 () สมรส
 - 3 () หม้าย
 - 4 () หย่าร้าง
6. ระดับการดำรงตำแหน่ง
 - 1 () ผู้จัดการ
 - 2 () สมุหบัญชี
 - 3 () เจ้าหน้าที่บัญชี
 - 4 () คณะกรรมการ
 - 5 () ผู้ตรวจบัญชี
7. อายุงาน ปี.....เดือน

ตอนที่ 2 ปัจจัยแวดล้อมอื่น

8. ท่านเคยได้รับการอบรมการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์

1 () เคย จำนวน ครั้ง 2 () ไม่เคย

9. ท่านเคยได้รับการอบรมการใช้โปรแกรมระบบบัญชีของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์

1 () เคย จำนวน ครั้ง 2 () ไม่เคย

10. การฝึกอบรมเกี่ยวกับการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์

		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ข้อ	คำถาม	5	4	3	2	1
1	ท่านได้รับการฝึกอบรมทางด้านคอมพิวเตอร์และ ศึกษาส่วนประกอบอุปกรณ์คอมพิวเตอร์อย่างสม่ำเสมอ					
2	ท่านได้รับการอบรมการใช้โปรแกรม Microsoft Word					
	ท่านได้รับการอบรมการใช้โปรแกรม Microsoft Excell					
4	ท่านได้รับการอบรมฐานข้อมูลเบื้องต้น					
5	ท่านได้รับการอบรมระบบเครือข่ายเบื้องต้น					
6	ท่านได้รับการอบรมระบบ Internet เบื้องต้น					
7	ท่านได้รับการอบรมการใช้ & รับส่ง E-mail					
8	ท่านได้รับการอบรมการใช้ข้อมูล & Printer ผ่านระบบเครือข่าย					
9	ท่านได้รับการอบรมการบำรุงรักษาเครื่องคอมพิวเตอร์					
10	ท่านได้รับการอบรมวิธีการกำจัดไวรัส					

11. การฝึกอบรมเกี่ยวกับการใช้โปรแกรมกรมตรวจบัญชีสหกรณ์

		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ข้อ	คำถาม	5	4	3	2	1
1	ท่านได้รับการอบรมการใช้โปรแกรมระบบสมาชิกและหุ้น					
2	ท่านได้รับการอบรมการใช้โปรแกรมระบบบริหารสินค้าคงคลัง					
3	ท่านได้รับการอบรมการใช้โปรแกรมระบบบัญชีแยกประเภท					
4	ท่านใช้โปรแกรมการบันทึกกับสมาชิกใหม่					
5	ท่านใช้โปรแกรมการบันทึกกับชำระค่าหุ้นและค่าสมาชิก					
6	ท่านใช้โปรแกรมการบันทึกเพิ่มเจ้าหน้าที่การค้าและบันทึกกับสินค้าเข้าคลัง					
7	ท่านใช้โปรแกรมการบันทึกเพิ่มลูกหนี้การค้าและบันทึกขายสินค้าออก					
8	ท่านใช้โปรแกรมการบันทึกปรับปรุงสินค้า					
9	ท่านใช้โปรแกรมการบันทึกรายการบัญชีรับ - จ่าย					
10	ท่านใช้โปรแกรมการบันทึกรายการรายวัน					

12. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์

1. การกดปุ่ม Ctrl – Alt – Del ทำให้เกิดอะไรขึ้นกับคอมพิวเตอร์
 - ก. การเรียกโปรแกรมลบข้อมูลจากระบบปฏิบัติการ Windows
 - ข. การตรวจสอบไวรัสอัตโนมัติ
 - ค. การทำ Cold boot
 - ง. การปิดเครื่อง หรือ Shutdown นั่นเอง
2. โปรแกรม Micorsoft word ถือเป็นโปรแกรมประเภทใด
 - ก. ซอฟต์แวร์จัดการระบบฐานข้อมูล (Database management software)
 - ข. ซอฟต์แวร์จัดพิมพ์เอกสาร (Word processing software)
 - ค. ซอฟต์แวร์ทำการคำนวณ (Calculation software)
 - ง. ซอฟต์แวร์ทางกราฟฟิกส์ (Grsphic software)
3. ชุดคำสั่งที่เขียนด้วยภาษาใดภาษาหนึ่งทางคอมพิวเตอร์เรียกว่า

ก. Statement	ข. Program
ค. Compiler	ง. Command
4. ข้อใดเป็นขนาดของแผ่น Disskette ที่ถูกต้อง

ก. 3.25 นิ้ว	ข. 5.30 นิ้ว
ค. 5.25 นิ้ว	ง. 3.00 นิ้ว
5. FTP คือ อะไร

ก. การโอนถ่ายข้อมูล	ข. จดหมายข่าว
ค. การค้นหาข้อมูล	ง. การติดต่อสื่อสาร
6. ทำไมจึงต้องใช้อินเทอร์เน็ต
 - ก. เปิดโลกกว้างสู่แหล่งข้อมูลขนาดใหญ่ทั่วโลก
 - ข. สามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลทางธุรกิจและสถิติทั่วโลก
 - ค. เพื่อประหยัดต้นทุนในแง่การประชาสัมพันธ์และการตลาด
 - ง. ถูกทุกข้อ
7. Document ใช้ทำหน้าที่อะไร
 - ก. แสดงรายชื่อโปรแกรม
 - ข. แสดงค่าส่วนประกอบของโปรแกรม
 - ค. คำแนะนำ
 - ง. แสดงรายชื่อเอกสารที่เคยเรียกใช้งาน

8. ระบบปฏิบัติการใดที่นิยมใช้กันมากในปัจจุบัน

ก. Dos	ข. Lenux
ค. PC/M	ง. Microsoft Windows

9. IE ย่อมาจากอะไร

ก. Internet Everybody	ข. Internet Expolrer
ค. International Eplorer	ง. Inconsistency Explorer

10. Internet Explorer ใช้ทำหน้าที่อะไร

ก. สแกนไวรัส	ข. ตรวจสอบ Bad Sector
ค. เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต	ง. บริการเมลล์ฟรี

11. คำว่า PC ย่อมาจากอะไร

ก. Piority Computer	ข. Pocket Computer
ค. Personal Computer	ง. Protocal Computer

12. ไม่ Shut down คืออะไร

ก. เริ่มระบบใหม่	ข. ปิดเครื่อง
ค. อยู่ในโหมด Stand by	ง. ถูกทุกข้อ

13. Caps Lock Key หมายถึงเป็นชนิดใด

ก. เป็นตรึงอักษรตัวใหญ่	ข. เป็นตรึงตัวเลข
ค. เป็นพิมพ์เปิดเครื่อง	ง. เป็นพิมพ์ใส่หมวด

14. Num Lock Key หมายถึงเป็นชนิดใด

ก. เป็นตรึงอักษรตัวใหญ่	ข. เป็นตรึงตัวเลข
ค. เป็นพิมพ์เปิดเครื่อง	ง. เป็นพิมพ์ใส่หมวด

15. การ Format แผ่น หมายถึงว่าอะไร

ก. ทำการสแกนไวรัสในแผ่นดิสก์
ข. ทำให้ข้อมูลในแผ่นดิสก์หายไปและทำการจัดเรียงพื้นที่ในดิสก์นั้นใหม่
ค. ทำให้ข้อมูลเต็มแผ่นดิสก์
ง. ทำการลบข้อมูลในแผ่นดิสก์

13. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโปรแกรมระบบบัญชีของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์

1. โปรแกรมระบบบัญชีแยกประเภทของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์พัฒนาโดยใช้โปรแกรม

ก. Excell	ข. Pascal
ค. Visual Basic	ง. Visual FoxPro V.6

2. ท่านคิดว่านโยบายของคณะกรรมการฯ เกี่ยวกับธุรกิจรวบรวมผลผลิต

ก. เหมาะสม ข. ไม่เหมาะสม เพราะ

.....

3. ท่านคิดว่านโยบายของคณะกรรมการฯ เกี่ยวกับธุรกิจสินเชื่อ

ก. เหมาะสม ข. ไม่เหมาะสม เพราะ

.....

4. ท่านคิดว่านโยบายของคณะกรรมการฯ เกี่ยวกับการติดตามลูกหนี้การค้า

ก. เหมาะสม ข. ไม่เหมาะสม เพราะ

.....

5. ท่านคิดว่านโยบายของคณะกรรมการฯ เกี่ยวกับการขยายอัตราค่าจ้างที่เพิ่มขึ้น

ก. เหมาะสม ข. ไม่เหมาะสม เพราะ

.....

6. ท่านคิดว่านโยบายของคณะกรรมการฯ เกี่ยวกับการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ช่วยในการปฏิบัติงาน

ก. เหมาะสม ข. ไม่เหมาะสม เพราะ

.....

15. ระบบงานของ สกต.นครราชสีมา จำกัด

1. ท่านเห็นด้วยที่ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ในการปฏิบัติงานทำให้งานของท่านรวดเร็วขึ้น

ก. เห็นด้วย ข. ไม่เห็นด้วย เพราะ

.....

2. ท่านเห็นด้วยที่ใช้โปรแกรมของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ระบบทะเบียนสมาชิกและหุ้นช่วยปฏิบัติงานของท่าน

ก. เห็นด้วย ข. ไม่เห็นด้วย เพราะ

.....

3. ท่านเห็นด้วยที่ใช้โปรแกรมของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ระบบสินค้าคงคลังช่วยปฏิบัติงานของท่าน

ก. เห็นด้วย ข. ไม่เห็นด้วย เพราะ

.....

4. ท่านเห็นด้วยที่ใช้โปรแกรมของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ระบบบัญชีแยกประเภทช่วยปฏิบัติงานของท่าน

ก. เห็นด้วย ข. ไม่เห็นด้วย เพราะ

.....

5. ท่านเห็นด้วยที่จะต้องเพิ่มอัตราค่าจ้างเจ้าหน้าที่ทุกปี

ก. เห็นด้วย ข. ไม่เห็นด้วย เพราะ

.....

6. ท่านเห็นด้วยที่จะมีการระดมทุนโดยให้สมาชิกซื้อหุ้นเพิ่มทุกปี

ก. เห็นด้วย ข. ไม่เห็นด้วย ก. เห็นด้วย ข. ไม่เห็นด้วย เพราะ

.....

ตอนที่ 3 ปัญหาและแนวทางแก้ไข

1. ปัญหาเกี่ยวกับการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์

แนวทางการแก้ปัญหา

2. ปัญหาเกี่ยวกับการใช้โปรแกรมของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ในด้านระบบสมาชิกและหุ้น

แนวทางการแก้ปัญหา

ในด้านระบบสินค้าคงคลัง

แนวทางการแก้ปัญหา

ในด้านระบบบัญชีแยกประเภท

แนวทางการแก้ปัญหา

3. ปัญหาเกี่ยวกับการนโยบายของคณะกรรมการ

แนวทางแก้ปัญหา

3. อื่น ๆ

ขอขอบพระคุณทุกท่านที่อนุเคราะห์ข้อมูล

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นางสุนันทา เพ็งภูมิเกียรติ
เกิดเมื่อ	29 พฤศจิกายน 2498
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2517 มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนมิตรพลพณิชการ (บัญชี) จังหวัดกรุงเทพฯ พ.ศ. 2542 ปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ (สถิติประยุกต์) สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา จังหวัดกรุงเทพฯ
ประวัติการทำงาน	พ.ศ. 2517 ตำแหน่ง ลูกจ้างชั่วคราว สโมสรทหารบก จังหวัดกรุงเทพฯ พ.ศ. 2519 ตำแหน่ง ลูกจ้างประจำ กองกลาง กรมธนารักษ์ จังหวัดกรุงเทพฯ พ.ศ. 2520 ตำแหน่ง เจ้าหน้าที่สถิติ 2 สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม จังหวัดกรุงเทพฯ พ.ศ. 2524 - ปัจจุบัน พนักงานระบบงานคอมพิวเตอร์ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร กรุงเทพฯ